Naložba v vašo prihodnost
OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad

DELODAJALEC

2010/6

Strokovna revija Združenja delodajalcev Slovenije
Julij 2010
Leto 1, Številka 6

ZDRUŽENJE DELODAJALCEV SLOVENIJE ZDS

V središču

Nagovor predsednika RS na Slavnostni akademiji ZDS

ZDRUŽENJE DELODAJALCEV SLOVENIJE

ZASTOPAMO VAŠE DELODAJALSKE INTERESE

Vaše podjetje je eden izmed številnih delodajalcev v Sloveniji in članstvo v našem Združenju vam omogoča organizirano in bolj učinkovito zastopanje vaših interesov v dialogu z vlado in sindikati.

Združenje delodajalcev Slovenije je prva prostovoljna delodajalska organizacija v Sloveniji, ki zastopa, ščiti in povezuje delodajalce že 15 let. ZDS je spoštovan socialni partner, tako v bipartitnem kot tripartitnem socialnem dialogu, ki interese svojih članov zastopa strokovno, argumentirano in transparentno.

V ZDS je danes povezanih preko 1.400 slovenskih podjetij, ki so panožno organizirani v 11 sekcij dejavnosti, v katerih lahko vaše podjetje aktivno sodeluje. Odbori sekcij imenujejo pogajalske skupine za posamezne kolektivne pogodbe na ravni dejavnosti.

Na ZDS kot posvetovalni organ predsedstva ZDS delujejo 4 komisije: Komisija za delovno in socialno pravo, Komisija za davčni sistem, Komisija za plačno politiko, Komisija za varnost in zdravje pri delu. Strokovnjaki iz vašega podjetja lahko v komisijah izmenjujejo stališča ter pripravljajo idejne rešitve za spremembe zakonodaje.

Strokovna ekipa Združenja sodeluje z mrežo strokovnjakov iz gospodarstva in s svojim delom omogoča, da ZDS lahko odigra ključno vlogo tako v bipartitnem kot tripartitnem ekonomsko-socialnem dialogu (Ekonomsko socialni svet, Državni svet, itd.).

ZDS je tudi prvi in edini slovenski predstavnik delodajalcev, ki je član BUSINESSEUROPE – federacije evropskih delodajalskih in industrijskih združenj, socialnega partnerja na evropski ravni, kjer ima svoje stalno predstavništvo, ki omogoča neposredno in vedno aktualno izmenjavo izkušenj, dobrih praks in omogoča tudi uveljavljanje interesov slovenskih delodajalcev v okviru najmočnejšega gospodarskega lobija v Evropi.

ZDS pa je tudi član Mednarodne organizacije delodajalcev IOE pri ILO s sedežem v Ženevi, ki daje Združenju vpetost v globalne povezave med delodajalci. S 1. aprilom 2008 pa je ZDS pridobilo tudi status člana opazovalca pri BIAC znotraj OECD, kamor je letos pristopilo kot polnopravni član.

KATERE UGODNOSTI PRINAŠA ČLANSTVO V ZDS?

Svetujemo vam in vas informiramo

Strokovnjaki ZDS skozi vse leto svetujejo članom ZDS v okviru dnevnih svetovalnih ur s področij:

- delovnega in socialnega prava,
- prejemkov iz delovnega razmerja ter
- davkov in prispevkov.

Na ZDS članom na podlagi zahtevka izdelamo tudi pisna pravna mnenja. Po predhodnem dogovoru nudimo tudi individualno svetovanje na sedežu podjetja, po veljavnem ceniku.

Ažurno vas obveščamo o vseh pomembnih dogodkih in novicah preko vaše elektronske pošte - E-OBVEŠČANJE

- E-obvestilo je redno mesečno obvestilo, ki vključuje Delodajalca, pomembne dogodke na ZDS ter povezave na novosti,
- izobraževanja ZDS z najavo vseh seminarjev ter
- pomembna obvestila, s sporočili za javnost, novostmi ter ostalimi pomembnimi informacijami.

Prost dostop do registriranih vsebin na www.zds.si

Članstvo v Združenju delodajalcev Slovenije vam in strokovnjakom v vašem podjetju prinese dragocen, neomejen dostop do najobširnejših ter najbolj aktualnih podatkov, informacij, mnenj s področja kolektivnih pogodb, davkov, prispevkov, obračuna plač, delovnih razmerij ter varnosti in zdravja pri delu.

Za vas izdajamo strokovno revijo Delodajalec - bogat vir informacij, ki ga rabi vsak delodajalec!

Strokovna revija Delodajalec, bo tako kot njena »predhodnica« Informacije ZDS izhajala enkrat mesečno, člani Združenja jo prejmejo brezplačno v elektronski obliki preko E-obvestila ter v tiskani obliki.

Revija člane obvešča o pomembnih dogodkih na ZDS, v Sloveniji in tujini, s področja makroekonomskih kazalcev, pravnega, davčnega področja in prejemkov iz delovnih razmerij. V reviji najdete podlage za obračun plač ter davkov in prispevkov za vsak aktualni mesec za vse kolektivne pogodbe dejavnosti.

Izobraževanja ZDS za doseganje boljših poslovnih rezultatov

ZDS za vas organizira aktualne seminarje in delavnice s področja prejemkov iz delovnega razmerja, socialnega in delovnega prava, davkov in prispevkov ter drugih področij, ki vplivajo na vaše vsakodnevno poslovanje.

Izobraževanja ZDS so znana po naravnanosti v iskanje praktičnih rešitev, močni povezanosti s stroko ter priznanih predavateljih!

Publikacije ZDS – edinstven pripomoček kadrovikom, pravnikom in računovodjem

ZDS izdaja aktualne priročnike, komentarje, pravilnike in ostale publikacije s področja industrijskih razmerjih, predvsem kolektivnih pogodb in delovnega prava. Izkoristite članski popust pri naročilu publikacije, ki jo potrebujete v vašem podjetju!

SVETOVALNE URE

VSAK DAN MED 10.00 IN 12.00 URO

Telefon: 01/563-48-80
E-mail: delodajalci@zds.si
Fax: 01/ 432-72-14

UVODNIK

Jože Smole, namestnik odgovorne urednice

SPOŠTOVANI!

Pretekli mesec se je zvrstilo kar nekaj, za ZDS zelo pomembnih dogodkov. Tako smo v začetku meseca praznovali 15 let našega delovanja, ki ga je obeležil tudi predsednik države dr. Danilo Türk. Dogodku je zato posvečen tudi del revije, ki je pred vami.

Na interesnem področju pa se je bila bitka za t.i. prostovoljno delitev dobička. Vlada je pripravila Predlog Zakona o udeležbi delavcev pri dobičku in ga brez predhodne obravnave na Ekonomsko socialnem svetu poslala v Državni zbor. Zakon, kot ga je predlagala Vlada je bil, z izjemo manjših in v nadaljevanju odpravljenih tehničnih pomanjkljivosti, vsebinsko zelo dober, zato smo ga na ZDS podpirali. Prinašal je prednosti tako z vidika delavca, kot z vidika delodajalca, ki bi s tem zakonom dobil učinkovito orodje za motiviranje in nagrajevanje zaposlenih.

Na naše veliko začudenje pa je Državni zbor sprejel amandma, ki so ga pripravili prav pozicijski poslanci in je v nasprotju z vladnim predlogom določal obvezno delitev dobička. Zato je interesna skupina delodajalcev v Državnem svetu pod vodstvom našega predsednika, g. Boruta Meha, uveljavila veto, kar je pomenilo zahtevo po ponovni obravnavi zakona v Državnem zboru.

Tokrat smo bili z našimi argumenti v Državnem zboru uspešnejši in zato Zakon v drugi obravnavi ni bil potrjen. To pomeni za nas sicer olajšanje, saj dopolnitve vladnega predloga zakona v samem zakonodajnem postopku ne bi prispevale k konkurenčnejšemu gospodarstvu. Gospodarstvo bi le dodatno obremenili, hkrati pa bi se odrekli, četudi le hipotetični, možnosti vstopa tujega kapitala v naš prostor.

Gre torej za razumno odločitev Državnega zbora, ki pa žal pomeni tudi, da smo delodajalci do nadaljnjega obtičali z zakonom, ki zaradi kompleksnosti postopkov in neustrezne vsebine, ni nikoli resnično zaživel.

Mesec pa zaključujemo s pozivom ministru Svetliku, ki vam ga navajam:

na vas se obračamo kot na trenutno predsedujočega Ekonomsko socialnemu svetu (ESS). Na ZDS menimo, da je zaradi odsotnosti socialnega dialoga, ki smo ga socialni partnerji gradili več kot petnajst let, sedanje stanje na področju socialnega dialoga škodljivo za vse socialne partnerje kot tudi za družbeno klimo in družbo nasploh.

Socialni partnerji in Vlada smo v preteklosti na sejah ESS, brez prisotnosti medijev, dogovorili uspešne rešitve, ki so pripomogle k razvoju in uspešnemu gospodarstvu in posledično krepitvi moči te družbe.

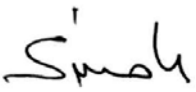
Odkar ste 29. aprila na 192. seji prevzeli predsedovanje ESS-j še ni bila sklicana seja tega organa, mimogrede še vedno ne razpolagamo z zapisnikom in s sklepi, ki so bili sprejeti na navedeni seji. Vlada, katere član ste, je medtem, mimo poprejšnjih običajev in dogovorov, obravnavala in sprejela pomembno zakonodajo in jo poslala v sprejem v DZ brez poprejšnje razprave med socialnimi partnerji na ESS-ju. Mnenja sem, da so v preteklosti prav poprejšnja obravnave in dopolnitve pomembno pripomogle k temu, da so bile razprave v DZ-ju kratke in da poslanci niso bistveno posegali v poprej med socialnimi partnerji dogovorjene vsebine zakonodaje.

Prav zadnji primer, ko je DZ ob ponovnem glasovanju zavrnil Zakon o udeležbi delavcev pri dobičku lahko dobro ilustrira potrebo po poprejšnjem dogovoru na ESS-ju, saj je bil z zakonom zavrnjen tudi del sicer dobrih rešitev. Bojimo se, da podobna usoda čaka tudi Zakon o malem delu, Zakon o urejanju trga dela, Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o delovnih razmerjih, čeprav je sprememba te zakonodaje nujno potrebna.

Vrh ESS, ki ga občasno skliče predsednik Vlade gospod Borut Pahor, nikakor ne more biti nadomestilo za redno delovanje ESS, kakor tudi ne morejo biti nadomestilo za seje ESS-ja vaša srečanja ali srečanja drugih predstavnikov Vlade RS s posameznimi socialnimi partnerji.

V imenu ZDS, ki je polnopravni član ESS, vas zatorej pozivam k takojšnji deblokadi delovanja ESS in hkrati prosim, da ponovno omogočite delovanje ESS-ja na način, ki smo ga razvijali vrsto let in je dosegel zavidljivo raven.

Tudi uradno smo vstopili v poletje, zato vam želim toplih dni in počitka, da si boste lahko nabrali novih moči za jesenske dni.

DELODAJALEC

Julij 2010, Leto 1, Številka 6
ISSN 1855-8364

Izdajatelj:
Združenje delodajalcev Slovenije

Odgovorna urednica:
mag. Tatjana Pajnkihar

Namestnik odgovorne urednice:
Jože Smole

Avtorji:
Kristina Barič, Frida Bertoncel, Maja Ceglar Ključevšek, Anže Hiršl, Teja Kadunc, Nataša Peterca, mag. Slavi Pirš, Maja Skorupan, Jože Smole, Maja Šoba Tovšak, mag. Martina Vrbič.

Oblikovna zasnova:
Matjaž Tomažič / Kontrastika

Prelom:
Maja Ceglar Ključevšek

Tisk:
Tiskarna Present d.o.o.

Datum natisa:
24.6.2010

Naklada:
3.000 izvodov

Distibucija:
Delo prodaja

Podatki o izdajatelju:
Združenje delodajalcev Slovenije g.i.z.
Dimičeva ulica 9, Ljubljana
T: 01/563 48 80, F: 01/432 72 14
E-naslov: delodajalci@zds.si
www.zds.si

ID za DDV: SI16901134
Matična številka: 5848105
TRR: 02011-0015672692 (NLB d.d.)

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete »Institucionalna in administrativna usposobljenost«; prednostne usmeritve »Spodbujanje razvoja nevladnih organizacij, civilnega in socialnega dialoga«.

Uporaba podatkov iz publikacije je dolovljena le skupaj z navedbo vira. Kopiranje ni dovoljeno.

VSEBINA

1 Uvodnik

3 Novice in dogodki

5 Izobraževanja

7 Publikacije ZDS

8 Gostujoče pero: Vračilo tujega DDV

10 Ekonomski kazalci

10 Minimalna plača v letu 2010
12 Izbrani ekonomski kazalci

14 V središču: Nagovor Predsednika RS, dr. Danila Türka, na Slavnostni akademiji ob 15. obletnici delovanja ZDS

17 Delovnopravna zakonodaja

17 Odgovarjamo na vaša vprašanja
18 Iz arhiva
19 Zakonodaja v pripravi
20 Sodna praksa, Novo iz Uradnega lista RS

21 Davki in prispevki

21 Odgovarjamo na vaša vprašanja
22 Podlage za obračun dohodnine in prispevkov za socialno varnost

26 Prejemki iz delovnih razmerij

26 Odgovarjamo na vaša vprašanja
28 Novosti iz kolektivnih pogodb
29 Podlage za obračun plač in ostalih prejemkov iz delovnega razmerja

37 Praksa iz drugih držav

37 ZDS postalo polnopravni član BIAC
38 Poročilo iz ILO konference 2010

39 Novice stalnega predstavništva BUSINESSEUROPE

42 Projekti ZDS

44 15 let ZDS

NOVICE IN DOGODKI

5. REDNA SEJA SKUPŠČINE ZDRUŽENJA DELODAJALCEV SLOVENIJE

LJUBLJANA, 7.6.2010 - V Hotelu Mons je potekala 5. redna seja Skupščine ZDS. Člani skupščine so potrdili zapisnika 3. redne in 4. korespondenčne seje skupščine, po obravnavi pa so potrdili tudi Poročilo o delu in finančno poročilo za leto 2009 ter Program dela ZDS za leto 2010. Sprejeto poročilo in program najdete na: /www.zds.si/si/o_zds.

7. junija 2010 je potekala 5. redna seja Skupščine ZDS.

SLAVNOSTNA AKADEMIJA OB 15. OBLETNICI ZDRUŽENJA DELODAJALCEV SLOVENIJE

LJUBLJANA, 7.6.2010 - Po redni seji Skupščine ZDS je potekala Slavnostna akademija ob 15. obletnici Združenja delodajalcev Slovenije, katere častni gost je bil predsednik Republike Slovenije, gospod dr. Danilo Türk.

Na Slavnostni akademiji so bili prisotni tako domači kot tudi partnerji iz tujine.

Predsednik države je bil tudi častni govornik na dogodku, ki ga je povezovala ga. Tajda Lekše, za glasbeno popestritev pa je poskrbela Eva Hren ob spremljavi klavirja, ki je zbrane popeljala v svet prirejenih slovenskih narodnih napevov.

Za uvod je zbrane goste nagovoril predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, g. Borut Meh. Nagovor dr. Türka najdete na strani 14, na strani 44 pa misli nekdanjega vodstva ZDS in nagovor predsednika ZDS, g. Meha.

Poleg članov Skupščine so bili na Slavnostno akademijo vabljeni tudi člani Odborov sekcij ZDS. Posebni gostje so bili nekdanji predsedniki, podpredsedniki in generalni sekretarji Združenja delodajalcev Slovenije, ki so vsak v svojem času prispevali k uveljavljanju in delovanju ZDS v slovenskem in mednarodnem prostoru.

Sedanji predsednik ZDS s prvi predsednikom ZDS, Miranom Goslarjem.

Vabilu so se odzvali tudi socialni partnerji s katerimi ZDS sodeluje v vsakodnevnih dejavnostih socialnega dialoga, tako na delodajalski kot na delojemalski strani, pa tudi državni sekretar v kabinetu predsednika Vlade.

Da je ZDS vpeto v mednarodno dogajanje kaže tudi prisotnost nekaterih partnerjev ZDS iz tujine, g. Damira Kuštraka in g. Bernarda Jakeliča iz Hrvaškega združenja delodajalcev (HUP), g. Orhama Hodića kot predstavnika črnogorskega združenja delodajalcev (MEF) in g. Paula Wieserja iz avstrijskega Združenja delodajalcev (IV).

Po končani slavnosti so prisotni nadaljevali z neformalnih druženjem.

Povabilu so se odzvali tudi socialni partnerji.

SESTANKI POGAJALSKIH SKUPIN ZA KP GOSTINSTVA, KP TRGOVINE, KP CELULOZE, PAPIRNE IN PAPIRNO PREDELOVALNE INDUSTRIJE, KP KMETIJSTVA

LJUBLJANA, junij 2010 - V juniju so potekala srečanja pogajalskih skupin, ki so se pogajala o sindikalnih zahtevah po dvigih plač po kolektivnih pogodbah in zneskih povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkih.

VRH EKONOMSKO SOCIALNEGA SVETA

LJUBLJANA, 8.6.2010 – T.i. Vrh ESS se je pri premieju Borutu Pahorju sestal na temo trojčka delovnopravnih zakonov – Zakona o urejanju trga dela, Zakona o malem delu ter Zakona o spremembah Zakona o delovnih razmerjih. Predloge omenjenih zakonov je Vlada RS obravnavala na 87. seji Vlade 16. junija 2010 in jih potrjene poslala v obravnavo Državnemu zboru.

SESTANKI STROKOVNE DELOVNE SKUPINE ZA PRIPRAVO UKREPOV ZA DOSEGANJE CILJEV MODERNIZACIJE POKOJNINSKEGA SISTEMA

LJUBLJANA, 11.6.2010 - Strokovna delovna skupina za pripravo ukrepov za doseganje ciljev modernizacije pokojninskega sistema je v maju in juniju 2010 nadaljevala z obravnavo posameznih predlaganih členov Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2). Strokovna delovna skupina je na sestankih v mesecu juniju 2010 obravnavala tudi problematiko obstoječe ureditve obveznega dodatnega pokojninskega zavarovanja in se seznanila s predlaganimi zakonskimi spremembami te oblike zavarovanja.

PREDSTAVITEV ANALIZ EKONOMSKE FAKULTETE GLEDE POKOJNINSKE REFORME IN t.i. SOCIALNE KAPICE

LJUBLJANA, 4.6. in 11.6.2010 - Na pobudo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve ter sindikatov je Ekonomska fakulteta v Ljubljani pripravila dodatne analize in izračune za predlagano pokojninsko reformo, katere so dr. Mitja Čok, dr. Jože Sambt in dr. Boris Majcen, direktor Inštituta za ekonomska raziskovanja, predstavili socialnim partnerjem 4. junija 2010 na Ekonomski fakulteti v Ljubljani.

11. junija 2010 pa je Gospodarska zbornica Slovenije skupaj z Združenjem delodajalcev Slovenije gostila dr. Majcna in dr. Čoka, ki sta zbranim predstavila učinke uveljavitve omejitve zgornje meje zavarovalnih osnov za socialne prispevke, t.i. socialne kapice, ki je predvidena v Slovenski izhodni strategiji 2010-2013 in bi vsaj delno znižala stroške dela ter tako okrepila konkurenčnost slovenskega gospodarstva in odliv predvsem razvojnih kadrov.

MISIJA OECD V SLOVENIJI

LJUBLJANA, 3. 6.2010 – Socialni partnerji so misiji ekonomskega oddelka OECD predstavili svoje poglede in stališča glede sprejetih zakonov in predlogov zakonodajnih sprememb ter razmerah v gospodarstvu v Sloveniji v zadnjem letu. Misija strokovnjakov je obiskala Slovenijo v okviru priprave študije Ekonomski pregledi za Slovenijo, ki bo predvidoma objavljena v začetku leta 2011.

4. SEJA NADZORNEGA ODBORA ZA OPERATIVNI PROGRAM RAZVOJA ČLOVEŠKIH VIROV ZA OBDOBJE 2007-2013

LJUBLJANA, 10.6.2010 - Potekala je 4. seja nadzornega odbora za operativni program razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, na kateri je nadzorni odbor obravnaval Letno poročilo 2009 o izvajanju operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013. Na seji so bile članom odbora predstavljene tudi strategija Europa 2020, Evropski mikrofinančni instrument, priporočila odbora Evropskega socialnega sklada o prihodnosti le-tega ter primeri dobre prakse, financirani s strani Evropskega socialnega sklada.

INTERNA RAZPRAVA DRUŠTVA ZA SONARAVNI RAZVOJ – FOKUS

LJUBLJANA, 16.6.2010 – ZDS je sodelovalo v razpravi na temo povračil potnih stroškov v zvezi z delom in vplivu, ki ga ima promet na okolje. Razprava je tekla o ukrepih, ki bi lahko omejili število avtomobilov v prometu in večjo uporabo javnih prevoznih sredstev ter o posledicah, ki bi jih posamezni ukrepi lahko prinesli.

ZDS POSTALO POLNOPRAVNI ČLAN BIAC

PARIZ, FRANCIJA, 27.5.2010 – v Parizu je potekala letna skupčina BIAC-a, posvetovalnega gospodarskega odbora OECD (Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj). Združenje delodajalcev Slovenije v okviru pristopa Slovenije v OECD kot edini predstavnik delodajalcev iz Slovenije postalo polnopravni član BIAC-a. Več na strani 37.

SVET PREDSEDNIKOV BUSINESSEUROPE V MADRIDU

MADRID, ŠPANIJA, 10-11.6.2010 – V Madridu je potekalo redno polletno srečanje predsednikov delodajalskih združenj, članov Businesseurope, evropskega delodajalske kondfederacije. Prisotni so razzpravljali o različnih temah in med drugim sprejeli madridsko deklaracijo, ki jo v slovenskem in angleškem jeziku najdete na: http://www.zds.si/si/o_zds/stalisca/.

Novinarska konferenca po svetu predsednikov BUSINESSEUROPE na kateri je sodeloval predsednik ZDS, Borut Meh.

IZOBRAŽEVANJA

Frida Bertoncel

KOLEDAR IZOBRAŽEVANJ

SEPTEMBER				
9.9.2010		Izvrševanje sklepov o izvršbi pri delodajalcih	Dida Volk	Delavnica
16.9.2010	NOVO!	IZVRŠBA - IZTERJAVA DENARNIH TERJATEV – s prikazom novosti in sprememb, ki jih prinaša zadnja Novela ZIZ-H	Dida Volk	
16.9.2010		Excel za računovodje - 1. del	B-2 d.o.o.	Delavnica
17.9.2010		Excel za računovodje - 2. del	B-2 d.o.o.	Delavnica
21.9.2010		Nezakonita odpoved pogodbe o zaposlitvi je najdražja odpoved pogodbe o zaposlitvi	Anže Hiršl	
28.9.2010		Ukrepi za preprečevanje mobinga v podjetju - pravna ureditev in izvajanje preventivnih ukrepov	Anka Zajc, Borut Zajc	
30.9.2010		Kako izplačati dobiček lastnikom podjetja d.o.o.?	Milica Gostiša	
OKTOBER				
7.10.2010		Praktični napotki odgovornim osebam delodajalca za preprečitev visokih odškodnin in regresnih zahtev za nezgode pri delu	mag. Borut Brezovar mag. Marko Koren	
12.10.2010		FINANCE IN RAČUNOVODSTVO za direktorje, managerje in druge odgovorne osebe, 1. del	Dr. Branko Mayr	
14.10.2010		Varstvo osebnih podatkov	Dr. Monika Benkovič Kraševec	
20.10.2010		Zakonodajni okviri arhiviranja	Dr. Vladimir Žumer	
NOVEMBER				
9.11.2010		FINANCE IN RAČUNOVODSTVO za direktorje, managerje in druge odgovorne osebe, 2. del	Dr. Branko Mayr	

V SEPTEMBRU NE ZAMUDITE

9.9.2010 Izvrševanje sklepov pri delodajalcih in 16.9.2020 IZVRŠBA - na podlagi verodostojne listine in IZVRŠEVANJE SKLEPOV PRI DELODAJALCIH

Dida Volk, sodnica pri Okrožnem sodišču v Ljubljani, je avtorica številnih del s civilno-pravnega področja, izvršilnega, pogodbenega, insolvenčnega prava in prava nepremičnin.

16. in 17.9.2010 Excel za računovodje – 1. in 2. del

Podjetje B2 je z 20-letnimi izkušnjami vodilno na področju računalniškega izobraževanja. Dodatna dolgoletna ponudba storitev s področja pridobivanja formalne izobrazbe in razvoja programske opreme bogati nabor naših storitev. Naš začetek sega v leto 1989, ko smo ustanovili podjetje z namenom, da s pomočjo informacijske tehnologije pospremimo ljudi na poti k večji produktivnosti, konkurenčnosti in zadovoljstvu. Vse od ustanovitve dalje ponujamo računalniška izobraževanja in informacijske storitve, od leta 1996 pa tudi javno priznane izobraževalne programe (višje strokovno izobraževanje, srednješolsko izobraževanje).

21.9.2010 Nezakonita odpoved pogodbe o zaposlitvi je najdražja odpoved pogodbe o zaposlitvi

Anže Hiršl, univ. dipl. pravnik je samostojni pravni svetovalec na Združenju delodajalcev Slovenije, ki ima večletne izkušnje s področja delovnega in socialnega prava. Predavatelj dela kot svetovalec in predavatelj na mednarodnih ter domačih dogodkih in je soavtor knjige "Vzorci delovnopravnih in drugih pogodb za izvajanje dela in vzorci odpovedi pogodb o zaposlitvi s komentarjem«.

28.9.2010 Ukrepi za preprečevanje mobinga v podjetju – pravna ureditev in izvajanje preventivnih ukrepov

Borut Zajc, odvetnik, odvetniška pisarna Avbreht, Zajc & partnerji

Anka Zajc, sociologinja, Zajc In d.o.o.

30.9.2010 Kako izplačati dobiček lastnikom podjetja d.o.o.?

Milica Gostiša, svetovalka na področju davkov, financ in računovodstva, z bogatimi praktičnimi izkušnjami pri prenosih podjetij s.p., d.o.o. prodaji, odtujitvi deležev in likvidaciji, zapiranju d.o.o.

NAJAVE IZOBRAŽEVANJ

OKTOBER			
	Obračunavanje in obdavčitev plač in drugih prejemkov iz delovnega razmerja	Kristina Barič, Nataša Peterca	
NOVO!	DDV spremembe s 1.1.2011	mag. Tanja Urbanija	
NOVEMBER			
	Praktični napotki vodjem proizvodnih procesov za praktično usposabljanje delavcev za varno delo na delovnem mestu	mag. Borut Brezovar mag. Marko Koren	Delavnica

Ali imate o izobraževanjih ZDS kakršnokoli vprašanje ali predlog? Pokličite 01/563 48 87 ali pišite na frida.bertoncel@zds.si.

Prijavite se! Vabilo in prijavnico najdete na http://www.zds.si/si/izobrazevanja/.

PUBLIKACIJE ZDS
EDINSTVEN PRIPOMOČEK KADROVIKOM, PRAVNIKOM IN RAČUNOVODJEM

VZORCI DELOVNOPRAVNIH IN DRUGIH POGODB ZA IZVAJANJE DELA IN VZORCI ODPOVEDI POGODB O ZAPOSLITVI S KOMENTARJEM

Prvi inovativni pregled in zbir vzorcev pogodb zbranih na enem mestu, v knjižni vezavi

- Imate težave s sklepanjem pogodb o zaposlitvi?
- Ne najdete obrazcev, ki bi bili v skladu z veljavno zakonodajo, na področju delovnih razmer?
- Ne veste, po kakšnem postopku bi delavcu odpovedali pogodbo o zaposlitvi?
- Vam je zaradi nezakonito izpeljanega postopka odpovedi delovnega razmerja nastala velika finančna škoda?

NOVO! STARANJE DELOVNE SILE - PRILOŽNOST ZA PODJETJA

ZDS je v okviru mednarodnega projekta AGEING WORKFORCE 2 skupaj s partnerji izdalo brezplačno publikacijo, ki obravnava:

- Analizo starostne strukture, strukture kompetenc in zdravstvena struktura
- Upravljanje z zdravjem na delovnem mesu
- Izobraževanje in usposabljanje v podjetjih
- Prenos znanja, prerazporeditev starejših delavcev in karierni razvoj
- Reorganizacijo delovnega postopka, prožni delovni čas
- Kulturo podjetja in odnos v podjetju
- Pravni vidik zaposlovanja starejših delavcev v Sloveniji

NOVO! IZBOLJŠANJE VARNOSTI IN ZDRAVJA PRI DELU

ZDS je v okviru mednarodnega projekta IOSHA pripravilo brezplačno publikacijo, ki vsebuje:

- Skupno stališče šestih delodajalskih organizacij
- Povzetek rezultatov nacionalne ankete
- Primer dobre prakse na področju varnosti in zdravja pri delu
- Preprečevanje visokih odškodnin ali regresnih zahtevkov za nezgode pri delu

Več o o publikacijah ZDS in naročilnico najdete na http://www.zds.si/si/izobrazevanja/publikacije/.
Za dodatne informacije pokličite 01/563 48 87, Frida Bertoncel.

GOSTUJOČE PERO
VRAČILO TUJEGA DDV

Mag. Tanja Urbanija iz BDO Svetovanje d.o.o. V letu 2001 je pridobila certifikat za uspešno opravljen izpit za davčnega svetovalca, ki ga podeljuje Društvo davčnih svetovalcev Slovenije. Ima bogate izkušnje s področja računovodstva, saj je delala v računovodskem servisu, objavlja članke v strokovnih publikacijah in sodeluje pri pripravi in izvedbi strokovnih predavanj. Kot soavtorica je objavila štiri knjige od tega eno v tujini. Svetuje predvsem na področju DDV.

mag. Tanja Urbanija

Vračilo DDV je postopek, ki poteka znotraj EU elektronsko in pri katerem lahko dobimo povrnjen v tujini plačan DDV. Takšna situacija nastane, ko nam tujec obračuna svoj lokalni DDV in mi kot prejemnik ta tuj DDV dobavitelju tudi plačamo. Načelno, zaradi načela nevtralnosti, lahko dobimo ta, v tujini plačan DDV oziroma tuj obračunan DDV, nazaj. DDV lahko dobimo nazaj preko postopka vračila. V nobenem primeru pa tujega obračunanega DDV ne smemo upoštevati kot vstopnega DDV v obrazcu DDV-O. Obenem pa je treba paziti, da po pomoti obračunanega tujega DDV ni mogoče dobiti povrnjenega po sistemu vračila. Enako velja tudi, če nam je tujec obračunal DDV, ker mu recimo nismo predložili naše veljavne ID-številke za DDV, pa bi mu jo morali, ali pa osebe, ki so se menile za posel, na to niso bile pozorne in so pozabile tujcu javiti, da imamo ID-številko za DDV.

Pri vračilu tujega DDV lahko zahtevamo načelno tuj DDV iz druge države EU (vračilo po Osmi Direktivi Sveta z dne 6. 12. 1979) ali vračilo DDV izven EU (vračilo po Trinajsti Direktivi Sveta 86/560/EGS z dne 17. 11. 1986).

Zahtevek za vračilo DDV znotraj EU se po novem odda elektronsko preko sistema eDavki. To pomeni, da od 1. 1. 2010 ne potrebujemo posrednika, ki bi za nas uredil postopek vračila (sicer tudi že prej ni bilo nujno, da smo najeli posrednika). Sama oddaja zahtevka za vračilo je lahko za nas dejansko brezplačna. Če bomo najeli posrednika, pa bomo morali zanj pridobiti pooblastilo, ker bo moral posrednik vseeno vlogo oddati preko našega sistema eDavki.

Tuja davčna uprava nam bo znesek DDV, za katerega vlagamo zahtevek za vračilo, vrnila na naš račun, ki ga bomo navedli v vlogi za vračilo. Postopek vračil znotraj EU bo trajal od 4 do 8 mesecev (odvisno od tega, ali bo tuj davčni organ od nas, ki dajemo vlogo za vračilo, zahteval še kakšne dodatne podatke ali dokazila). To pa je ena bistvenih sprememb, saj so prej postopki v večini držav trajali tudi po več let.

KDAJ IN ZAKAJ BI ZAHTEVALI VRAČILO TUJEGA DDV

Če zahtevamo v tujini obračunan in plačan DDV nazaj (npr. po prejetem računu za nočitev na Švedskem, kjer je obračunan švedski DDV), si s tem zmanjšujemo stroške, saj bo vsebinsko strošek le neto znesek računa, čeprav smo v tujini za nočitev plačali bruto znesek računa. Pogosto ta postopek uporabijo predvsem prevozniki, ki zahtevajo povračilo v tujini plačanega DDV od nabav goriva.

Za vračila DDV znotraj EU je treba zahtevek za vračilo vložiti do 30. septembra tekočega leta za preteklo koledarsko leto. Zahtevek (obrazec VATR-APP) se vloži elektronsko v Sloveniji preko sistema eDavki. Od 1. 1. 2010 se torej zahtevkov za vračilo ne oddaja več po pošti neposredno davčnemu organu v državi, od katere zahtevamo vračilo DDV. To pomeni, da od 1. 1. 2010 tudi ne pošiljamo več originalnih računov, po katerih zahtevamo vračilo DDV. Do 30. 9. 2010 lahko zahtevamo povračilo DDV za leto 2009. Za leto 2010 pa bomo morali zahtevek oddati do 30. 9. 2011.

Za vračilo DDV izven EU skoraj vse ostaja nespremenjeno. Rok za vložitev zahtevka za vračilo je do 30. junija tekočega leta za prejšnje koledarsko leto. Zahtevke za vračilo izven EU pa se bo še vedno vlagalo po pošti.

Še vedno bo treba poslati originalne račune, na podlagi katerih bomo zahtevali vračilo DDV. Poenostavljen oz. elektronski postopek velja namreč le za vračila znotraj EU.

EVIDENTIRANJE RAČUNA Z ZARAČUNANIM TUJIM DDV

Velikokrat se zgodi, da prejmemo iz tujine račun, na katerem je obračunan tuj DDV. Običajno je to pri računih, ki so povezani s kotizacijami za seminar, ki je bil izveden v tujini, računih za hotelsko nočitev v tujini, računih za najem sejemskega prostora v tujini itd. Za takšne primere je značilno, da je kraj obdavčitve v tujini, in je tako pravilno, da je obračunan tuj DDV. V večini primerov prejemnik po teh računih ne sme delati samoobdavčitve in tako prejetih računov se ne vpisuje v obrazec DDV-O. Takšen račun (predpostavimo, da gre za stroške) se lahko ali v celoti knjiži v stroške ali pa se na stroške knjiži samo neto znesek računa, znesek tujega DDV pa na terjatev do tujega davčnega organa, če je verjetno, da bomo ta davek dobili vrnjen nazaj. Če smo celoten račun knjižili na stroške, potem bomo ob nakazilu tujega davka na naš račun morali evidentirati prihodke.

KAJ, ČE NE ZAHTEVAMO TUJEGA DDV NAZAJ:

Pri domačih računih vemo, da če bi lahko odbijali vstopni DDV, pa ga nismo, nam ta del stroška ni davčno priznan, z vidika davka od dohodkov pravnih oseb. Mnogi postavljajo vprašanje, ali je enako tudi pri vračilu tujega DDV, če bi ga lahko zahtevali nazaj, pa ga nismo. Menim, da v takšni situaciji ne gre za odbitek vstopnega DDV, temveč za vračilo v tujini plačanega DDV. Če tujega DDV niste zahtevali nazaj, pa bi ga lahko, je to po moji oceni pri normalnih pogojih davčno priznan odhodek.

POSTOPEK VRAČILA, ROKI IN OMEJITVE

Pri vsakem vračilu je treba upoštevati zakonodajo države, v kateri vlagamo zahtevek za vračilo DDV, oziroma zakonodajo države, iz katere zahtevamo povračilo tam plačanega DDV. To v prvi vrsti pomeni, da nam bo tuja država vrnila DDV le, če je bil ta DDV obračunan v skladu s predpisi tiste države. Zaradi tega lahko na primer zahtevamo povračilo DDV od nočitev v na primer Avstriji, Nemčiji in na Švedskem (lahko ga zahtevamo tudi v drugih državah EU, vendar ne v vseh), ne glede na to, da v Sloveniji načelno odbitek vstopnega DDV od nočitev ni dovoljen.

Nadalje je treba upoštevati, da se pri vračilu upoštevajo omejitve, ki jih ima davčni zavezanec v domači državi. Če ima nek davčni zavezanec odbitni delež v Sloveniji recimo 5 odstotkov, bo tudi od nočitve v Nemčiji dobil povrnjenega le 5 odstotkov v Nemčiji obračunanega DDV in ne celotnega zneska obračunanega DDV.

Prav tako nam bo vrnjen DDV le, če v državi, v kateri zahtevamo vračilo, nismo opravili nobenega prometa, ki bi se štel za obdavčljivega v tisti državi.

Ali naj torej sami oddamo obrazec za vračilo ali naj najamemo svetovalca oziroma posrednika? To vprašanje se pogosto pojavlja v praksi. Sami lahko oddamo vlogo za vračilo, če smo prepričani, da v tisti državi nismo opravili nobenega prometa, za katerega bi se štelo, da je kraj obdavčitve v tisti državi. Najpogosteje je to treba paziti pri sejmih (če smo na sejmu tudi prodajali) ali pa, če v državi, v kateri zahtevamo vračilo, opravljamo storitve, ki so tesno povezane z nepremičnino, ki v tej državi leži. Kaj hitro se nam lahko zgodi, ne le da nam tuja država ne bo vrnila zneska DDV, temveč da nas bo bremenila za njihov DDV, na kar sploh nismo bili pozorni. Zaradi tega svetujem, da se mednarodnih poslov lotevate zelo previdno.

Pri vračilih znotraj EU mora tuj davčni organ o zahtevku odločiti v roku 4 mesecev po prejemu zahtevka za vračilo. Ko bo tuj davčni organ prejel zahtevek za vračilo, nas je dolžan o tem nemudoma obvestiti. Če bo imel tuj davčni organ še dodatna vprašanja, se ta rok lahko podaljša še dvakrat po dva meseca. Po preteku roka za odločitev o zahtevku pa teče še 10-dnevni rok (10 delovnih dni) za vračilo oziroma nakazilo denarja. Če bo država zamudila z vračilom, nam bo morala znesek DDV nakazati z zakonitimi zamudnimi obrestmi, ki veljajo v državi članici vračila.

TEHNIKA POSTOPKA VRAČILA

Preko slovenskega portala Edavki torej oddamo vlogo za vračilo tujega DDV. Recimo, da prevoznik (ne dela preko sistema Shell ali DKV kjer so drugače dogovorjeni postopki) zahteva vračilo DDV od nabave goriva v Avstriji. Kot prvo mora imeti oseba, ki izpolnjuje DDV obrazce dovoljenje na Edavkih tudi za vračilo DDV-ja. Če tega še nimate si pridobite dovoljenje še za ta del. Nato pa nas program dejansko sam vodi. Izberemo državo vračila, obdobje, vnesemo podatke o identifikacijski številki za DDV dobavitelja, številka računa, datum računa in vrednosti. Sledi še opis posla za kar se vam odpre nabor desetih možnosti (našteto je med drugim tudi gorivo). Vlogo še pregledate, da nima kritičnih napak, jo podpišete in elektronsko oddate.

EKONOMSKI KAZALCI
MINIMALNA PLAČA V LETU 2010

Ekonomski kazalci, ki jih najdete v tej rubriki so odraz slovenskega in evropskega gospodarstva ter obratno, za svoje poslovanje in dogovarjanje s socialnim partnerjem v podjetju mora vsak delodajalec poznati osnovne statistike in makroekonomske agregate, kot so: inflacija, gospodarska rast, zaposlenost, brezposelnost in rast plač. Mesečno pa za vas pripravljamo tudi članke s podrobnejšo analizo gibanj na trgu dela, razmer v slovenskem gospodarstvu ali EU.

Maja Ceglar Ključevšek

V aprilu so bile prvič izplačane minimalne plače po novem Zakonu o minimalni plači (Ur. l. RS, 13/2010, v nadaljevanju ZMP). Visok dvig minimalne plače je kot pričakovano povzročil povečanje števila prejemnikov minimalne plače, vplival pa je tudi na povišanje povprečne mesečne plače v Sloveniji.

UREDITEV MINIMALNE PLAČE V SLOVENIJI V PRETEKLOSTI

V Sloveniji je bila minimalna plača kot instrument socialne varnosti zaposlenih prvič uvedena z Dogovorom o politiki plač in drugih prejemkov zaposlenih v gospodarstvu v letu 1995. Nadomestila je do tedaj uporabljano zajamčeno plačo. Vse od uveljavitve je bila predmet zakonskega urejanja, ki je upoštevalo predhodno dogovarjanje socialnih partnerjev, bodisi s socialnim sporazumom ali z dogovorom o politiki plač. Minimalna plača je bila na podlagi tripartitnega usklajevanja zadnjič določena z Dogovorom o politiki plač v zasebnem sektorju v obdobju 2004 – 2005, in sicer od avgusta 2004 dalje v višini 489,87 EUR, od avgusta 2005 dalje pa 511,61 EUR.

Oktobra 2006 je bil sprejet nov Zakon o določitvi minimalne plače, ki je opredelil minimalno plačo kot najnižje plačilo za delo v polnem delovnem času in je določena v mesečnem znesku, nižja pa je lahko le v primeru zaposlitve za krajši delovni čas od polnega. Zakon je prinesel povišanje na 521,83 EUR (2% povišanje) in določil, da za prihodnja leta znesek minimalne plače ugotovi minister za delo ter ga po posvetu s socialnimi partnerji objavi v Uradnem listu RS. Tako naj bi se minimalna plača 1. avgusta vsako leto povečala za pričakovano rast cen v letu, ki jo kot podlago za pripravo državnega proračuna sprejme Vlada RS.

Od 1. avgusta 2007 je znašala minimalna plača 538,53 EUR (3,2% povišanje). V marcu leta 2008 je zaradi bistveno višje inflacije prišlo do izrednega povečanja minimalne plače na 566,53 EUR. S 1. avgustom 2008 se je minimalna plača povečala na 589,19 EUR, od 1. avgusta 2009 in do uvedbe ZMP pa je minimalna plača znašala 597,43 EUR bruto.

NOV ZAKON O MINIMALNI PLAČI

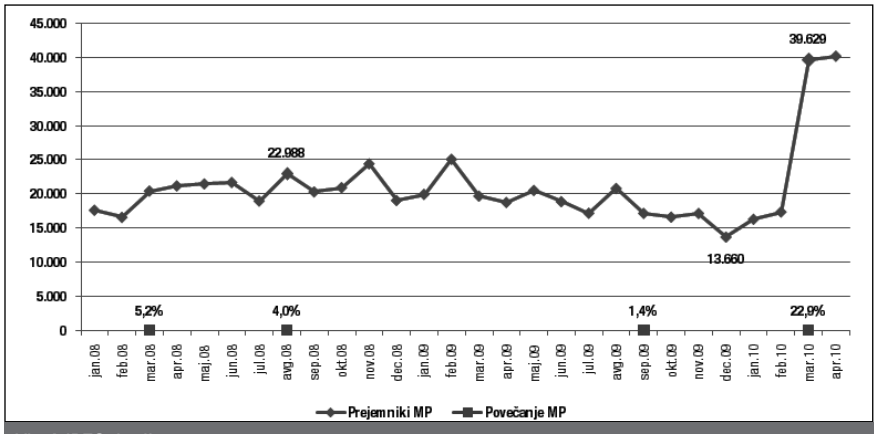
Z novim ZMP je bila minimalna plača za delo opravljeno v marcu 2010 povišana na 734,15 EUR bruto, kar znaša 562 EUR neto. Visok, kar 22,9% dvig je povzročil nemalo težav v podjetjih tako zaradi višjega stroška dela kot zaradi vpliva na plačne sisteme v podjetjih.

Postopen prehod na minimalno plačo

V 10. členu ZMP je določen način postopnega prehoda na višino minimalne plače za delodajalce pri katerih bi izplačevanje minimalne plače v višini določeni v skladu s tem zakonom povzročilo velike izgube in ogrozilo obstoj podjetja ali imelo za posledico odpovedi pogodb o zaposlitvi iz poslovnih razlogov večjemu številu delavcev. V primeru sklenitve pisnega sporazuma delodajalec lahko izplača minimalno plačo v višini:

- za delo opravljeno od prvega dne naslednjega meseca po uveljavitvi zakona (marca 2010) znesek minimalne plače najmanj v višini 654,69 eurov;
- za delo opravljeno od 1. januarja 2011 dalje, znesek minimalne plače najmanj v višini 685,25 eurov, povečan za rast cen življenjskih potrebščin v letu 2010 (podatki SURS),

Prejemniki minimalne plače

Vir: AJPES, junij 2010

Po podatkih Inšpektorata za delo se je za postopen prehod odločilo 1606 podjetij iz različnih dejavnosti.

ŠTEVILO PREJEMNIKOV MINIMALNE PLAČE

Z dvigom minimalne plače je bistveno naraslo število prejemnikov minimalne plače. V februarju 2010 je bilo tako po podatkih Agencije RS za javnopravne evidence in storitve 17.353 zaposlenih z minimalno plačo, v aprilu 2010 pa že 40.221 zaposlenih. V številu vseh zaposlenih v javnem in zasebnem sektorju je tako delež zaposlenih z minimalno plačo narasel z 2,8% v februarju letošnjega leta na 6,5% v aprilu 2010.

Število prejemnikov se je po podatkih Urada za makroekonomske analize in razvoj najbolj zvišalo v dejavnosti trgovine, in predelovalnih dejavnostih.

DVIG POVPREČNE PLAČE V SLOVENIJI

Visoka rast povprečne plače marca 2010 je bila posledica visoke rasti plač v zasebnem sektorju.

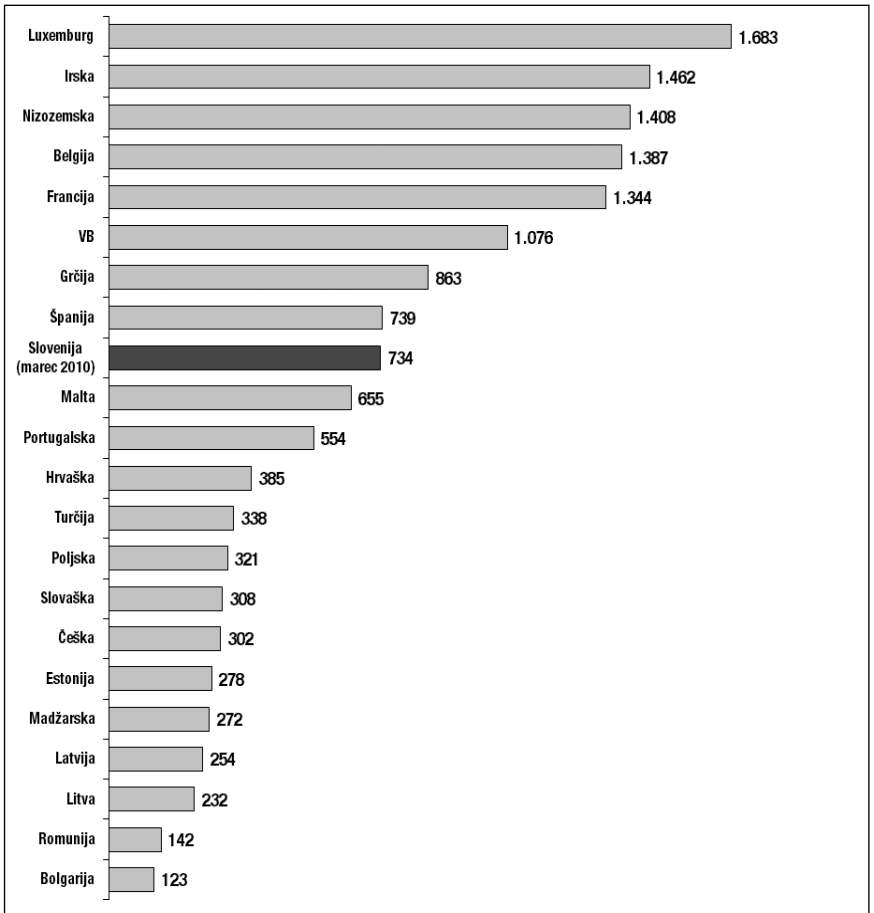
Povprečna bruto plača na zaposlenega v zasebnem sektorju se sicer marca vedno zviša, delno zaradi večjega števila delovnih dni, delno pa zaradi izplačil za ugotovljeno poslovno uspešnost in opravljene nadure v preteklem letu, ki se običajno izplačujejo v tem mesecu. Letos je k opazno višji nominalni rasti bruto plače v zasebnem sektorju (6,9 %, lani 4,0 %, predlani 3,2 %) prispeval tudi dvig minimalne plače.

MINIMALNA PLAČA V EVROPSKI UNIJI

Januarja 2009 je imelo 20 od 27 članic Evropske unije minimalno plačo urejeno z zakonom, in sicer: Belgija, Bolgarija, Španija, Estonija, Grčija, Francija, Slovenija, Madžarska, Irska, Slovaška , Latvija, Litva, Luksemburg, Malta, Nizozemska, Portugalska, Poljska,Romunija, Češka republika ter Velika Britanija. V ostalih 7 državah ni zakonsko določene minimalne plače, vendar to ne pomeni, da ne obstaja – skladno s tradicijo in načinom socialnega dialoga je v večini primerov opredeljena v posameznih kolektivnih pogodbah na ravni dejavnosti ali s priporočilom, dogovorom.

Po zadnjih podatkih EUROSTAT-a je Glede na višino minimalne plače v evrih, lahko države razvrstimo v tri skupine. Prva skupina vključuje države z najnižjo minimalno plačo – od 100 do 350 evrov, druga države, v katerih znaša minimalna plača med 500 in 900 evri, ter tretjo, kjer je minimalna plača višja kot 1.000 evrov. Slovenija se j z dvigom minimalne plače prebila na vrh druge skupine in se od marca 2010 naprej uvršča v zgornjo sredino evropske lestvice.

Minimalna plača po državah EU, Hrvaški in Turčiji, v EUR

Vir: Eurostat, junij 2010

IZBRANI EKONOMSKI KAZALCI

INFLACIJA

Maja so se cene življenjskih potrebščin v primerjavi s preteklim mesecem zvišale za 0,4 %. Skupna rast cen v letošnjem letu je bila 2,1-odstotna (v enakem obdobju lani 1,8-odstotna). Medletna inflacija se je tako z 2,3 % v aprilu, znižala na 2,1 % v maju. povprečna rast cen življenjskih potrebščin v prvih petih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem 2009 je bila 1,7%

Relativno umirjeno gibanje cen v prvih petih mesecih letos je z izjemo gibanja cen tekočih goriv, ki je posledica v evrih izraženega gibanja cen nafte, odraz relativno šibke gospodarske aktivnosti.

Inflacija maja 2010 v primerjavi z majem 2009 (1,6%)v Evro območju je bila še vedno nižja od inflacije v Sloveniji. Cene so se najbolj zvišale v Grčiji (5,3%), Madžarski (4,9%), Romuniji (4,4%), Veliki Britaniji (3,4%), Luksemburgu (3,1%), Bolgariji (3,0) in Estoniji (2,8%). Najnižje stopnje rasti pa so bile zabeležene v Latviji (-2,4) in na Irskem (-1,9%).

Inflacija

		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 I-V
SLOVENIJA	Povprečna letna inflacija (I-XII t/I-XII t-1)	8,9	8,4	7,5	5,6	3,6	2,5	2,5	3,6	5,7	0,9	1,7[1]
	Medletna inflacija (dec t/dec t-1)	8,9	7,0	7,2	4,6	3,2	2,3	2,8	5,6	2,1	1,8	2,1[2]
EVRO OBMOČJE (16)	Povprečna letna inflacija	2,2	2,4	2,3	2,1	2,2	2,2	2,2	2,1	3,3	0,3	1,6[2]

Vir: Statistični urad RS, 31.5.2010 in Eurostat, 16.6.2010

GOSPODARSKA RAST

V prvem četrtletju 2010 se je BDP v Sloveniji v primerjavi s predhodnim četrtletjem realno znižal za 0,5 % in je bil tudi nižji kot v enakem obdobju lani (za 1,2 %).

Realno znižanje BDP v prvem četrtletju v primerjavi s predhodnim in še nižji BDP kot v enakem obdobju lani kaže, da je bila raven gospodarske aktivnosti v prvem četrtletju letos najnižja od začetka gospodarske in finančne krize.

Po pričakovanjih so pozitivni signali sicer že izhajali iz povečanega tujega povpraševanja, medtem ko je domača potrošnja še vedno manjša kot v enakem obdobju lani.

Eurostat je v junijski objavi malce popravil majsko oceno gospodarske rasti v EU.

Gospodarstvo v 16 državah z evrom je v prvem četrtletju 2010 glede na zadnje četrtletje 2009 zabeležilo rahlo rast (0,2%). Prav takšno rast je zabeležila tudi celotna EU.

Na letni ravni (primerjava 1. četrtletja 2010 v primerjavi s prvim četrtletjem 2009) je območje evra v prvem četrtletju zabeležilo 0,6% gospodarsko rast, kar je nekaj več od prvih izračunov, medtem ko je bila rast v EU-27 malce nižja (0,5%).

Gospodarska rast

realna rast bruto domačega proizvoda v %	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 (Q_1 2010/ Q_1 2009)
SLOVENIJA	4,4	2,8	4,0	2,8	4,3	4,5	5,8	6,8	3,5	-7,8	-1,2
EVRO OBMOČJE (16)	3,9	1,9	0,9	0,8	2,2	1,7	2,9	2,7	0,7	-4,1	0,6

Vir: Statistični urad RS, 31.5.2010 in Eurostat, 4.6.2010

[1] I-V 2010/I-V 2009
[2] Maj 2010/maj 2009

RAST PLAČ

Povprečna mesečna bruto plača za april 2010 je (po podatkih, pridobljenih na podlagi statističnega raziskovanja Mesečno poročilo o izplačanih plačah pri pravnih osebah) znašala 1483,44 EUR, to je za 1,1 % manj od bruto plače za marec 2010 in za 4,2 % več od bruto plače za april 2009.

Bruto in neto plača na zaposlenega

povprečna letna stopnja rasti v %	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 I-IV
BRUTO PLAČA NA ZAPOSLENEGA											
8NOMINALNA STOPNJA RASTI	10,6	11,9	9,7	7,5	5,7	4,8	4,8	5,9	8,3	3,4	3,8
REALNA STOPNJA RASTI	1,6	3,2	2,0	1,8	2,0	2,2	2,2	2,2	2,5	2,5	2,2
NETO PLAČA NA ZAPOSLENEGA											
NOMINALNA STOPNJA RASTI	10,4	11,7	9,7	7,5	5,7	6,1	5,1	7,9	7,8	3,4	3,7
REALNA STOPNJA RASTI	1,4	3,0	2,0	1,8	2,0	3,5	2,5	4,2	2,0	2,5	2,1

Vir: Statistični urad RS, 15.6.2010

TRG DELA

Število delovno aktivnih po anketi o delovni sili se je v prvem četrtletju 2010 v primerjavi s predhodnim četrtletjem zmanjšalo za nadaljnjih 17.000 delovno aktivnih (-1,7 %), v primerjavi z enakim četrtletjem lani pa je bilo večje za 3.000 (0,3 %).

Število brezposelnih se je povečalo na 74.000, kar je 10,4 % več kot v predhodnem oz. 34,5 % več kot v enakem četrtletju lani. Povečala se je tudi stopnja anketne brezposelnosti in sicer na 7,1 %.

Stopnja registrirane brezposelnosti je v mesecu aprilu ostala enaka kot v marcu in je znašala 10,6%.

Delovno aktivno prebivalstvo in brezposelne osebe

rast števila delovno aktivnih v %	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010 I-IV
DELOVNO AKTIVNI	1,4	0,6	-0,8	0,6	0,7	1,4	3,5	3,0	-2,4	-3,5
• pri pravnih osebah	1,8	0,7	0,3	0,6	1,1	1,3	3,1	3,1	-2,5	-3,0
• pri fizičnih osebah	1,2	-2,3	-0,9	-0,8	-0,3	1,7	5,1	3,4	-6,0	-9,8
• samozaposleni	-1,1	1,7	-8,8	1,9	-1,9	2,1	5,6	1,6	1,6	-3,1
• s.p.- ji	-0,5	-1,0	-2,0	-0,6	1,1	2,9	3,7	4,3	6,3	5,1
REGISTRIRANI BREZPOSELNI	-4,5	0,8	-4,8	-5,0	-1,0	-6,6	-6,9	-11,4	36,6	26,8

Vir: Statistični urad RS, 21.6.2010

V SREDIŠČU
NAGOVOR PREDSEDNIKA RS, DR. DANILA TÜRKA, NA SLAVNOSTNI AKADEMIJI OB 15. OBLETNICI DELOVANJA ZDS

Slavnostne akademije ob 15. obletnici Združenja delodajalcev Slovenije se je kot častni gost udeležil predsednik Republike Slovenije, dr. Danilo Türk, ki je nagovoril prisotne:

Spoštovani gospod Borut Meh, predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, spoštovani gospod Miran Goslar, prvi predsednik Združenja delodajalcev Slovenije, spoštovani visoki gostje, udeleženke in udeleženci današnje slavnostne akademije, najprej bi rad čestital ob 15. obletnici organizacije, ki je dober primer prostovoljne stanovske interesne organizacije s pomembnim poslanstvom in z veliko vlogo v našem ekonomskem in splošnem družbenem razvoju. V teh 15 letih je vaša organizacija veliko prispevala k razvoju podjetništva in podjetniške kulture ter vzpostavitvi socialnega dialoga v Sloveniji. To delo nikakor ni končano, prej lahko govorimo o pomembnem začetku. A vsak začetek zahteva premišljene odločitve in vztrajne nadaljnje korake. Bolj ko se bo naša družba razvijala, pomembnejša in odgovornejša bo vaša vloga.

Spoštujem vaše prizadevanje za to, da bi Slovenija bila – ne le po pravni določbi, ampak tudi v resnici – država, v kateri socialni partnerji dosegajo resnično soglasje in se trudijo dogovorjene cilje tudi v resnici doseči. V tem je velika vrednota in veliko vrednosti. Dialog, dialog in še enkrat dialog! To je jedro naših strateških razvojnih potreb ta čas. Dialog je nujno potreben, tako za reševanje kratkoročnih problemov in še zlasti za oblikovanje razvojne strategije, ki je danes še nimamo.

Pomen dialoga poudarjam navzlic razočaranjem iz nedavne preteklosti. Ne smemo dovoliti, da bi nam težave, ki jih doživljamo, vzele sposobnost razumeti pomen socialnega dialoga ali sposobnost zaupati vanj. Danes je socialni dialog bolj potreben kot kdajkoli doslej. Samo z njim bomo lahko opredelili našo razvojno vizijo, dobre strateške usmeritve in praktične rešitve.

Zato mi dovolite, da danes spregovorim o nekaterih problemih, četudi danes praznujemo. Danes namreč nobena obletnica ne more biti le čas za čestitke in praznovanje. V današnjih časih je obletnica spodbuda in priložnost za razmislek o temeljnih vprašanjih. Ali imamo vsi skupaj, torej kot skupnost, izoblikovano predstavo o naši želeni prihodnosti? Ali imamo prepričljiv socialni in ekonomski dnevni red? In če ju nimamo, kaj bomo storili, da ju dovolj hitro izoblikujemo?

Še pred mesecem ali dvema bi ta vprašanja zvenela pričakovano, a ne pretirano dramatično. Danes pa že slišimo alarmne zvonce. Po oceni Inštituta za razvoj menedžmenta iz Lausanne – Spremljanje nacionalne konkurenčnosti – je Slovenija v zadnjem letu padla za 20 mest. To nas mora močno skrbeti. Potrudimo se torej razumeti sporočilo te študije in poskušajmo ugotoviti, kaj je treba storiti. In začnimo z razumevanjem same narave študije. Polovica kriterijev, po katerih nas navedeni inštitut ocenjuje, namreč predstavlja tako imenovane trde statistične kazalce, vsi ostali pa temeljijo na anketnih rezultatih mnenj, in to mnenj vodstvenih delavcev v gospodarstvu. In prav pesimistični odgovori slednjih so velik del razloga za naš letošnji strm padec. Prav o teh moramo razmisliti.

Danes smo slišali dve lepi, a tudi žalostni slovenski ljudski pesmi. Ne bi želel, da se predajamo pesimizmu, za katerega imamo v naši zgodovini veliko kulturnega izročila. Rad bi, da tisto, kar nas skrbi, postane povod za spremembe na bolje. Preveč enostavno bi bilo, če bi zato sporočila te študije razumeli tako, da moramo iskati vzroke za težave samo na enem mestu ali samo v sedanjem recesijskem obdobju. Problemi so širši in globlji.

Kakšen izziv pomeni recesija ali, kot pravimo pri nas, gospodarska kriza? Gospodarska kriza bi morala vzpodbuditi prav vsakogar, ki ima odgovornost odločanja, in ga soočiti s temeljnim vprašanjem: ali je tisto, kar počnem, pravilno in ali upoštevam spremenjene okoliščine? Počnem to na optimalno pravilen način ali to drugi počno učinkoviteje od mene in zaradi tega nisem uspešen? Potrebna je kritična samorefleksija vsakogar od nas – v gospodarstvu in sindikatih, v vladi in politiki nasploh. In prav ta kritična samopresoja našega lastnega ravnanja odpre vprašanje odgovornosti, ne kot parole, ampak kot občutka odgovornosti za prihodnost.

Seveda, študija lausannskega inštituta opozarja na nekatere znane probleme kriznega upravljanja in pravnega sistema pri nas: naraščajoči javnofinančni deficit, nefleksibilnost trga dela, razširjenost sive ekonomije, neučinkovita birokracija. S temi ugotovitvami lausannske študije se strinjam. Tudi sam sem kot predsednik republike imel izkušnje, ko so se

Zbrane na Slavnostni akademiji ZDS je nagovoril predsednik Republike Slovenije, dr. Danilo Türk.

na primer nekatere dejavnosti Ministrstva za gospodarstvo izkazale za veliko premalo motivirane, občutek za pripravo mednarodnih pogodb, ki so temeljnega pomena in odpirajo poti na nove trge, pa premalo razvit. Vse take pomanjkljivosti naše birokracije so ozko grlo naših ekonomskih prizadevanj in treba jih bo odločneje odpravljati.

Še bolj pa me v lausannski študiji skrbi tisti del, ki govori o pomanjkljivi poslovni učinkovitosti pri nas. Tu je Slovenija v letu 2009 padla s solidnega 39. na zaskrbljujoče 57. mesto. Ugotovljeno je bilo zmanjšanje profitov in skupne produktivnosti. Med najbolj šibkimi točkami poslovne učinkovitosti - in zapomnimo si dobro: te niso nove, se pa trdovratno ohranjajo - študija našteva neučinkovitost nadzornih svetov, zaprtost nacionalne kulture za tuje ideje, nizko raven tujih investicij, nizko odzivnost na poslovne priložnosti in nesposobnost za pridobivanje in angažiranje talentiranih kadrov. Vse to so hibe, ki prispevajo k srednjeročni stagnaciji in poslabšanju. In o vseh teh hibah moramo razpravljati z občutkom za njihovo prioritetnost. Teh razprav nimamo dovolj in združenje delodajalcev je po mojem mnenju eden ključnih forumov za to, da bomo take razprave in pravilno orientiranje za prihodnje imeli.

V svojem nagovoru je predsednik države izpostavil vlogo gospodarstva pri izhodu iz krize.

Vendar, smo se pripravljeni odkrito in brez pomislekov soočiti s temi problemi? Prepričan sem, da nihče med nami ne misli, da je tovrstne probleme možno reševati s prelaganjem na prihodnost ali na koga drugega. To so naši ključni problemi. To so ključni problemi današnjega stanja slovenskega gospodarstva in slovenske nacije.

Seveda njihovo reševanje in resno obravnavanje nista enostavna. Svoj delež ovir za odkrito in k rešitvam usmerjeno razpravo prispeva tudi politika. V naši družbi se često ustvarja vtis, da je politika postala poglavitni del našega celotnega sistema, tudi v gospodarstvu, in da je - kako nevarno! - prav politika zgled reševanja problemov. Prav politika pa je premalo kvalificirana za gospodarsko odločanje in zaradi tega daje slab zgled. Politiko in njene omejitve je treba razumeti, da ne bomo pričakovali preveč. Še bolj pomembno pa je razumeti to, da je končna rešitev za gospodarstvo v sposobnostih gospodarstva samega. Politika ne sme biti priročen alibi za poslovne ljudi. Seveda sta politika in država lahko vzrok za nekatere, morebiti celo za mnoge težave gospodarstva. Seveda moramo to kritično presojati, kritično ugotavljati, ali je država storila vse za vzpodbudno poslovno okolje ali ne, ali je javni sektor stroškovno in poslovno učinkovit, ali država zagotavlja dovolj učinkovito diplomatsko in upravno podporo gospodarstvu v njegovem boju za večjo konkurenčnost in nove trge. Toda ključne spodbude in rešitve lahko pričakujemo samo kot izraz gospodarstva samega, izraz gospodarskih izkušenj in gospodarske iniciativnosti.

Samo tedaj, ko bo iz gospodarstva prišlo dovolj resnih in močnih pobud, bomo lahko uspešno gradili strategijo izhoda iz krize in strategijo dolgoročnega razvoja.

Predsednik Türk se je odzval povabilu ZDS na Slavnostno akademijo ob 15. obletnici združenja.

Slovenija, kot sem že dejal, v tem trenutku nima resne in učinkovite gospodarske strategije, navzlic raznim dokumentom, ki so nastali v preteklosti, pa tudi nedavno. Manjka nam pobud iz gospodarstva, ki bi izkazovale kulturo odprtosti za spremembe in tržno kreativnost, kar bi jim dajalo veliko moč in prepričljivost. Dokler pa bo tudi gospodarstvo izkazovalo značilni slovenski oportunizem, slabe poslovne modele in korporativno upravljanje, ki je pod ravnijo potrebnega, bo izjemno težko oblikovati smiselno in uspešno, resnično strategijo za prihodnost. Ostali bomo pri abstraktnih dokumentih, pri »papirnatih tigrih« in iluzijah strategije. V takih razmerah ne bomo mogli pričakovati resnega napredka. Bolj verjetno je, da nas bo zajela stagnacija, morebiti resno nazadovanje. Zamudili smo že dragocene mesece, ki bi jih bili morali izkoristiti bolje za iskanje novega. Ne zamudimo jih še več.

Od iniciativnosti in kreativnosti gospodarstva je odvisna tudi kakovost socialnega dialoga. Dokler bo ta omejen na distribucijo že tako skromnega dohodka, ne bo mogel biti resnično uspešen. Dokler bomo imeli današnji redistribucijski dialog, bomo ujeti v vzorce pritiskov in protipritiskov, izsiljevanj, oportunizma in

stagnacije. Danes potrebujemo drugačen socialni dialog, drugačen ekonomski dialog, takšen, ki nam bo povedal, kaj bomo v prihodnje imeli, kako bomo povečali družbeni proizvod. To pa zahteva iniciative za spremembe - iniciative od spodaj navzgor in od zgoraj navzdol. Prosim vas, da tudi moj današnji nagovor jemljete kot takšno iniciativo in poziv k nadaljnjim iniciativam.

Vprašanje vizije družbenega razvoja je med vsemi današnjimi vprašanji najusodnejše. Te vizije ne more biti brez uveljavljanja podjetništva in vseh vrst inovacij - tehnoloških, poslovnih, socialnih in tudi političnih. In ne pozabimo, gre za ljudi in za bodočnost te družbe. Prav zato se velik del vprašanj iz tega okvira, iz okvira naše gospodarske prihodnosti, nanaša na položaj dela in naših pričakovanj v zvezi z zaposlitvijo in delom. Kako je v naši družbi obravnavano in cenjeno delo, resnično delo, tudi delo menedžerjev in odgovornih lastnikov, delodajalcev? Ali ga res cenimo? Kako do novih delovnih mest in zlasti kako bomo ta zagotovili mladim? Se dovolj zavedamo, da bomo morali opustiti nekatere stare navade - neuporabne »železne srajce« - in se hrabro soočiti z novimi zahtevami?

Vse to so vprašanja današnjega časa in današnjega socialnega dialoga, ki ga potrebujemo. Socialni dialog se ne sme omejevati le na probleme trenutka in še zlasti ne zgolj na probleme te ali one skupine, udeležene v dialogu. Pomagati mora ustvarjati vizijo družbe, kakršno hočemo za prihodnost in kakršno bi radi zapustili otrokom. In prav tu bi bil dialog najbolj potreben. To ni presenetljivo. Odločitve o prihodnosti namreč niso neke samostojne, od današnjih problemov ločene in abstraktne odločitve. So konkretne in so del našega dnevnega odločanja. Danes se odločamo - morebiti tudi nevede in morebiti brez vizije - o tem, kako bodo živele prihodnje generacije.

Uporabimo torej sleherno priložnost, tudi današnjo obletnico, za resen razmislek, kako naprej. Bodimo tudi zadovoljni. Bodimo zadovoljni, kadar nam uspe kakšno resno vprašanje, kot je na primer ta čas reševanje mejnega spora s Hrvaško, postaviti na prave tirnice reševanja. Imejmo torej samozavest. Marsikatero težavo smo v preteklosti že premagali in tudi današnje bomo. Torej bodimo domiselni. Sedaj je čas za sveže ideje in hrabre iniciative.

Podjetnost in podjetništvo sta veliki vrednoti v družbenem razvoju. Žal nam naša dolga zgodovina ni zapustila močnih podjetniških tradicij. Podjetniško kulturo moramo ustvarjati sami, v tej generaciji in na podlagi dobrih praktičnih izkušenj iz nedavne preteklosti. In predvsem, kar bi želel posebej močno poudariti, graditi moramo medsebojno zaupanje. Nekoč smo ga v poslovnem svetu imeli več, kot ga imamo danes. Potrudimo se za njegov ponovni vzpon. Medsebojno zaupanje je pomembna prvina poslovne samozavesti in uspešnosti, s tem pa tudi ekonomskega in družbenega razvoja. In kar velja za poslovno zaupanje, velja za zaupanje v družbi nasploh. Potrudimo se, napravimo našo družbo takšno, da bomo zaupali drug drugemu bolj, kajti to bomo nujno potrebovali za dober dialog in za resnično vsebino strategije za naprej.

Na te misli navaja današnja obletnica. Današnja obletnica nam ponuja priložnost za razmislek in za zavezo. Predlagam, da izkoristimo to priložnost. Zato želim Združenju delodajalcev Slovenije še veliko uspešnih obletnic, še veliko dobrih misli, idej in energije pri njihovem uresničevanju, veliko dobrih rezultatov, in s tem, ko to želim Združenju delodajalcev Slovenije, želim vsem nam kar najboljšo razvojno pot naprej.

Hvala lepa.

Po končani slovesnosti se je predsednik države., dr. Türk podpisal v častno knjigo ZDS.

DELOVNOPRAVNA ZAKONODAJA ODGOVARJAMO NA VAŠA VPRAŠANJA

Delovnopravna zakonodaja je obširna in kompleksna, hkrati pa veljavni predpisi ne dajejo vedno odgovorov na vsa vprašanja, ki se zastavljajo v pestrosti vsakdana. Zakonodajo pomembno dopolnjuje sodna praksa, nastanek relevantne sodne prakse pa je dolgotrajen in nikoli dokončan proces, saj se sodna praksa oblikuje skozi leta, poleg tega pa se v času spreminja. Zakonodaja in sodna praksa ne nudita vedno odgovora, ki ga pri svojem delu potrebujete, zato vam v rubriki Delovnopravna zakonodaja mesečno pripravljamo aktualni izbor odgovorov na delovno-pravna vprašanja ter predstavljamo ažurno sodno prakso. Ne spreglejte tudi novosti iz Uradnih listov!

Maja Skorupan
Anže Hiršl

SPREMEMBA DOLOČIL POGODBE O ZAPOSLITVI

Delodajalec želi v podjetju spremeniti pravilnike, ki urejajo področje delovnih razmerij. Ob uvajanju sprememb bo prišlo do spremembe vsebine delovnih mest, za katere pa ni nujno, da se bodo dejansko realizirale takoj po uveljavitvi. Morebitne spremembe v vsebini dela bodo morda nastopile v prihodnosti. Nazivov delovnih mest ne bo spremenjen. Prav tako delodajalec namerava uvesti sistem nagrajevanja, kjer bi obstoječi sistem obdržali, kot je, natančneje pa bi želel dodelati kriterije ocenjevanja in iz tega izhajajoč popraviti pogodbe. Obstoječo plačo bi želel razdeliti na tri dele: osnovno plačo, kolektivno uspešnost in individualno uspešnost. Delavec bi ob prejemu nove pogodbe ohranil višino plače kot jo ima sedaj, le razdeljeno ob upoštevanju da plače v skupnem seštevku ne bodo nižje od sedanjega zneska. Postavilo se je vprašanje, ali zgoraj navedene spremembe narekujejo postopek odpovedi pogodbe s ponudbo nove ali pa narekuje sporazumen dogovor z zaposlenimi.

Zakon o delovnih razmerjih (Ur. l. RS, št. 42/2002, 103/2007, v nadaljevanju ZDR) v 29. členu določa bistvene sestavine pogodbe o zaposlitvi, med katerimi so tudi podatek o nazivu delovnega mesta oz. vrsto dela, s kratkim opisom dela, ki ga mora opravljati po pogodbi o zaposlitvi in za katero se zahtevajo enaka stopnja in smer izobrazbe in drugi pogoji za opravljanje dela v skladu z 20. členom ZDR, določilo o znesku osnovne plače delavca v valuti, veljavni v RS, ki mu pripada za opravljanje dela po pogodbi o zaposlitvi ter o morebitnih drugih plačilih ter določilo o drugih sestavinah plače delavca, o plačilnem obdobju, plačilnem dnevu in o načinu izplačevanja plače.

Nadalje ZDR v drugem odstavku 47. člena določa, da v kolikor se spremeni določilo o nazivu delovnega mesta oz. podatek o vrsti dela, za katero je delavec sklenil pogodbo, in opis dela, ki ga mora delavec po pogodbi opravljati, se sklene nova pogodba o zaposlitvi. Če se spremeni določilo o znesku osnovne plače ter o morebitnih drugih sestavinah plače, pa se pogodba lahko spremeni le z aneksom (dodatkom k obstoječi pogodbi).

Nedvomno torej sprememba predhodno navedenih določb pogodbe o zaposlitvi zahteva sklenitev nove pogodbe. Postavlja pa se vprašanje, na kakšen način skleniti novo pogodbo.

Če spremenjene okoliščine ne zajemajo prenehanje potreb po delu pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi, ni mogoče uporabiti instituta »odpovedi s ponudbo nove pogodbe«, ampak se lahko doseže sklenitev nove pogodbe brez odpovedi prejšnje pogodbe – s soglasjem delavca. Če delavec v spremenjene okoliščine ne privoli, ostane v veljavi prejšnja pogodba.

Če pa spremenjene okoliščine hkrati zajemajo tudi prenehanje potreb po delu pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi, potem lahko uporabite institut »odpovedi s ponudbo nove pogodbe«.

Menimo, da so v navedenem primeru spremenjene okoliščine take, da zajemajo tudi prenehanje potreb po delu pod pogoji iz pogodbe o zaposlitvi. Opis del in nalog se spreminja, se širi, in delodajalec bi lahko utemeljil in dokazal, da delavce po pogoji, ki so določeni v pogodbi o zaposlitvi, ne potrebuje.

Vendarle pa postopek odpovedi s ponudbo nove pogodbe ni obvezen, v kolikor delavec pristane na sklenitev nove pogodbe.

Zato menimo, da lahko poskuša delodajalec nove pogodbe skleniti na način, da se o tem z delavci sporazume. V kolikor se o spremembah pogodbe ne sporazume z vsemi delavci, preostalim delavcem pogodbe odpove s ponudbo nove. Če bo preostanek delavcev (ki niso hoteli skleniti sporazuma), predstavljal večje število delavcev v smislu določbe 96. člena ZDR, bo moral delodajalec izvesti postopek odpovedi večjemu številu delavcev (program razreševanja presežnih delavcev, kriteriji za presežne delavce,…).

IZ ARHIVA

VROČANJE OBVESTIL O LETNEM DOPUSTU

Pri pregledu dokumentacije vezane na leto 2009 je delovna inšpekcija ugotovila, da delavcem niso bile priporočeno poslana obvestila o odmeri letnega dopusta za leto 2009 temveč navadno. Ali Zakon o delovnih razmerjih oz. kak drug predpis določa, da je potrebno obvestila o odmeri letnega dopusta delavcem pošiljati priporočeno?

ZDR v drugem odstavku 160. člena določa, da je delodajalec dolžan delavcem najkasneje do 31. marca pisno obvestiti o odmeri letnega dopusta za tekoče koledarsko leto.

ZDR torej določa le obveznost obveščanja, ne določa pa, da bi moral delodajalec obvestila o letnem dopustu delavcem vročiti priporočeno. Kaj je imel inšpektor v mislih s tem, ko je rekel, da bi moral delodajalec obvestila poslati priporočeno, nam ni znano. Sklepamo pa, da je inšpektor želel le potrdilo o tem, da je delodajalec delavcem obvestilo resnično tudi vročil.

Obvestil pa ni potrebno vročati priporočeno po pošti, temveč zadostuje, da jih delodajalec delavcem vroči na delovnem mestu. Kot dokaz o vročitvi lahko služi delavčev podpis o prejemu obvestila.

Menimo torej, da pošiljanje obvestil o letnem odpustu priporočeno po pošti ni zakonska zahteva, za potrebe inšpekcijskega pregleda pa mora delodajalec izkazati, da so bila obvestila delavcem dejansko vročena.

ODREJANJE NADURNEGA DELA

Postavilo se je vprašanje, ali mora delodajalec odredbo o nadurnem delu pisno vročiti vsakemu posameznemu delavcu ali zadostuje pisna objava odredbe na način, ki je v podjetju običajen (npr. objava na oglasni deski).

ZDR v 143. členu določa, da mora delodajalec delavcu nadurno delo odrediti v pisni obliki. Če zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja nadurnega dela ni možno odrediti nadurnega dela delavcu pisno pred začetkom dela, se lahko odredi tudi ustno. V tem primeru se pisna odreditev vroči delavcu naknadno.

Zakon torej določa obvezno pisno odredbo nadurnega dela, ne določa pa, ali je to odredbo potrebno tudi vročiti vsakemu delavcu, ki bo opravljal nadurno delo, posebej. Izrecno je obveznost naknadne pisne odreditve predvidena samo za primer, ko zaradi narave dela ali nujnosti opravljanja nadurnega dela le tega ni možno odrediti pisno pred začetkom dela.

Na podlagi navedenega je moč zaključiti, da ni potrebno, da bi delodajalec odredbo o nadurnem delu pisno odrejal vsakemu delavcu posebej, temveč zadostuje, da jih o tem obvesti na način, da bodo delavci s tem seznanjeni. Za delodajalca je namreč pomembno, da delavce z obveznostjo nadurnega dela seznani tako, da ti ne bodo mogli reči, da odredbe niso videli oz. da z njo niso bili seznanjeni. Skupna odredba za npr. celotno podjetje ali za npr. posamezna delovna mesta, pa je po našem mnenju zadosti in torej ni potrebno posamično vročanje.

IZ ARHIVA

VIDEONADZOR NA DELOVNEM MESTU

Mnenje informacijskega pooblaščenca št. 0712-2/2010/311 z dne 4.3.2010

Lastnik je v trgovini postavili dve kameri, pri čemer ena zajema delovni pult, blagajno in računalnik. Ima snemalnik, ki ga lahko pregleduje in ima program, s katerim ima omogočen nadzor od doma. Postavilo se je vprašanje ali sme izvajati nadzor od doma ter, katere evidence mora voditi glede pregledovanja snemalnika in kakšna soglasja zaposlenih mora pridobiti.

Pooblaščenec pojasnjuje, da je videonadzor poslovnih prostorov - trgovine dopusten, če je potreben za varnost ljudi in premoženja, zaradi zagotavljanja nadzora vstopa ali izstopa v ali iz prostorov ali če zaradi narave dela obstaja možnost ogrožanja zaposlenih. O potrebnosti izvajanja videonadzora v konkretnem primeru odloča lastnik oziroma najemnik trgovine. O tem, da se v poslovnih prostorih izvaja videonadzor, je izvajalec dolžan objaviti obvestilo, ki posamezniku omogoča, da se seznani z njegovim izvajanjem najkasneje takrat, ko stopi v območje nadzora.

V konkretnem primeru pa trgovina predstavlja tudi delovni prostor za prodajalke, za izvajanje videonadzora v delovnih prostorih pa velja, da se lahko izvaja le v izjemnih primerih, kadar je to nujno potrebno za varnost ljudi ali premoženja ali za varovanje tajnih podatkov ter poslovne skrivnosti, tega namena pa ni mogoče doseči z milejšimi sredstvi. Zaposleni morajo biti pred začet-

ZAKONODAJA V PRIPRAVI

kom izvajanja videonadzora vnaprej pisno obveščeni o njegovem izvajanju. Izrecno pa je videonadzor prepovedan v garderobah, dvigalih in sanitarnih prostorih.

Ker se na podlagi videoposnetkov oblikuje zbirka osebnih podatkov, je izvajalec kot upravljavec zbirke osebnih podatkov dolžan poskrbeti za ukrepe, s katerimi bo poskrbel za zaščito zbirke ter za poznejše ugotavljanje, kdaj so bili posamezni osebni podatki vneseni v zbirko osebnih podatkov, uporabljeni ali drugače obdelani in kdo je to storil (načelo sledljivosti vpogledov). Pregledovanje videoposnetkov je glede na zakonsko določen namen dopustno le ob incidentih, pri katerih je prišlo do poškodbe zavarovane dobrine (ljudi ali premoženja). O vpogledih v posnetke je izvajalec dolžan voditi evidenco, ki omogoča t.i. zunanjo in notranjo sledljivost po ZVOP-1. Videonadzorni posnetki poslovnega prostora se lahko hranijo največ eno leto po nastanku, nato se izbrišejo.

ZAKONODAJA V PRIPRAVI

SPREMEMBE, KI SE NAPOVEDUJEJO NA PODROČJU ZAPOSLOVANJA IN DELA TUJCEV

V zadnjem času je slišati vse več kritik zoper delodajalce na področju zaposlovanja tujcev. Združenje delodajalcev Slovenije se prav tako pridružuje vsem kritikam zoper tiste, ki kršijo pravice delavcem, ne samo tujim, temveč tudi slovenskim. Vedno smo si in si tudi bomo prizadevali za preprečevanje in odpravljanje vsakršnih nezakonitosti, ob tem pa je potrebno poudariti, da nekaj osamljenih primerov, o katerih se dnevno razpravlja, ne sme biti razlog za zaostrovanje pogojev vsem ostalim, ki predpise spoštujejo.

Vlada RS je spremembe Zakona o zaposlovanju in delu tujcev (ZZDT) pričela napovedovati že kmalu po njegovi uveljavitvi[3] . Ugotovili so namreč, da ureditev, kot je določena sedaj, omogoča številne zlorabe, predvsem pa je potrebna tudi dodatna uskladitev z EU zakonodajo.

Glavne spremembe, ki jih določa predlog zakona so prenos Direktive o visokokvalificiranih delavcih, Direktive o sankcijah za delodajalce, ki zaposlujejo državljane tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v Sloveniji in delno tudi prenos Direktive o napotitvi delavcev na delo v okviru izvajanja storitev. Nekaj izboljšav (tako jim pravi Vlada), ki jih uvaja predlog, je ukinitev osebnega delovnega dovoljenja za nedoločen čas, možnost pridobitve osebnega delovnega dovoljenja za tri leta na podlagi najmanj 22 mesečne neprekinjene zaposlitve pri katerekoli delodajalcu na podlagi delovnih dovoljenj z veljavnostjo dveh let, ukinitev sezonskega dela za gradbeništvo ter gostinstvo in turizem, zaostrovanje pogojev za izdajo dovoljenje za zastopnike ter določitev pravne podlage za izdajo vladne uredbe o nastanitvah tujcev.

Modra karta EU

Predlog zakona predvideva izdajo modre karte EU za visokokvalificirane delavce. Slednjo bodo lahko pridobili vsi delavci z visokošolsko izobrazbo oz. z najmanj pet let delovnih izkušenj, primerljivih z visokošolsko izobrazbo, v poklicu ali sektorju, ki bo naveden v pogodbi o zaposlitvi in jim bodo delodajalci zagotovili najmanj 1.5 povprečne mesečne bruto plače v RS.

Zahteve, ki jih določa predlog zakona dejansko temeljijo na Direktivi o visokokvalificiranih delavcih, ki jo Slovenija s tem predlogom zakona le prenaša v svoji pravni red in tako izpolnjuje cilje, ki jih direktiva določa.

Uredba o nastanitvah tujcev

Delodajalec tujim delavcem ni dolžan omogočiti oz. zagotoviti namestitve v Sloveniji. To pravilo je veljajo do sedaj in bo veljalo tudi z uveljavitvijo predloga sprememb zakona.

Novost, ki pa jo predlog zakona določa je, da boo delodajalci, ki bodo zaposlovali oz. pri katerih bodo tujci opravljali delo in ki bodo zagotavljali nastanitev tem delavec, dolžni spoštovati slovensko zakonodajo s tega področja. Vlada RS bo določila minimalne standarde glede nastanitve tujcev.

Kakšni bodo minimalni standardi nastanitve tujcev, v predlogu ni podrobneje opredeljeno. Menimo, da je potrebno pri takih omejitvah v naprej vedeti, kakšna in katera merila bo Vlada uporabila pri določanju standardov.

Osebno delovno dovoljenje za tri leta

Sedaj veljavni zakon omogoča delavcem, ki so pri istem delodajalcu neprekinjeno zaposleni vsaj dve leti na podlagi dovoljenja za zaposlitev, pridobitev osebnega delovnega dovoljenja za obdobje treh let.

Predlog zakona ureditev spreminja na način, da bodo tujci z najmanj poklicno izobrazbo in delovni migranti, pridobili osebno delovno dovoljenje z veljavnostjo treh let pod lažjimi pogoji. Na bo več potrebno, da je tujec neprekinjeno zaposlen pri istem delodajalcu. Osebno delovno dovoljenje z veljavnostjo treh let bo lahko pridobil, če bo v zadnjih 22 mesecih neprekinjeno zaposlen in se bo v roku treh mesecev po pridobitvi osebnega delovnega dovoljenja zaposlil ali samozaposlil.

Predlog zakona določa tudi, da bo delavec v tem primeru vlogo lahko vložil en mesec pred iztekom veljavnosti, vendar ne kasneje kot en mesec po izteku veljavnosti delovnega dovoljenja, na podlagi katerega je bil zaposlen. S tako ureditvijo se bo odpravila pomanjkljivost trenutno veljavnega zakona. Namreč, pogosti so primeri, ko delavci

[3] ZZDT je stopil v veljavo 8. avgusta 2007.

SODNA PRAKSA, NOVO IZ URADNEGA LISTA

za izdajo osebnega delovnega dovoljenja z veljavnostjo treh let zaprosijo brez vednosti delodajalca. Pri tem, ko delavci pridobijo to delovno dovoljenje, se po zakonu razveljavi staro delovno dovoljenje (to je dovoljenje za zaposlitev, na podlagi katerega so delavci delali). Razveljavitev starega delovnega dovoljenja je po ureditvi Zakona o delovnih razmerjih[4] razlog za prenehanje delovnega razmerja. Vendar pa delodajalci o prenehanju dovoljenja za zaposlitev niso obveščani ali pa so obveščeni prepozno, zaradi česar delovno razmerje (ki je bilo sklenjeno za določen čas) transformira v nedoločen čas. Delavci so dejansko po prenehanju veljavnosti dovoljenja za zaposlitev, ki istočasno pomeni prenehanje pogodbe o zaposlitvi, delali na podlagi osebnega delovnega dovoljenja in praktično brez pogodbe o zaposlitvi.

Sezonsko delo

Sezonsko delo v gradbeništvu ter gostinstvu in turizmu, predlog zakona ukinja. Kot razlog za te spremembe Vlada RS navaja, da delo v gradbeništvu ni sezonske narave. S tako argumentacijo se seveda ne gre strinjati, saj je prav gradbeništvo tipično sezonsko delo, ki je odvisno od menjave letnih časov. Za ukinitev sezonskega dela v gostinstvu in hotelirstvu pa so se odločili iz razloga, ker je bilo število teh delovnih dovoljenj zanemarljivo. Tudi ta argument je popolnoma nesprejemljiv, saj dejstvo, da je bilo število teh delovnih dovoljenj zanemarljivo še ne pomeni, da bo v letih po uveljavitvi zakona gibanje nespremenjeno.

Edina oblika sezonskega dela tujcev bo sezonsko delo v kmetijstvu in gozdarstvu.

Dovoljenja za delo za zastopnike

Predlog zakona zaostruje pogoje za izdajo dovoljenja za delo za zastopnike. Tujec, ki bo po uveljavitvi novele zakona ustanovil kapitalsko gospodarsko družbo in za zastopnika imenoval tujca, bo moral izkazati lastništvo ali najem poslovni prostorov. Kapitalske gospodarske družbe, ki že poslujejo, pa bodo morale v postopku pridobivanja delovnega dovoljenja za zastopnike dokazati, da izplačujejo plače ter davke in prispevke. S temi pogoji bodo odpravljeni fiktivni naslovi in težave različnih inšpekcijskih organov in DURS-a v primerih, ko tujcev ni bilo na vpisanem naslovu.

Navedeni predlogi sprememb niso edini, so pa nekako najbolj izraziti. Dejstvo je, da se s predlogom zakona ne postavljajo dodatne administrativne omejitve delodajalcem pri samih postopkih zaposlovanja tujcev. Kriteriji, pod katerimi je mogoča zaposlitev tujca ostajajo praktično nespremenjeni, z razliko, da določitev letne kvote ne bo več nujna. Predlog zakona namreč v 5. členu uvaja besedico »lahko«, kar pomeni, da bo kvoto Vlada RS lahko določila, če bo seveda menila, da je omejitev števila tujih delavcev na slovenskem trgu nujna. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o zaposlovanju in delu tujcev je bil v javni razpravi do 26.6.2010. ZDS pa je nanj podalo tudi svoje pripombe.

SODNA PRAKSA

SODBA VIII IPS 140/2008

»Vrhovno sodišče je že zavzelo stališče, da je za ugotavljanje pogojev za odpoved pogodbe o zaposlitvi (možnost zaposlitve na drugem ustreznem delovnem mestu) bistveno stanje v času odpovedi in ne morebitne kasnejše spremembe. Izpodbijana sodba zato pravilno ugotavlja, da zaposlitev skladiščnega delavca, do katere naj bi po navedbah tožeče stranke pri toženi stranki prišlo šele tekom pritožbenega postopka (kar je več kot pol leta po podani odpovedi), ne more vplivati na drugačno odločitev o zakonitosti obravnavane odpovedi. Neutemeljena je tudi revizijska navedba, da je tožena stranka v času pisanja pritožbe ponovno zaposlovala na delovno mesto tožeče stranke, pri čemer bi morala to zaposlitev ponuditi najprej tožeči stranki. Pri ugotavljanju možnosti ponudbe zaposlitve na drugem ustreznem delovnem mestu je bistveno stanje v času odpovedi in ne morebitne kasnejše spremembe.«

NOVO IZ URADNEGA LISTA

Uradni list RS, št. 40/2010 – 21.5.2010
- Odpoved Kolektivne pogodbe za dejavnost gostinstva in turizma

Uradni list RS št. 43/2010 – 31.5.2010
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2C)
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb (ZDDPO-2E)
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o dohodnini (ZDoh-2G)
- Koeficient rasti cen v Republiki Sloveniji, april 2010

Uradni list RS, št. 45/2010 – 4.6.2010
- Uredba o samozaposlenih v kulturi
- Uredba o dopolnitvi Uredbe o plačah direktorjev v javnem sektorju
- Poročilo o gibanju plač za marec 2010

Uradni list RS, št. 46/2010 – 8.6.2010
- Tarifna priloga h Kolektivni pogodbi za gozdarstvo Slovenije

Uradni list RS, št. 47/2010 – 11.6.2010
- Minimalna zajamčena donosnost na vplačano čisto premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja za mesec maj 2010

Uradni list RS, št. 49/2010 – 18.6.2010
- Poročilo o rasti cen življenjskih potrebščin na območju Slovenije za maj 2010

[4] Uradni list RS, št. 42/2002, 103/2007.

DAVKI IN PRISPEVKI
ODGOVARJAMO NA VAŠA VPRAŠANJA

V rubriki Davki in prispevki vam predstavljamo novosti s področja obdavčitve osebnih prejemkov in plačevanja prispevkov za socialno varnost, aktualna pojasnila in informacije DURS, vsak mesec pa se bomo posvetili tudi aktualnim odgovorom na vprašanja naših članov. Vsak delodajalec pa mesečno potrebuje osnovne podatke za obračun akontacije dohodnine ter prispevkov, ki jih najdete na tem mestu.

Kristina Barič

POSLOVODNA OSEBA - UPOKOJENEC

Lastnik družbe, ki je hkrati tudi direktor v svoji družbi (zavarovan s podlago zavarovanja 040) bo v letu 2010 izpolnil pogoje za upokojitev. Po upokojitvi bi rad še naprej opravljal poslovodno funkcijo v svoji družbi in ga zanima ali so kakšne omejitve glede opravljanja dela in plačila po pogodbi o poslovodenju v povezavi s pravico do pokojnine.

Družbeniki zasebnih družb, ki so poslovodne osebe in niso zavarovani na drugi podlagi so obvezno zavarovani po drugem odstavku 15. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju-ZPIZ-1 (Uradni list RS, št. 109/06–UPB4).

Po drugem odstavku 156. člena ZPIZ-1 je prenehanje obveznega zavarovanja pogoj za pridobitev pravice do pokojnine. Po prvem odstavku 157. člena ZPIZ-1 pa pripada uživalcu pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja pokojnina od prvega naslednjega dne po prenehanju zavarovanja. To pomeni, da bi imela oseba, ki je lastnik družbe in hkrati tudi direktor v svoji družbi pravico do pokojnine le, če bi izpolnil pogoje za prenehanje obveznosti zavarovanja po drugem odstavku 15. člena ZPIZ-1. Prenehanje obveznega zavarovanja za zavarovance iz drugega odstavka 15. člena pa nastopi le, ko nista več kumulativno izpolnjena oba pogoja za zavarovanje, torej ko oseba ni več družbenik ali ko ni več poslovodna oseba.

Če bi se lastnik družbe kot poslovodna oseba izbrisal iz sodnega registra, se mu bi z dnem izbrisa iz tega registra zaključilo obvezno zavarovanje po drugem odstavku 15. člena ZPIZ-1 in se bi po prenehanju obveznega zavarovanja lahko upokojil. Po upokojitvi pa bi si npr. lahko pridobil status prokurista in na podlagi sklenjenega civilnopravnega pogodbenega razmerja s svojo družbo še naprej opravljal delo v svoji družbi in za opravljeno delo tudi prejemal plačilo.

V petem odstavku 13. člena ZPIZ-1 je določeno, da so obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane tudi osebe, ki v okviru kakšnega drugega pravnega razmerja opravljajo delo za katerega prejemajo plačilo najmanj v znesku minimalne plače, kolikor niso obvezno zavarovane na drugi podlagi. Po določbi 178. člena ZPIZ-1 pa uživalec pokojnine pridobi lastnost zavarovanca (in se je dolžan obvezno zavarovati) ter se mu pokojnina v tem času ne izplačuje, če na območju RS ali v tujini sklene delovno razmerje, je izvoljen ali imenovan za nosilca funkcije, za katero prejema plačo oziroma nadomestilo plače, ali začne opravljati dejavnost, na podlagi katere je zavarovan.

Če drugo pravno razmerje, sestavljeno iz statusa prokurista in plačila v višini minimalne plače ali več nastane po upokojitvi, ne nastane obveznost ponovnega vstopa v zavarovanje, saj po 178. členu ZPIZ-1 uživalec pokojnine, ki po upokojitvi začne opravlja delo za plačilo po civilni pogodbi ne pridobi lastnosti zavarovanca in se mu tudi izplačevanje pokojnine ne ustavi. Reaktivacija upokojenca se po 178. členu ZPIZ-1 zahteva le v primeru če upokojenec ponovno sklene delovno razmerje, je izvoljen ali imenovan na določeno funkcijo, za katero prejema plačo ter v primeru da začne opravljati dejavnost, ki zahteva vključitev v obvezno zavarovanje.

Glede na navedeno zakonsko določbo, se lastniku družbe, ki bi po upokojitvi pridobil status prokurista v svoji družbi, ne glede na višino plačila po sklenjeni civilnopravno pogodbi s svojo družbo, ne bi bilo potrebno ponovno vključiti v obvezno zavarovanje in bi bil tudi upravičen do celotne pokojnine.

PODATKI ZA OBRAČUN DOHODNINE

Pri izplačilu dohodkov iz delovnega razmerja, doseženih pri glavnem delodajalcu, ki se izplačujejo za mesečno obdobje, se akontacija dohodnine izračuna na podlagi lestvice za dohodnino, preračunane na 1/12 leta, z upoštevanjem 1/12 zneska splošne, osebne in posebne olajšave. Za glavnega delodajalca se šteje delodajalec, pri katerem zavezanec dosega pretežni del dohodka iz delovnega razmerja.
Če delodajalec ni glavni delodajalec zaposlenega, se akontacija dohodnine od dohodka iz delovnega razmerja izračuna po stopnji 25 % in brez upoštevanja olajšav.

MESEČNA LESTVICA ZA IZRAČUN AKONTACIJE DOHODNINE OD DOHODKOV IZ DELOVNEGA RAZMERJA V LETU 2010 (LESTVICA, PRERAČUNANA NA 1/12 LETA)

ČE ZNAŠA MESEČNA OSNOVA V EVRIH		**ZNAŠA DOHODNINA V EVRIH**			
NAD	DO				
	627,42			16%	
627,42	1.254,83	100,39	+27%	nad	627,42
1.254,83		269,79	+41%	nad	1.254,83

MESEČNE (1/12 LETNE) DAVČNE OLAJŠAVE V LETU 2010

SPLOŠNA OLAJŠAVA	258,35 evra
DODATNA SPLOŠNA OLAJŠAVA	
Pri obračunu in plačilu akontacije dohodnine od dohodkov iz delovnega razmerja, ki so bili izplačani **od 1.1. do 22.2.2010** se je upoštevala • **dodatna splošna olajšava v višini** če mesečni dohodek zavezanca (ki ga je izplačal glavni delodajalec) ni presegal **724,52 evra** • **dodatna splošna olajšava v višini** če je znašal mesečni dohodek zavezanca (ki ga je izplačal glavni delodajalec) več kot **724,52 evra** in manj kot **838,00 evra**	 174,58 evra 87,29 evra
Pri obračunu in plačilu akontacije dohodnine od dohodkov iz delovnega razmerja, izplačanih **od 23.2.2010 dalje** se upošteva • **dodatna splošna olajšava v višini** če mesečni dohodek zavezanca (ki ga izplača glavni delodajalec) ne presega **850,00 evrov** • **dodatna splošna olajšava v višini** če znaša mesečni dohodek zavezanca (ki ga izplača glavni delodajalec) več kot **850,00 evrov** in manj kot **983,33 evra**	 251,65 evra 87,29 evra

ČE ZNAŠA MESEČNI BRUTO DOHODEK IZ DELOVNEGA RAZMERJA V EVRIH		ZNAŠA MESEČNA SPLOŠNA OLAJŠAVA V EVRIH	ZNAŠA DODATNA MESEČNA SPLOŠNA OLAJŠAVA V EVRIH	ZNAŠA SKUPNA MESEČNA SPLOŠNA OLAJŠAVA V EVRIH
NAD	DO			
	850,00	258,35	251,65	510,00
850,00	983,33	258,35	87,29	345,64
983,33		258,35	0,00	258,35

Če zavezanec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja upošteva dodatna splošna olajšava, mora o tem obvestiti glavnega delodajalca.

PODATKI ZA OBRAČUN DOHODNINE, PAVŠALNI PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

MESEČNE (1/12 LETNE) DAVČNE OLAJŠAVE V LETU 2010

POSEBNE OLAJŠAVE	
a.) za prvega vzdrževanega otroka	190,62 evra
b.) za drugega vzdrževanega otroka	207,23 evra
c.) za tretjega vzdrževanega otroka	345,63 evra
d.) za četrtega vzdrževanega otroka	484,03 evra
e.) za petega vzdrževanega otroka	622,43 evra
f.) za šestega in vse nadaljnje vzdrževane otroke se olajšava poveča za 138,40 evra glede na višino olajšave za predhodnega vzdrževanega otroka	
g.) za otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	690,71evra
Za vsakega nadaljnjega vzdrževanega otroka se olajšava poveča za enake zneske kot olajšava za vzdrževane otroke. Če je ta otrok drugi vzdrževani otrok, se mesečna olajšava zanj poveča za 16,61 evra, če je ta otrok tretji vzdrževani otrok, se mesečna olajšava zanj poveča za 155,01 evra, če je ta otrok četrti vzdrževani otrok, se mesečna olajšava zanj poveča za 293,41 evra,...	
h.) za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana	190,62 evra

PAVŠALNI PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST

PAVŠALNI PRISPEVKI ZA ZAVEZANCE, KI OPRAVLJAJO DEJAVNOST KOT POSTRANSKI POKLIC

Pavšalni prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Mesečni znesek pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje znaša od 1. aprila 2010 dalje 30,33 EUR.

(Sklep o spremembah Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja, Uradni list RS, št. 24/10)

Pavšalni prispevek za obvezno zdravstveno zavarovanje

Mesečni znesek pavšalnega prispevka za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni znaša

od 1. januarja do 31. decembra 2010 4,34 EUR.

(55. in 57. člen Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju-ZZVZZ, Uradni list RS, št. 72/06-UPB3, 114/06 in 76/08)

PRISPEVKI ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE ZA ZAVAROVANCE S PODLAGO ZAVAROVANJA 103 IN 104

Zavarovanci s podlago zavarovanja 104

Zavarovanci s podlago zavarovanja 104-osebe, ki opravljajo samostojno gospodarsko ali poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic[5] in iz tega naslova izpolnjujejo le pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje, plačujejo prispevke za zdravstveno zavarovanje po skupni stopnji 13,45% najmanj od zneska minimalne plače. Minimalna plača znaša od 1. marca 2010 dalje 734,15 evra.

Prispevki za zdravstveno zavarovanje, obračunani od zneska minimalne plače, znašajo za mesec junij 2010 98,74 EUR.

Zavarovanci s podlago zavarovanja 103

Zavarovanci s podlago zavarovanja 103– lastniki zasebnih podjetij, ki niso zavarovani na drugi podlagi in iz tega naslova izpolnjujejo le pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje, plačujejo prispevke za zdravstveno zavarovanje po skupni stopnji 13,45% najmanj od zneska najnižje bruto pokojninske osnove. Najnižja bruto pokojninska osnova znaša od 1. marca 2010 dalje 842,66 EUR.

Prispevki za zdravstveno zavarovanje, obračunani od zneska najnižje bruto pokojninske osnove, znašajo za mesec junij 2010 113,34 EUR.

[5]Po spremembah in dopolnitvah Pravil obveznega zdravstvenega zavarovanja (Uradni list RS, št.7/09), ki so začele veljati 14.2.2009, se šteje, da zavarovanec opravlja samostojno dejavnost kot edini poklic, če ni v delovnem razmerju in kot glavni poklic, če je v delovnem razmerju s krajšim delovnim časom od polnega.

OBRAČUN PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST ZA DRUŽBENIKE ZASEBNIH DRUŽB, KI SO POSLOVODNE OSEBE

JUNIJ 2010

NAJNIŽJA NETO POKOJNINSKA OSNOVA[6]		544,61
količnik za preračun neto osnove v bruto osnovo [7]		1,54727
NAJNIŽJA BRUTO POKOJNINSKA OSNOVA		**842,66**
NAZIV PRISPEVKA	**STOPNJA**	**ZA PLAČILO**
prispevek zavarovanca za PIZ	15,50	130,61
prispevek delodajalca za PIZ	8,85	74,58
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje		**205,19**
prispevek zavarovanca za ZZ	6,36	53,59
prispevek delodajalca za ZZ	6,56	55,28
prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53	4,47
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje		**113,34**
prispevek zavarovanca za starševsko varstvo	0,10	0,84
prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10	0,84
prispevek zavarovanca za zaposlovanje	0,14	1,18
prispevek delodajalca za zaposlovanje	0,06	0,51
Skupaj prispevki za starševsko varstvo in zaposlovanje		**3,37**
Prispevki skupaj		**321,90**

Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

[6]Najnižja osnova za obračun prispevkov je najnižja pokojninska osnova, ki znaša od 1. januarja 2010 dalje 544,61 EUR, Uradni list RS, 13/2010).
[7]Povprečna stopnja davka in prispevkov, ki se obračunavajo in plačujejo od plač v Republiki Sloveniji znaša za leto 2009 35,37% (Uradni list RS, št. 22/2010 z dne 19.3.2010).

OBRAČUN PRISPEVKOV ZA SOCIALNO VARNOST ZA ZASEBNIKE

JUNIJ 2010

Minimalna plača za leto 2009= 7.111,48 EUR Povprečna plača v RS za leto 200=17.267,52 EUR		DOSEŽENA OSNOVA V LETU 2009							
		do MP za leto 2009	od MP do povp. plače zaposlenih v RS za leto 2009	d povp. plače do 1,5-kratne povp. plače zaposlenih v RS za leto 2009	od 1,5-kratne do 2-kratne povp. plače zaposlenih v RS za leto 2009	od 2-kratne do 2,5-kratne povp. plače zaposlenih v RS za leto 2009	od 2,5-kratne do 3-kratne povp. plače zaposlenih v RS za leto 2009	od 3-kratne do 3,5-kratne povp. plače zaposlenih v RS za leto 2009	nad 3,5-kratno povp. plačo zaposlenih v RS za leto 2009
v EUR		**do 7.111,48**	**od 7.111,48 do 17.267,52**	**od 17.267,52 do 25.901,28**	**od 25.901,28 do 34.535,04**	**od 34.535,04 do 43.168,80**	**od 43.168,80 do 51.802,56**	**od 51.802,56 do 60.436,32**	**nad 60.436,32**
Povprečna mesečna plača v RS za april 2010 v EUR	1.483,44								
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
		MP	60% povp. plače za apr. 2010	90% povp. plače za apr. 2010	1,2 povp. plače za apr. 2010	1,5 povp. plače za apr. 2010	1,8 povp. plače za apr. 2010	2,1 povp. plače za apr. 2010	2,4 povp. plače za apr. 2010
BRUTO ZAVAROVALNA OSNOVA		734,15	890,06	1.335,10	1.780,13	2.225,16	2.670,19	3.115,22	3.560,26
PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST	STOPNJA								
prispevek zavarovanca za PIZ	15,50	113,79	137,96	206,94	275,92	344,90	413,88	482,86	551,84
prispevek delodajalca za PIZ	8,85	64,97	78,77	118,16	157,54	196,93	236,31	275,70	315,08
prispevek za zavarovalno dobo s povečanjem									
SKUPAJ PRISPEVKI ZA POKOJNINSKO IN INVALIDSKO ZAVAROVANJE		178,76	216,73	325,10	433,46	541,83	650,19	758,56	866,92
prispevek zavarovanca za ZZ	6,36	46,69	56,61	84,91	113,22	141,52	169,82	198,13	226,43
prispevek delodajalca za ZZ	6,56	48,16	58,39	87,58	116,78	145,97	175,16	204,36	233,55
prispevek za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	0,53	3,89	4,72	7,08	9,43	11,79	14,15	16,51	18,87
SKUPAJ PRISPEVKI ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE		98,74	119,72	179,57	239,43	299,28	359,13	419,00	478,85
prispevek zavarovanca za starševsko varstvo	0,10	0,73	0,89	1,34	1,78	2,23	2,67	3,12	3,56
prispevek delodajalca za starševsko varstvo	0,10	0,73	0,89	1,34	1,78	2,23	2,67	3,12	3,56
prispevek zavarovanca za zaposlovanje	0,14	1,03	1,25	1,87	2,49	3,12	3,74	4,36	4,98
prispevek delodajalca za zaposlovanje	0,06	0,44	0,53	0,80	1,07	1,34	1,60	1,87	2,14
SKUPAJ PRISPEVKI ZA STARŠEVSKO VARSTVO IN ZAPOSLOVANJE		2,93	3,56	5,35	7,12	8,92	10,68	12,47	14,24
PRISPEVKI SKUPAJ		280,43	340,01	510,02	680,01	850,03	1.020,00	1.190,03	1.360,01

Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

PREJEMKI IZ DELOVNIH RAZMERIJ ODGOVARJAMO NA VAŠA VPRAŠANJA

Kolektivne pogodbe in predvsem njihove tarife predstavljajo predračun stroškov dela v podjetju. Za obračun plač, povračil stroškov v zvezi z delom in ostalih prejemkov so slehernemu delodajalcu ažurne informacije ključnega pomena. V rubriki Prejemki iz delovnih razmerij objavljamo najnovejše informacije o spremembah kolektivnih pogodb dejavnosti, mesečne zneske prejemkov iz delovnih razmerij ter osnove za izračun le-teh.

mag. Slavi Pirš
Nataša Peterca

DNEVNICE NA SLUŽBENEM POTOVANJU V TUJINO PO UREDBI O POVRAČILU STROŠKOV ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO

Zastavilo se je vprašanje kako izračunati pripadajočo dnevnico v primeru, ko je na službenem potovanju v tujino deloma zagotovljena brezplačna prehrana. Konkretno gre za primer, ko službeno potovanje v tujino traja nad 14 do 24 ur, pri tem pa sta zagotovljena dva brezplačna obroka.

7. člen Uredbe o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino – Uredba (Ur.l.RS 38/94 in nadaljnji) določa, da se za službeno potovanje v tujino, ki traja nad 14 do 24 ur, obračuna cela dnevnica, za službeno potovanje v tujino, ki traja nad 8 ur do 14 ur, 75 odstotkov dnevnice, za službeno potovanje v tujino, ki traja nad 6 do 8 ur, pa 25 odstotkov dnevnice iz Priloge k Uredbi.

Nadalje 8. člen Uredbe določa, kako dnevnico izračunati, če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana in sicer v primerih, da je brezplačna prehrana:

- zagotovljena v celoti,
- zagotovljena deloma.

V primeru, da je brezplačna prehrana zagotovljena v celoti, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 odstotkov pripadajoče dnevnice iz 7. člena te uredbe. Pri tem se šteje, da je brezplačna prehrana zagotovljena v celoti, če so:

- za odsotnost nad 14 do 24 ur zagotovljeni trije obroki prehrane,
- za odsotnost nad 8 do 14 ur zagotovljena dva obroka in
- za odsotnost nad 6 do 8 ur zagotovljen en obrok.

V kolikor je na službenem potovanju v tujino brezplačna prehrana zagotovljena deloma, iz 8. člena Uredbe izhaja, da se pri odsotnosti nad 14 do 24 ur za zagotovljeni brezplačni zajtrk odračuna 10 %, za brezplačno kosilo oziroma večerjo pa po 35 % dnevnice, ki se sicer obračuna za službeno potovanje v tujino, ki traja nad 14 do 24 ur, po 7. členu Uredbe. Pri odsotnosti nad 8 do 14 ur pa se za zagotovljeni brezplačni zajtrk odračuna 15 %, za brezplačno kosilo oziroma večerjo pa po 40 % od pripadajoče dnevnice, ki se sicer obračuna za službeno potovanje v tujino, ki traja nad 8 ur do 14 ur, po 7. členu Uredbe.

Dne 13.5.2010 smo Ministrstvo za javno upravo zaprosili za mnenje glede izvajanja določb 8. člena Uredbe. Ministrstvo smo tako zaprosili za mnenje o tem, kako odračunati predpisane odstotke v primeru, ko službeno potovanje v tujino traja nad 14 ur do 24 ur, zagotovljena pa sta dva obroka. Vprašanje smo zastavili na naslednjem konkretnem primeru

Primer:

Delavec je bil na službeni poti v tujini v Avstriji, ki je trajala 20 ur. Delavec je imel na službeni poti deloma zagotovljeno prehrano in sicer zajtrk in večerjo. V primeru, da na službeni poti ne bi imel organizirane prehrane, bi mu glede na Prilogo k Uredbi pripadala dnevnica v višini 55 €, glede na to, da je imel na službeni poti deloma zagotovljeno prehrano, pa mu pripada dnevnica v višini:

Možnost a:

55 € x (100 % - 10 %) x (100 % - 35 %) => 55 € * 0,90 * 0,65 = 32,18 €

(od zneska pripadajoče dnevnice se posebej odračuna zajtrk za 10 % in posebej večerja za 35 %)

Možnost b:

55 €, x (100 % - (10 % + 35 %)) => 0,55 * 55 € = 30,25 €

(od zneska pripadajoče dnevnice se skupaj odračunata zajtrk za 10 % in večerja za 35 %, skupaj torej za 45%)

V zvezi z omenjenim vprašanjem nam je Ministrstvo dne 31.5.2010 po elektronski pošti posredovalo odgovor, iz katerega je razvidno, da se v primeru, ko ima delavec na službeni poti v tujini delno organizirano prehrano, dnevnica izračuna tako, da se

- odstotka za zagotovljena obroka (zajtrk = 10 %, večerja = 35 %) odštejeta od 100 %,
- dobljena razlika se pomnoži z zneskom polne dnevnice in deli s 100 (55 % * 55 € : 100).

Pravilni izračun pripadajoče dnevnice je tako po primeru - možnost b.

Splošno pravilo: V primeru, ko službeno potovanje v tujino traja nad 14 do 24 ur in sta delavcu zagotovljena dva obroka prehrane, je delavec upravičen do zneska dnevnice, ki je rezultat razlike med 100 % in vsoto odstotkov zagotovljenih obrokov.

POVRAČILO STROŠKOV ZA PREVOZ NA DELO IN Z DELA PO KOLEKTIVNI POGODBI ZA KOVINSKO INDUSTRIJO SLOVENIJE

Delodajalca zavezuje Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije. Ali se lahko pri delodajalcu določi razdalja med krajem bivališča in krajem opravljanja dela, do katere se stroški za prevoz na delo in z dela delavcem ne povrnejo? Ali lahko ta razdalja znaša na primer 3 kilometre?

Kolektivna pogodba za kovinsko industrijo Slovenije v 51. členu (Ur.l.RS 108/05 in nadaljnji) med drugim določa, da delavcu pripada povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča do kraja opravljanja dela, ki je določen v pogodbi o zaposlitvi, če pa ni možnosti prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi, delavcem pripada kilometrina v višini zgornjega zneska po uredbi. Nadalje tarifna priloga h kolektivni pogodbi določa (Ur.l.RS 10/10), da delodajalec povrne stroške za prevoz na delo in z dela najmanj v višini 80 % cene javnega prevoza.

V kolektivni pogodbi ni zapisanega pogoja, koliko mora najmanj znašati razdalja med krajem bivališča in krajem opravljanja dela, da je delavec do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela upravičen. Glede na omenjeno dejstvo menimo, da se lahko pri delodajalcu dogovori razdalja, do katere se delavcu stroški prevoza na delo in z dela ne povrnejo. Ta razdalja mora biti takšna, da se običajno prehodi peš. Glede slednjega določene sodbe nakazujejo na to, da razdalja 2,3 kilometra od doma do službe ni tako kratka razdalja, da bi jo šteli za pot, ki se običajno prehodi peš (Sodba VDSS Pdp 1226/95 z dne 30.5.1977).

Pri določitvi oddaljenosti med krajem bivališča in krajem opravljanja dela bi bilo smiselno upoštevati tudi davčni vidik. Tako se po Uredbi o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Ur.l.RS 140/06, 76/08) povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela ne všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja, če je kraj opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča.

Na podlagi navedenega menimo, da se lahko pri delodajalcu dogovori razdalja, do katere povračilo stroškov za prevoz na delo in z dela ne povrne; pri tem naj razdalja znaša vsaj 1 kilometer, vendar naj bo krajša od 2,3 kilometra.

POVRAČILA STROŠKOV ZA PREHRANO MED DELOM IN PREVOZ NA DELO IN Z DELA V PRIMERU DELA NA DOMU

Nekateri delavci opravljajo delo na svojem domu oziroma v prostorih po svoji izbiri v dogovoru z delodajalcem. Pri tem se zastavlja vprašanje o tem, ali tem delavcem pripadata povračili stroškov za prehrano med delom in prevoza na delo in z dela.

Zakon o delovnih razmerjih - ZDR (Ur.l.RS 42/2002, 103/2007) v 68. členu določa, da ima delavec, ki opravlja delo na svojem domu ali v prostorih po svoji izbiri v dogovoru z delodajalcem, enake pravice kot delavec, ki dela v delovnih prostorih delodajalca, vključno s pravico do sodelovanja pri upravljanju in sindikalnega organiziranja; pravice, obveznosti in pogoji, ki so odvisni od narave dela na domu, se pri tem uredijo med delodajalcem in delavcem s pogodbo o zaposlitvi.

ZDR v 1. odstavku 130. člena določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračila stroškov v zvezi z delom in sicer: povračilo stroškov za prehrano med delom, za prevoz na delo in z dela ter povračilo stroškov, ki jih ima pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Če tako delavcu omenjeni stroški nastanejo, jih mora delodajalec povrniti.

Iz vsega navedenega je mogoče zaključiti naslednje:

- če delavec dela izključno na domu (ali drugih prostorih po svoji izbiri): delavcu stroški prevoza na delo in z dela ne nastanejo, zato ni upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela;
- če delavec dela deloma na domu (ali drugih prostorih po svoji izbiri), deloma pa v delovnih prostorih delodajalca: delavcu stroški prevoza na delo in z dela nastanejo le takrat, ko dela v delovnih prostorih delodajalca, zato je za dneve, ko dela v delovnih prostorih delodajalca upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela;
- delavcu nastanejo stroški za prehrano med delom, zato je delavec upravičen do povračilo stroškov za prehrano med delom.

Takšno mnenje je povzeto tudi v komentarju k Zakonu o delovnih razmerjih (Zakon o delovnih razmerjih (ZDR) s komentarjem; GV ZALOŽBA, Ljubljana, 2008), kjer je v 3. odstavku na strani 302 zapisano, da »delavec, ki dela na domu, ni upravičen do stroškov prevoza na delo in z dela, ker mu ti stroški ne nastajajo, upravičen pa je do povračila stroškov za prehrano in povračila stroškov na službenem potovanju v enaki višini kot matični delavci (prvi odstavek 130. člena ZDR).«

NOVOSTI IZ KOLEKTIVNIH POGODB

PRENEHANJE VELJAVNOSTI IN NADALJNJE UPORABE KOLEKTIVNE POGODBE DEJAVNOSTI BANK IN HRANILNIC V REPUBLIKI SLOVENIJI

V Uradnem listu RS št. 78/09, z dne 5.10.2009, je bila objavljena Odpoved Kolektivne pogodbe dejavnosti bank in hranilnic v Republiki Sloveniji. Odpovedana kolektivna pogodba je veljala do 31. 12. 2009, uporabljala pa se je do 30.6.2010.

Kolektivna pogodba dejavnosti bank in hranilnic v Republiki Sloveniji se od 1.7.2010 dalje ne uporablja več.

SKUPNO POJASNILO ZDS, GZS IN KSS PERGAM O VIŠINI REGRESA ZA LETNI DOPUST ZA LETO 2010

ZDS, GZS in KSS PERGAM so sprejeli skupno pojasnilo glede zneska regresa za letni dopust za leto 2010 po Kolektivni pogodbi celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti. Pojasnilo sledi v nadaljevanju:

Kolektivna pogodba celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti je bila podpisana 13. decembra 2008 in objavljena v Uradnem listu RS št. 14/2009. Kolektivna pogodba je sklenjena za določen čas in velja do 31.12.2010.

Kolektivna pogodba v 5. členu določa, da se glede pravic in obveznosti delavcev in delodajalcev (med drugim) v zvezi s plačilom za delo ter drugimi osebnimi prejemki in povračili stroškov v zvezi z delom uporabljajo določbe normativnega dela Kolektivne pogodbe celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 7/1998, s spremembami in dopolnitvami), v kolikor niso v nasprotju z veljavno zakonodajo.

Iz 6. točke Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti (Ur. l. RS, št. 7/1998, s spremembami in dopolnitvami) izhaja, da zaposlenemu pripada regres za letni dopust za leto 2004 najmanj v višini 137.853 SIT, v naslednjih letih pa se minimalni znesek regresa za letni dopust določi tako, da se regres za preteklo leto poveča za rast življenjskih potrebščin brez cen alkoholnih pijač in tobaka; pri tem regres za letni dopust za leto 2009 ne more biti nižji od 686,00 EUR.

Na podlagi določb 6. točke Tarifne priloge h kolektivni pogodbi dejavnosti je tako izračunan znesek regresa za letni dopust za leto 2009 znašal 686,00 EUR. Po podatkih Statističnega Urada RS je rast življenjskih potrebščin brez cen alkoholnih pijač in tobaka v letu 2009 znašala 1,4 %. Na podlagi teh podatkov izračunani znesek regresa za letni dopust za leto 2010 po Kolektivni pogodbi celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti znaša 695,60 EUR.

Ne glede na določbe kolektivne pogodbe dejavnosti pa je potrebno upoštevati tudi določbe Zakona o delovnih razmerjih (v nadaljevanju: ZDR). ZDR v 1. odstavku 131. člena določa, da je delodajalec dolžan delavcu, ki ima pravico do letnega dopusta, izplačati regres za letni dopust najmanj v višini minimalne plače. Znesek minimalne plače je v začetku leta 2010 znašal 597,43 EUR, 1. marca pa se je z Zakonom o minimalni plači (Ur.l.RS, št. 13/2010) povečal na 734,15 EUR. Ker se s kolektivno pogodbo lahko določi le pravica do regresa za letni dopust, ki je za delavce ugodnejša, kot jo določa ZDR, morajo delodajalci od 1. marca dalje upoštevati znesek minimalnega regresa za letni dopust v višini 734,15 EUR.

Znesek regresa za letni dopust za leto 2010 po Kolektivni pogodbi celulozne, papirne in papirno predelovalne dejavnosti je do vključno 28.2.2010 znašal 695,60 EUR, od 1. marca 2010 dalje pa 734,15 EUR.

PREGLED PLAČ, KI IZHAJAJO IZ SPREJETE POLITIKE PLAČ

AVGUST 2009 - JULIJ 2010

V EUR	IZHODIŠČNA za negospodarske dejavnosti[8]	ZAJAMČENA	MINIMALNA	POVPREČNA V RS (VIR: SURS)		ZAČASNA OSNOVA
				Mesečna	Zadnji trije meseci	
BRUTO PLAČA						*v €*
2009						
AVGUST	248,72	237,73	597,43	1.415,08	1.422,84	822,26
SEPTEMBER	248,72	237,73	597,43	1.433,93	1.424,41	822,26
OKTOBER	248,72	237,73	597,43	1.448,13	1.432,37	822,26
NOVEMBER	248,72	237,73	597,43	1.570,53	1.484,22	822,26
DECEMBER	248,72	237,73	597,43	1.488,19	1.502,33	822,26
2010						
JANUAR	248,72	237,73	597,43	1.448,12	1.502,55	822,26
FEBRUAR	248,72	237,73	597,43	1.431,45	1.456,01	822,26
MAREC	248,72	237,73	734,15	1.499,23	1.459,65	822,26
APRIL	248,72	237,73	734,15	1.483,44	1.471,39	822,26
MAJ	248,72	237,73	734,15	-	-	822,26
JUNIJ	248,72	237,73	734,15	-	-	822,26
JULIJ	248,72	237,73	734,15	-	-	822,26
NETO PLAČA[9]						*v €*
2009						
AVGUST	193,75	185,19	459,11	918,28	821,70	577,51
SEPTEMBER	193,75	185,19	459,11	929,36	923,26	577,51
OKTOBER	193,75	185,19	459,11	935,11	927,58	577,51
NOVEMBER	193,75	185,19	459,11	999,49	954,67	577,51
DECEMBER	193,75	185,19	459,11	957,14	963,94	577,51
2010						
JANUAR	193,75	185,19	460,20	936,77	964,60	577,51
FEBRUAR	193,75	185,19	460,20/465,40[10]	930,01	941,35	577,51
MAREC	193,75	185,19	562,00	967,32	944,72	577,51
APRIL	193,75	185,19	562,00	960,02	952,46	577,51
MAJ	193,75	185,19	562,00	-	-	577,51
JUNIJ	193,75	185,19	562,00	-	-	577,51
JULIJ	193,75	185,19	562,00	-	-	577,51

[8]Za zasebni sektor so izhodiščne plače in najnižje osnovne plače po KP širše ravni objavljene v nadaljevanju.
[9]Pri preračunu v neto znesek je upoštevana prispevna stopnja za delojemalce iz bruto plače (22,1%) in splošna akontacija dohodnine, obračunana po veljavni dohodninski lestvici in z upoštevanjem splošne olajšave; pri izračunu neto zneskov izhodiščne plače za negospodarske dejavnosti, zajamčene plače ter minimalne plače smo upoštevali tudi dodatno splošno olajšavo.
[10]Znesek velja ob upoštevanju nove dodatne splošne olajšave in sicer za izplačila od 23.2.2010 dalje.

PLAČE PO KOLEKTIVNIH IN INDIVIDUALNIH POGODBAH[11]

1. PRAVNE OSEBE ZASEBNEGA SEKTORJA

	POVPREČNA IZPLAČANA PLAČA		ŠTEVILO ZAPOSLENIH			RAZMERJE PLAČ
			KP		IP	IP:KP
	KP	IP	Skupaj	Z minimalno plačo		
2009						*v €*
SEPTEMBER	1.263	3.463	451.844	17.139	21.666	2,74
OKTOBER	1.276	3.500	450.309	16.589	21.516	2,74
NOVEMBER	1.285	3.500	449.555	17.135	21.581	2,72
DECEMBER	1.302	3.529	446.103	13.660	21.455	2,71
2010						
JANUAR	1.275	3.488	439.551	16.277	20.740	2,74
FEBRUAR	1.262	3.440	441.053	17.353	20.984	2,73
MAREC	1.326	3.555	441.399	39.629	21.138	2,68
APRIL	1.317	3.491	440.917	40.221	21.089	2,65

2. PRAVNE OSEBE JAVNEGA SEKTORJA

	POVPREČNA IZPLAČANA PLAČA		ŠTEVILO ZAPOSLENIH		RAZMERJE PLAČ
	KP	IP	KP	IP	IP:KP
2009					*v €*
SEPTEMBER	1.773	3.431	153.427	3.812	1,94
OKTOBER	1.773	3.431	153.575	3.804	1,94
NOVEMBER	1.784	3.520	153.395	3.781	1,97
DECEMBER	1.787	3.680	153.483	3.770	2,06
2010					
JANUAR	1.785	3.509	153.247	3.764	1,97
FEBRUAR	1.772	3.522	153.744	3.746	1,99
MAREC	1.772	3.524	154.222	3.774	1,99
APRIL	1.787	3.526	154.564	3.779	1,97

3. POVPREČNA IZPLAČANA PLAČA PRI PRAVNIH OSEBAH V SLOVENIJI (SKUPAJ ZASEBNI IN JAVNI SEKTOR)

	RS			PREDELOVALNE DEJAVNOSTI			RAZMERJE RS : PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	
	KP	IP	KP+IP	KP	IP	KP+IP	KP	IP
2009								*v €*
SEPTEMBER	1.393	3.458	1.476	1.156	3.633	1.251	1,21	0,95
OKTOBER	1.402	3.489	1.486	1.171	3.699	1.268	1,20	0,94
NOVEMBER	1.412	3.503	1.496	1.172	3.682	1.268	1,20	0,95
DECEMBER	1.426	3.552	1.512	1.191	3.702	1.288	1,20	0,96
2010								
JANUAR	1.407	3.491	1.489	1.162	3.681	1.258	1,21	0,95
FEBRUAR	1.394	3.452	1.476	1.157	3.630	1.252	1,20	0,95
MAREC	1.442	3.551	1.526	1.230	3.845	1.330	1,17	0,92
APRIL	1.439	3.497	1.521	1.219	3.740	1.315	1,18	0,94

[11]Vir: AJPES, KP - kolektivna pogodba, IP - individualna pogodba

PLAČE ZA ZASEBNI SEKTOR PO KOLEKTIVNIH POGODBAH DEJAVNOSTI

1. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE, JULIJ 2010

TARIFNI RAZREDI													v €
I.	II.	III.	IV/1.	IV/2.	V/1.	V/2.	VI/1.	VI/2.	VII/1.	VII/2.	VII/3.	VIII.	IX.
KOLEKTIVNA POGODBA ZA KMETIJSTVO IN ŽIVILSKO INDUSTRIJO SLOVENIJE													
445,44	483,72	537,66	593,34	-	662,94	-	783,00	-	880,44	-	-	1.040,52	1.238,88
2,56	2,78	3,09	3,41	-	3,81	-	4,50	-	5,06	-	-	5,98	7,12
Uradni list RS: 45/06, P: 74/06, 49/07, 42/08, 71/08, 43/09													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA GOZDARSTVO SLOVENIJE - SKUPINA A													
654,69	669,50	685,50	725,00	-	820,00	-	975,00	-	1.095,00	-	-	1.300,00	1.550,00
3,7626	3,8477	3,9397	4,1667	-	4,7126	-	5,6034	-	6,2931	-	-	7,4713	8,9080
KOLEKTIVNA POGODBA ZA GOZDARSTVO SLOVENIJE - SKUPINA B													
654,69	755,00	855,00	908,00	-	960,00	-	1.015,00	-	1.245,00	-	-	1.480,00	1.765,00
3,7626	4,3391	4,9138	5,2184	-	5,5172	-	5,8333	-	7,1552	-	-	8,5057	10,1437
Uradni list RS: 16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10													
KOLEKTIVNA POGODBA PREMOGOVNIŠTVA SLOVENIJE													
433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40
Uradni list RS: 44/96, R:73/03, 100/04, 81/05,podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA TEKSTILNE, OBLAČILNE, USNJARSKE IN USNJARSKO PREDELOVALNE DEJAVNOSTI SLOVENIJE													
401,49	429,72	466,88	512,68	-	568,67	-	672,15	-	758,41	-	-	896,40	1.068,90
Uradni list RS: 55/09, 28/10													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA LESARSTVO SLOVENIJE													
396,90	433,30	477,50	526,20	-	588,10	-	690,90	-	778,30	-	-	-	-
Uradni list RS: 132/06, P:28/07, R:66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA KEMIČNO IN GUMARSKO INDUSTRIJO SLOVENIJE - SKUPINA I													
450,00	500,99	555,90	621,56	-	700,34	-	787,90	853,55	958,60	1.037,40	-	1.212,48	1.365,67
KOLEKTIVNA POGODBA ZA KEMIČNO IN GUMARSKO INDUSTRIJO SLOVENIJE - SKUPINA II													
500,00	550,01	612,72	685,10	-	771,94	-	868,43	940,80	1.056,59	1.143,43	-	1.336,42	1.505,27
KOLEKTIVNA POGODBA ZA KEMIČNO IN GUMARSKO INDUSTRIJO SLOVENIJE - SKUPINA III													
595,00	654,48	730,25	816,50	-	919,99	-	1.034,99	1.121,25	1.259,25	1.362,74	-	1.592,75	1.794,00
Uradni list RS: 37/07, R: 38/07, 95/07, R:89/08, 104/09													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA DEJAVNOST PRIDOBIVANJA IN PREDELAVE NEKOVINSKIH RUDNIN SLOVENIJE													
419,34	455,88	501,12	553,32	-	617,70	-	725,58	-	816,06	-	-	958,74	1.137,96
2,41	2,62	2,88	3,18	-	3,55	-	4,17	-	4,69	-	-	5,51	6,54
Uradni list RS: 106/06, 104/07, 79/08, 108/08													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA KOVINSKO INDUSTRIJO SLOVENIJE													
473,28	516,78	570,72	650,76	-	709,92	-	829,98	-	969,18	-	-	1.106,64	1.308,48
2,72	2,97	3,28	3,74	-	4,08	-	4,77	-	5,57	-	-	6,36	7,52
Uradni list RS: 108/05, 97/06, 90/07, 33/08,70/08, 53/09, 10/10													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA DEJAVNOST ELEKTROINDUSTRIJE SLOVENIJE													
504,60	516,78	565,50	636,84	-	694,26	-	807,36	-	941,34	-	-	1.073,58	1.263,24
2,90	2,97	3,25	3,66	-	3,99	-	4,64	-	5,41	-	-	6,17	7,26
Uradni list RS: 108/05, 95/06, R:71/07, 82/07, 32/08,70/08, 47/09, 75/09, 10/10													

TARIFNI RAZREDI													v €
I.	II.	III.	IV/1.	IV/2.	V/1.	V/2.	VI/1.	VI/2.	VII/1.	VII/2.	VII/3.	VIII.	IX.
KOLEKTIVNA POGODBA ZA DEJAVNOST KOVINSKIH MATERIALOV IN LIVARN SLOVENIJE													
471,54	522,00	574,20	657,72	-	716,88	-	836,94	-	977,88	-	-	1.118,82	1.320,66
2,71	3,00	3,30	3,78	-	4,12	-	4,81	-	5,62	-	-	6,43	7,59
Uradni list RS: 14/06, 87/06 ,76/07, 46/08, 70/08,53/09, 10/10													
KOLEKTIVNA POGODBA ELEKTROGOSPODARSTVA SLOVENIJE													
432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73
Uradni list RS: 38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07													
KOLEKTIVNA POGODBA GRADBENIH DEJAVNOSTI													
408,00	443,00	491,00	544,00	577,00	643,00	683,00	720,00	834,00	854,00	960,00	1.034,00	1.145,00	1.329,00
2,34	2,55	2,82	3,13	3,32	3,70	3,93	4,14	4,79	4,91	5,52	5,94	6,58	7,64
Uradni list RS: 1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08,76/08, 64/09													
KP DEJAVNOSTI TRGOVINE SLOVENIJE													
417,30	454,18	502,13	553,75	-	620,11	-	730,75	-	876,34	-	-	-	-
Uradni list RS: 111/06, P:127/06, 109/07, 21/08, 94/08, 10/09, 34/09, 55/09, R: 68/09													
KP DEJAVNOSTI GOSTINSTVA IN TURIZMA SLOVENIJE													
439,61	478,03	527,76	582,00	-	650,95	-	765,08	-	861,15	-	-	1.014,84	1.206,96
Uradni list RS: 83/97, R: 35/98, 84/01, R:45/02, R:33/03, 87/04, 139/04, 71/05, 100/05, 83/06, 83/07, 124/07, 42/08, 55/09, odp. 40/10													
KP DEJAVNOSTI CESTNEGA GOSPODARSTVA													
405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12
Uradni list RS: 135/04, R:50/05, R:87/05, 89/05, R: 97/05, odstop:91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08													
KP ZA CESTNI POTNIŠKI PROMET SLOVENIJE													
389,76	405,42	471,54	518,52	-	582,90	-	689,04	-	776,04	-	-	-	-
2,24	2,33	2,71	2,98	-	3,35	-	3,96	-	4,46	-	-	-	-
Uradni list RS: 6/07, 99/08, nova KP: 35/09, 46/09, R: 81/09, 95/09, 4/10													
KP ZA POŠTNE IN KURIRSKE DEJAVNOSTI													
452,40	516,78	542,88	614,22	-	673,38	-	789,96	983,10	1.035,30	-	-	1.125,78	1.224,96
2,60	2,97	3,12	3,53	-	3,87	-	4,54	5,65	5,95	-	-	6,47	7,04
Uradni list RS: 50/03 , 94/04, 61/05, 84/08, 91/09													
KP ZA OBRT IN PODJETNIŠTVO													
527,98	548,89	592,80	606,39	-	642,99	-	737,08	-	862,54	-	-	967,09	-
Uradni list RS: 73/08													

2. NAJNIŽJE IZPLAČANE PLAČE, MINIMALNE PLAČE, JULIJ 2010

TARIFNI RAZREDI													v €
I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2.	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.
KOLEKTIVNA POGODBA GRADBENIH DEJAVNOSTI													
590,00	617,00	670,00	740,00	770,00	810,00	850,00	890,00	960,00	1.005,00	1.102,00	1.212,00	1.452,00	1.747,00
Uradni list RS: 1/05, 100/05, 83/06,71/07, 18/08, 76/08, 64/09													
Opomba: Najnižje izplačane plače so določene za 174 ur in sicer za vse delavce, razen za pripravnike in tiste delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.													
KOLEKTIVNA POGODBA ZA DEJAVNOST KOVINSKIH MATERIALOV IN LIVARN SLOVENIJE													
748,20 oz. 4,30 na uro													
Opomba: Najnižja izplačana plača je seštevek vseh elementov plače (osnovne plače, dodatkov, delovne uspešnosti in poslovne uspešnosti) za 174 ur.													
Uradni list RS: 14/06, 87/06 ,76/07, 46/08, 70/08,53/09, 10/10													

3. IZHODIŠČNE PLAČE, JULIJ 2010

TARIFNI RAZREDI										v €
I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1.	VI/2.	VII/1.	VII/2.	VIII.	IX.
KP O IZREDNI USKLADITVI PLAČ ZA LETO 2007 IN NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ, POVRAČILU STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN DRUGIH OSEBNIH PREJEMKIH ZA LETI 2008 IN 2009 (KPPI)										
368,90	402,62	446,47	493,67	554,36	655,51	-	739,79	-	874,67	1.043,25
Uradni list RS: 62/08										
KP CELULOZNE, PAPIRNE IN PAPIRNO PREDELOVALNE DEJAVNOSTI										
420,10	476,77	533,57	590,28	689,89	892,75	-	1.055,08	-	1.339,15	1.542,06
Uradni list RS: 7/98, 78/00, 37/02, R: 33/04, 101/04, p-126/04, 79/05, 91/06, 10/07, 86/07, 16/08, 85/08, odp. 97/08, nova KP: 14/09, 65/09										
KP GRAFIČNE DEJAVNOSTI										
420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68
Uradni list RS: 51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08										
KP ČASOPISNO-INFORMATIVNE, ZALOŽNIŠKE IN KNJIGOTRŠKE DEJAVNOSTI ČASOPISNOINFORMATIVNE, ZALOŽNIŠKE IN KNJIGOTRŠKE DEJAVNOSTI - KNJIGOTRŠKA										
401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17
KP ČASOPISNO-INFORMATIVNE, ZALOŽNIŠKE IN KNJIGOTRŠKE DEJAVNOSTI ČASOPISNOINFORMATIVNE, ZALOŽNIŠKE IN KNJIGOTRŠKE DEJAVNOSTI - ZALOŽNIŠKA										
432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09
KP ČASOPISNO-INFORMATIVNE, ZALOŽNIŠKE IN KNJIGOTRŠKE DEJAVNOSTI ČASOPISNOINFORMATIVNE, ZALOŽNIŠKE IN KNJIGOTRŠKE DEJAVNOSTI - ČASOPISNOINFORMATIVNA										
447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54
Uradni list RS: 43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01, R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07,93/07, 35/08, 97/08, 8/10										
KP ZA DEJAVNOST KOVINSKIH MATERIALOV IN LIVARN SLOVENIJE										
408,90	457,62	508,08	588,12	649,02	763,86	-	899,58	-	1.037,04	1.233,66
2,35	2,63	2,92	3,38	3,73	4,39	-	5,17	-	5,96	7,09
Uradni list RS: 14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, 53/09, 10/10										
KP ZA DEJAVNOST ŽELEZNIŠKEGA PROMETA										
329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77
Uradni list RS: 95/07										
KP ZA ZAVAROVALSTVO SLOVENIJE										
362,53	416,91	471,29	507,54	587,30	725,06	-	888,20	-	1.123,84	1.268,86
Uradni list RS: 60/98, 6/05, 83/05, 100/06, 45/08										
KP KOMUNALNIH DEJAVNOSTI										
450,09	490,37	542,70	635,32	691,69	917,17	1.013,80	1.134,60	1.255,40	1.456,73	1.738,58
Uradni list RS: 94/04, 8/05, R:15/05, 71/05, R: 71/05, R: 120/05, 14/06, 82/06, 66/07, 18/08, 5/09, 10/10										
KP ZA DEJAVNOST POSLOVANJA Z NEPREMIČNINAMI - SKUPINA I										
329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28
KP ZA DEJAVNOST POSLOVANJA Z NEPREMIČNINAMI - SKUPINA II										
354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06
KP ZA DEJAVNOST POSLOVANJA Z NEPREMIČNINAMI - SKUPINA III										
379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93
Uradni list RS: 9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05										
KP MED DELAVCI IN DRUŽBAMI DROBNEGA GOSPODARSTVA										
344,47	392,70	440,92	496,04	554,60	661,38	-	750,94	-	895,62	1.074,75
Uradni list RS: 6/00, R: 108/01, R:18/04, 103/04										

4. KOLEKTIVNE POGODBE DEJAVNOSTI V ZASEBENEM SEKTORJU, KI ZNESKOV USKLADITVE ŠE NISO VKLJUČILE V SISTEM PLAČ, JUNIJ 2010

2004				2005			2004 + 2005	
MAJ	AVGUST	OKTOBER	NOVEMBER	JUNIJ	AVGUST	SEPTEMBER	SIT	EUR
KP za dejavnost **kovinskih materialov in livarn** Slovenije								
4.000	4.000		1.000		5.100		• 14.885 • od VIII.06: 5.198	• od VIII.07: 65,32 • od III.08: 67,29 • od VIII.08: 70,99 • od I.09: 71,34 • od I.10: 73,62
KP dejavnosti **bank in hranilnic** v Republiki Sloveniji								
	10.420				9.768		20.188	84,24
Kolektivna pogodba za **zavarovalstvo** Slovenije								
		7.100			7.250		14.350	59,88
KP za dejavnost poslovanja z **nepremičninami**								
		6.100			5.100	750	11.950	49,87
KP med delavci in družbami **drobnega gospodarstva**								
	7.400				6.800		14.200	59,26

POVRAČILA STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN DRUGI OSEBNI PREJEMKI

1. KOLEKTIVNA POGODBA O IZREDNI USKLADITVI PLAČ ZA LETO 2007 IN NAČINU USKLAJEVANJA PLAČ, POVRAČILU STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN DRUGIH OSEBNIH PREJEMKIH ZA LETI 2008 IN 2009[12] (KPPI, UR. L. RS 62/08), OD JULIJ 2009 DO JULIJ 2010

	PREVOZ NA DELO IN Z DELA	PREHRANA	DNEVNICE V DRŽAVI[13]			NOČITEV[14]	PREVOZ NA SLUŽBENI POTI	REGRES ZA LETNI DOPUST	JUBILEJNA NAGRADA	SOLIDARNOSTNA POMOČ	
			8-12 ur	6-8 ur	nad 12 ur					smrt delavca	smrt družin. člana
2009											*v €*
JUL	60% cene najcenejšega javnega prevoza oziroma 0,13 EUR/km	3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	686 EUR oz. v podjetjih z izgubo v preteklem poslovnem letu najmanj v višini MP	• 10 let: 360,61 • 20 let: 540,92 • 30 let: 721,22 • 40 let: 901,53	700	350
AVG		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32			700	350
SEP		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32			700	350
OKT		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32			700	350
NOV		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32			700	305
DEC		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32		• 10 let: 368,90 • 20 let: 553,35 • 30 let: 737,80 • 40 let: 922,25	700	350
2010											*v €*
JAN		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	597,43		700	350
FEB		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	597,43		700	350
MAR		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	734,15		700	350
APR		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	734,15		700	350
MAJ		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	734,15		700	350
JUN		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	734,15		700	350
JUL		3,56	5,26	7,51	15,02	Račun	0,32	734,15		700	350

[12]KPPI je veljala do 31.12.2010, uporablja pa se do sklenitve nove kolektivne pogodbe oz. najdalj do 31.12.2010.
[13]Višine dnevnic za službena potovanja v tujini so objavljene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino (Ur.l.RS 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04,16/07).
[14]Stroški prenočevanja na službenem potovanju se povrnejo v višini računa za prenočevanje v hotelu, ki ga odobri delodajalec.

2. KOLEKTIVNE POGODBE DEJAVNOSTI

Podatke o povračilih stroškov v zvezi z delom in drugih osebnih prejemkov po vseh KP dejavnosti, najdete na http://www.zds.si/si/podrocja_delovanja/prejemki_iz_delovnih_razmerij/drugi_prejemki_zasebni_sektor/.

3. ZAKON O VIŠINI POVRAČIL STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN NEKATERIH DRUGIH PREJEMKOV (UR.L. RS 87/97, 9/98, 48/01, UGOTOVITVENI SKLEPI: 69/02, 8/03, 81/04, 61/05, 71/06, 62/07, 19/08), MAJ 2009 - MAJ 2010

Zneski navedeni v tabeli veljajo za zaposlene v državnih organih, organih lokalnih skupnosti, agencijah, skladih, javnih zavodih, javnih podjetjih in v bankah, ki so jih ustanovile lokalne skupnosti oz. država ali, ki so v večinski lasti lokalnih skupnosti oz. v večinski lasti države in v Slovenski razvoji družbi ter v drugih pravnih osebah javnega prava.

POVRAČILA STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM IN NEKATERI DRUGI PREJEMKI *1)*												
	PREHRANA MED DELOM (NA DAN)	PREVOZ NA DELO IN Z DELA	DNEVNICE – V DRŽAVI *2)*			NOČITEV *3)*	PREVOZ NA SLUŽBENI POTI	LOČENO ŽIVLJENJE			TERENSKI DODATEK	ODPRAVNINA UPOKOJITEV *4)*
			6-8 ur	8-12 ur	nad 12 ur			STANOV.	PREHR.	SKUPAJ		
2009												*v €*
JUL	3,69	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.269,57
AVG	3,69	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.246,14
SEP	3,69	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.287,36
OKT	3,69	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.272,69
NOV	3,69	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.245,24
DEC	3,69	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.301,79
2010												*v €*
JAN	3,65	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.344,39
FEB	3,65	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.711,59
MAR	3,65	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.464,57
APR	3,65	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.344,36
MAJ	3,65	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.294,35
JUN	3,65	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.497,69
JUIL	*6)*	*5)*	7,45	10,68	21,39	Račun	*5)*	140,54	171,77	=312,31	4,49	4.450,32

1) Regres za letni dopust, jubilejna nagrada in solidarnostna pomoč v tem zakonu niso urejeni, zato glej ustrezno KP dejavnosti na: http://www.zds.si/si/podrocja_delovanja/prejemki_iz_delovnih_razmerij/drugi_prejemki_javni_sektor/
2) Zaposleni je do dnevnice od 6 do 8 ur upravičen le, če se je službeno potovanje pričelo vsaj 2 uri pred začetkom oz. končalo vsaj 2 uri po preteku rednega del. časa.
3) Stroški prenočevanja na službenem potovanju se povrnejo v višini računa za prenočevanje v hotelu, ki ga odobri delodajalec.
4) Zaposleni je opravičen do treh svojih zadnjih plač, če je znesek zanj ugodnejši (sprememba zakona – Ur.l.RS 9/98).
5) Podatki o višini povračil stroškov za prevoz na delo in z dela ter za prevoz na službenem potovanju (kilometrina) so na voljo v tabeli Cena bencina, kilometrina in prevoz na delo in z dela.
6) Znesek bomo lahko objavili, ko bo znan količnik rasti cen prehrambenih izdelkov v obdobju januar-junij 2010.

4. CENA BENCINA, KILOMETRINA IN PREVOZ NA DELO IN Z DELA, če ni možnosti prevoza z javnimi prometnimi sredstvi

DATUM SPREMEMBE	12.1.2010	26.1.2010	10.2.2010	23.2.2010	9.3.2010	23.3.2010	7.4.2010	20.4.2010
BENCIN-95 OKT.- 1L V €	1,158	1,152	1,157	1,154	1,173	1,194	1,204	1,211
KILOMETRINA V €	0,35	0,35	0,35	0,35	0,35	0,36	0,36	0,36
PREVOZ V €	0,17	0,17	0,17	0,17	0,18	0,18	0,18	0,18

DATUM SPREMEMBE	4.5.2010	1.6.2010	15.6.2010
BENCIN-95 OKT.- 1L V €	1,215	1,192	1,213
KILOMETRINA V €	0,36	0,36	0,36
PREVOZ V €	0,18	0,18	0,18

Kilometrina znaša 30% cene 95-oktanskega bencina.
Prevoz znaša 15% cene 95-oktanskega bencina.

5. UREDBA O DAVČNI OBRAVNAVI POVRAČIL STROŠKOV IN DRUGIH DOHODKOV IZ DELOVNEGA RAZMERJA (UR.L.RS 140/06, 76/08)[15]

POVRAČILA STROŠKOV V ZVEZI Z DELOM			ZNESKI SE NE VŠTEVAJO V DAVČNO OSNOVO DO VIŠINE (V €):
PREHRANA MED DELOM	• če je delojmalec prisoten na delu vsaj 4 ure • za vsako dopolnjeno uro (pogoj: 10 ur in več na dan)		6,12 0,76
PREVOZ NA DELO IN Z DELA			
• z javnim prevoznim sredstvom	• od najbližjega postajališča običajnega prebivališča do mesta opravljanja dela, če je razdalja med običajnim prebivališčem in mestom opravljanja dela vsaj 1 km • če je najbližje postajališče od običajnega prebivališča oddaljeno več kot 1 km – za 1 km		stroškov javnega prevoza 0,18
• ni možnosti javnega prevoza		za 1 km	0,18
• službeno vozilo za privatne namene, delodajalec zagotovi tudi gorivo		povračilo stroškov se všteva v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja	
SLUŽBENO POTOVANJE			dnevnice, zmanjšane za 10%
• dnevnice v RS		• nad 12 ur • nad 8 do 12 ur • nad 6 do 8 ur	21,39 10,68 7,45
• dnevnice v RS, če je zajtrk zagotovljen		• nad 12 ur • nad 8 do 12 ur	19,25 9,08
• dnevnice za tujino		• nad 14 ur • nad 8 do 14 ur • nad 6 do 8 ur	100% dnevnice 75% dnevnice 25% dnevnice
Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini, Ur.l. RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07			
• dnevnice za tujino, če je zajtrk zagotovljen		• nad 14 ur • nad 8 do 14 ur	dnevnice, zmanjšane za 10 % dnevnice, zmanjšane za 15 %
• prevoz	• z javnimi prevoznimi sredstvi • z osebnim avtomobilom • s kombiniranim vozilom v komercialne namene • najem osebnega avtomobila • prevozno sredstvo delojemalca – za 1km		dejanskih stroškov dejanskih stroškov dejanskih stroškov dejanskih stroškov 0,37
• takse, gorivo v primeru službenega vozila, cestnine, parkirnine, stroški prevoza in prenosa stvari, prtljage			dejanskih stroškov
• prenočevanje			dejanskih stroškov
TERENSKI DODATEK	• če se najmanj 2 dni zaporedoma dela in prenočuje izven kraja običajnega prebivališča in izven kraja sedeža delodajalca in je zagotovljena prehrana in prenočišče – na dan		4,49
NADOMESTILO ZA LOČENO ŽIVLJENJE	• opravlja delo in prebiva izven kraja, kjer prebiva družina – na mesec		334,00
DRUGI OSEBNI PREJEMKI			**ZNESKI SE NE VŠTEVAJO V DAVČNO OSNOVO DO VIŠINE (V €):**
JUBILEJNA NAGRADA			
prizna se po enem kriteriju (skupna delovna doba ali delovna doba pri zadnjem delodajalcu)		• 10 let delovne dobe • 20 let delovne dobe • 30 let delovne dobe • 40 let delovne dobe	460 689 919 919
ODPRAVNINA OB UPOKOJITVI			4.063
SOLIDARNOSTNA POMOČ	• smrt delojemalca ali njegovega družinskega člana, stroški pogreba v primeru smrti delojemalca • težja invalidnost, daljša bolezen, elementarna nesreča, požar		3.443 1.252
PLAČILA VAJENCEM ZA OBVEZNO PRAKTIČNO DELO		• 1.letnik • 2.letnik • 3.letnik • 4.letnik	84 126 167 167
PLAČILA DIJAKOM, ŠTUDENTOM ZA OBVEZNO PRAKTIČNO DELO		na mesec	172

[15]Velja od 1.8.2008 dalje.

PRAKSA IZ DRUGIH DRŽAV
ZDRUŽENJE DELODAJALCEV SLOVENIJE POSTALO POLNOPRAVNI ČLAN BIAC

V tej rubriki vam predstavimo zanimive informacije iz socialnega dialoga, industrijskih odnosov in trga dela iz drugih držav, pa tudi iz dogajanja drugih mednarodnih organizacij.

Maja Ceglar Ključevšek

Združenje delodajalcev Slovenije je bilo povabljeno na letno skupščino Posvetovalnega gospodarskega odbora pri OECD (The Business and Industry Advisory Committee to the OECD - BIAC), kjer je kot edini predstavnik delodajalcev iz Slovenije postalo polnopravni član BIAC-a.

ZDS je pridobilo status opazovalca v BIAC 1. aprila 2008. BIAC je bil ustanovljen leta 1962 in v okviru organizacije OECD zastopa interese gospodarskih organizacij. V BIACu so zastopane delodajalske organizacije iz štirintridesetih držav, članic organizacije OECD.

Sprejem ZDS, ki je zadnji dve leti sodelovalo v BIAC-u kot opazovalec, je veliko priznanje ZDS za dosedanje strokovno delo na področju zastopanja interesov delodajalskih organizacij v Sloveniji. Polnopravno članstvo v BIAC-u bo delodajalcem v Sloveniji omogočalo vpliv, uporabo analiz in priporočil iz številnih področij kot so okolje, trgovina, podjetništvo in socialni dialog, ki jih pripravlja BIAC v okviru OECD.

BIAC je neodvisno mednarodno gospodarsko združenje, katerega namen je svetovanje OECD. BIAC zastopa interese gospodarstva z vključevanjem v različne aktivnosti in svetovanjem tistim, ki sprejemajo odločitve na širokem področju dela. V okviru 37 skupin, zadolženih za posamezna področja, ki so pomembna za poslovno skupnost, člani BIAC-a sodelujejo v razpravah, globalnih forumih in posvetovanjih z vodstvom OECD, vladnimi delegacijami in delovnimi skupinami.

Članstvo ZDS v BIAC je tesno povezano in odvisno od članstva Republike Slovenije v OECD.

OECD (ORGANIZACIJA ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ)

OECD združuje 30 držav članic, ki so zavezane demokraciji in tržnemu gospodarstvu. OECD velja za organizacijo elitnih gospodarstev, saj države članice OECD z manj kot petino svetovnega prebivalstva ustvarijo več kot polovico svetovnega proizvoda.

Predhodnica OECD je Organizacija za evropsko ekonomsko sodelovanje (OEEC), ki je bila ustanovljena leta 1948 za izvajanje Marshallovega načrta za povojno obnovo Evrope. Od preureditve organizacije leta 1961 si preimenovana OECD prizadeva za oblikovanje močnih in učinkovitih ekonomij v državah članicah, dviganje ravni zaposlenosti in življenjskega standarda in za razvoj tako industrijskih držav kot tudi držav v razvoju.

OECD oblikuje globalne standarde in načela na področju gospodarskih in razvojnih politik in je na tem področju postala elitna in nosilna organizacija na svetu. Članstvo v OECD daje državi članici večjo politično težo in ji dviguje politično-ekonomsko oceno in kredibilnost. Prestižna podoba države, uvrščene v klub najrazvitejših, že zgolj s tem vzbuja zaupanje in pomeni določeno garancijo za varnost poslovnega sodelovanja in morebitnih naložb.

Z vstopom v to prestižno organizacijo naj bi se bistveno izboljšala prepoznavnost Slovenije, njen poslovni ugled in temu sledeča boniteta. OECD državam članicam nudi forum za izmenjavo izkušenj in informacij o uspešnih in neuspešnih rešitvah, ki se ponujajo na različnih področjih. Pri oblikovanju nacionalnih politik se bo lahko Slovenija v prihodnje naslonila na izjemen intelektualni kapital in analitično delo, ki ga nudi OECD.

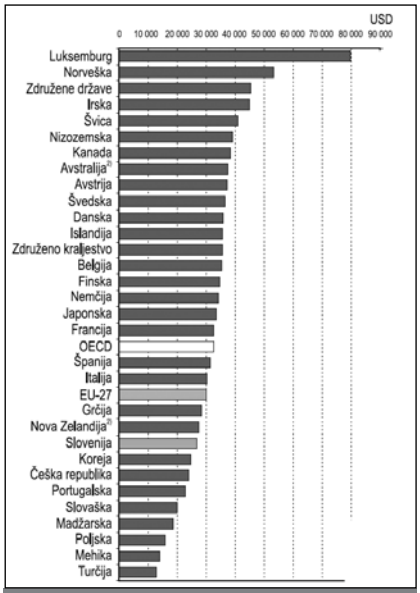
Slovenija in OECD

Slovenija je 14. marca 1996 zaprosila za članstvo v organizaciji in svojo strategijo pristopa k OECD usmerila v pridobivanje diplomatske podpore in krepitev strokovnega sodelovanja z delovnimi telesi OECD.

16. maja 2007 je bila Slovenija skupaj s Čilom, Estonijo, Izraelom in Rusko federacijo povabljena k pristopnim pogajanjem za polnopravno članstvo v OECD. Pogajanja je vodil minister mag. Mitja Gaspari,.

10. maja 2010 so članice OECD sklenile povabiti Estonijo , Izrael in Slovenijo v polnopravno članstvo OECD s čimer se bo število članic OECD povečalo na 34. Na srečanju OECD 27. maja v Parizu je Slovenija prejela uradno povabilo v OECD, ob obisku generalnega sekretarja OECD v Sloveniji 1. junija 2010, pa sta minister mag. Mitja Gaspari in generalni sekretar OECD g. Angel Gurría, podpisala Sporazum o pogojih pristopa Republike Slovenije h Konvenciji o OECD.

BDP na prebivalca v državah OECD, 2007

Vir: Slovenija in države OECD 2009, SURS

POROČILO Z ILO KONFERENCE 2010

Anže Hiršl

2. junija 2010 se je v Ženevi začela 99. konferenca Mednarodne organizacije dela (ILO). ILO je letos na program zasedanje uvrstila sledeče teme: HIV/AIDS, Prihodnost delovnih razmerij, »Gospodinjski delavci«. Predstavnik Združenja delodajalcev Slovenije je sodeloval v odboru, ki je obravnaval problematiko »gospodinjskih delavcev«.

Tema »gospodinjski delavci« je nova tema, ki se pred tem ni še nikoli obravnavala. Gre za ureditev pogodbenih razmerij z osebami, ki v gospodinjstvih ali za gospodinjstva opravljajo različna dela, kot na primer čiščenje in pospravljanje, vrtnarjenje, nega starejših ali bolnih, varstvo otroka in podobno. Pravice delavcev, ki opravljajo dela v gospodinjstvih so v nekaterih državah posebno zapostavljene, še posebej pa je položaj teh delavcev problematičen v povezavi z dejstvom, da ta dela navadno opravljajo migranti, ki kot takšni predstavljajo še posebej ranljivo skupino.

Vsebinsko izhodišče dela odbora je predstavljalo poročilo ILO, ki je bilo pripravljeno na podlagi vprašalnika poslanega državam članicam v katerem so se te opredelile do oblike instrumenta ter osnovnih vsebinskih izhodišč. Izhodiščno vprašanje je bilo ali naj se zadevno besedilo oziroma materija uredi v neobvezujočem priporočilu državam članicam ILO-a ali naj se materija sprejme v obliki obvezujoče konvencije, ki jo bo dopolnjevalo neobvezujoče priporočilo. Po daljši razpravi je bilo ob podpori vladnih predstavnikov predstavnikom sindikata sprejeto stališče, naj se materije prihodnje leto uredi v Konvenciji, ki jo bo dopolnjevalo priporočilo h konvenciji.

Na letošnjem zasedanju je odbor pripravil vsebinska izhodišča za dokumenta, ki se bosta sprejemala naslednje delo in bodo vsebovana v osnutku konvencije in pripadajočega poročila. Naslednje leto se bodo dogovorjena izhodišča ponovno odprla in preučila z vidika sprejemljivosti. Izhodišče za bodoče urejanje materije so vprašanje pravic in obveznosti »gospodinjskih delavcev«, pri čemer posebej izpostavljam vprašanje delovnega časa, vprašanja ali se v okviru konvencije urejajo tudi razmerja delavcev, ki so zaposleni pri agencijah in opravljajo delo v gospodinjstvih, vprašanja plačila, nastanitve in pravice do vračila v matično državo ter podobno.

Ob bok navedenemu je potrebno še posebej izpostaviti, da nekatere izhodiščne rešitve konvencije niso v skladu z evropskim pravnim redom, kar bo pod vprašaj postavilo dejanske možnosti ratifikacije takšne konvencije.

Postopek sprejemanja konvencije o »gospodinjskih delavcih« poteka v dveh korakih. Letos je skupščina na seji sprejela vsebinska izhodišča besedila konvencije in pripadajočega priporočila, ki sta bila pripravljena v okviru tripartitnega odbora, naslednje leto pa bo predvidoma obravnavala pripravljeno konvencijo ter priporočilo in ju sprejela na jubilejnem 100. zasedanju skupščine ILO. Upravičeno pričakujemo, da se bo v duhu rešitve nekaterih nedorečenih vprašanj in harmonizacije konvencije tudi z evropskim pravnim redom, izhodišča konvencije ponovno resno preučilo in po potrebi prilagodilo.

Za zaključek in ob upoštevanju tripartitne strukture organov ILO, ki jo sestavljajo predstavniki vlad, delodajalcev ter delavcev, se upravičeno zastavlja vprašanje ustreznosti sestave telesa, glede na krog oseb katerih pogodbena razmerja naj bi dokument urejal. V konkretnem primeru z delodajalskega vidika namreč ne gre za zastopanje interesov delodajalcev v ustaljenem smislu, saj »gospodinjski delavci« ne nastopajo nasproti gospodarski subjektom, ki jih delodajalci na skupščini predstavljamo, ampak nasproti fizičnim osebam, ki so člani ali nosilci posameznih gospodinjstev.

NOVICE STALNEGA PREDSTAVNIŠTVA BUSINESSEUROPE

Maja Šoba Tovšak
mag. Martina Vrbič

STRATEŠKI UKREPI ZA ZAŠČITO EVROPSKE GOSPODARSKE PRIHODNOSTI

26. maja 2010 je generalni direktor BUSINESSEUROPE Philippe de Buck sodeloval na gospodarskem forumu v Bruslju, kjer je tekla razprava glede strategij za zaščito gospodarske prihodnosti Evrope v času po koncu krize. Poudaril je, da so sprotni ukrepi evropskih voditeljev sicer dobrodošli, vendar nezadostni. Zato se morajo države članice sedaj osredotočiti na izvedbo ključnih strukturnih reform, katerih cilj bo fiskalna vzdržnost in gospodarska rast. De Buck je poudaril tudi vrednost investiranja v izobraževanje, usposabljanje, raziskave in inovacije, prav tako pa je vztrajal pri ponovni vzpostavitvi zaupanja v evro ter pomembnosti izboljšanja okvirnih pogojev poslovanja, z namenom povečanja števila evropskih konkurenčnih podjetij.

POMEN KONKURENČNOSTI V TRENUTNIH GOSPODARSKIH RAZMERAH

Pred srečanjem Sveta za konkurenčnost 25. in 26. maja 2010 se je generalni direktor BUSINESSEUROPE Philippe de Buck v pismu španskemu ministru za industrijo, turizem in trgovino Miguelu Sebastianu, ministru za evropske zadeve Lopezu Garridu in ministrici za znanost in inovacije Cristini Garmendii, zavzel za konkretne ukrepe, ki bi jih bilo potrebno sprejeti za podvojitev potenciala evropske rasti. Natančneje, BE je v pismu predsedniku Evropske komisije Barrosu 20. maja 2010, ponovno izpostavil svoje stališče glede enostranskega povečevanja ciljnega 20-odstotnega zmanjševanja emisij toplogrednih plinov, kar v sedanjih razmerah ne bi vzpodbudilo drugih držav, da sprejmejo primerljive cilje. Poleg tega bi takšno povečevanje dalo napačen signal evropski industriji v času krize. BE zato vztraja, da se mora EU najprej osredotočiti na učinkovitejše povezovanje politik na področjih podnebnih sprememb, energetike in industrije. BE se prav tako zavzema za izboljšan sistem upravljanja evropskega raziskovalnega prostora, ki bi moral v večji meri povezovati izobraževanje, področje raziskav in inovacij. Glede delovanja enotnega trga je BE izrazil zaskrbljenost v zvezi s počasnim izvajanjem direktive o storitvah, kot tudi pomen ciljno usmerjene popolne uskladitve v okviru direktive o pravicah potrošnikov.

USKLADITEV SPRETNOSTI IN VEŠČIN (DELOVNE SILE) S POTREBAMI TRGA DELA

V Bruslju je 26. maja 2010 potekala strokovna delavnica socialnih partnerjev, ki je bila usmerjena v usklajevanje spretnosti in veščin delovne sile z zahtevani trga dela. BUSINESSEUROPE je opozoril na potrebo po reformi izobraževalnega sistema, z namenom zagotoviti boljšo odzivnost rezultatov izobraževalnega procesa na potrebe delodajalcev. Doseganje večje kvalitete storitev javnih služb ter višje ravni osnovnih znanj, kot na primer numerične sposobnosti in pismenost, predstavljajo druge ključne vsebine pri obravnavi neskladnosti med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela.

NAMESTNIK VODJE KABINETA KOMISARJA POTOČNIKA NA OBISKU V BUSINESSEUROPE

19. maja 2010 se je namestnik vodje kabineta komisarja Potočnika Matjaž Malgaj sestal z Delovno skupino za okolje pri BUSINESSEUROPE. Skupini je podal pregled ključnih prednostnih nalog komisarja Potočnika za naslednjih pet let. Poleg zaščite biotske raznovrstnosti in učinkovitega izvajanja okoljske zakonodaje je komisar Potočnik zavezan k sodelovanju z evropsko podjetniško sfero, z namenom povečevanja učinkovitosti EU z vidika virov. BUSINESSEUROPE je ponovil svoja stališča z namenom pravilne vzpostavitve smernic v prihodnost usmerjene politike razvoja na tem področju: zagotoviti trdno osnovo znanja, omogočiti celosten pristop politike, preprečiti umetno ciljno usmerjene politike, utrditev področja raziskav in inovacij kot gonilne sile ter razširitev okvirnih pogojev okrevanja gospodarstva EU (trgi sekundarnih surovin).

BOSMIP III SEMINAR V ČRNI GORI

V okviru projekta Bosmip III je 19. in 20. maja potekal drugi seminar v Podgorici v Črni Gori, ki ga je organiziralo Združenje delodajalcev Črne Gore. Seminarja se je udeležilo približno dvajset predstavnikov različnih sektorjev gospodarstva. Temo seminarja, ki se je nanašala na podjetniško politiko in razvoj malih in srednje velikih podjetij, sta predstavila dva strokovnjaka s teh področij. Spregovorila sta o konkretnih vprašanjih, s katerimi se srečujejo v njunih državah. Sledila je razprava o trenutni situaciji v Črni Gori ter predstavitev najboljših praks iz Belgije in Finske. Drugi dan seminarja je bil namenjen praktičnemu delu v okviru sodelovanja obeh strokovnjakov z manjšimi skupinami udeležencev.

STRATEGIJA DOSTOPA DO TRGOV KOT NUJNA PRVINA DOSEGANJA POSLOVNIH PRILOŽNOSTI V TUJINI

Španska vlada je v sodelovanju z BUSINESSEUROPE in Združenjem delodajalcev

Španije 1. junija 2010 v Madridu organizirala seminar na temo »Dostop do trgov«. Podpredsednik Odbora za mednarodne odnose pri BUSINESSEUROPE Winand Quaedvlieg, je v okviru panelne razprave izpostavil, da bi morala Strategija dostopa do trgov (Market Access Strategy – MAS) postati ključen element trgovinske politike EU. To pa nadalje zahteva dobro opredeljen strateški pristop k obravnavi ovir pri vstopanju na trg, na primer na področju storitev, javnih naročil, pravic intelektualne lastnine in surovin. Pozval je k okrepitvi obstoječega dela na podlagi neposrednega sodelovanja podjetij v delovnih skupinah ter k nastanku novih delovnih skupin, na primer na področju farmacevtske in obutvene industrije. Podpredsednik Odbora za mednarodne odnose pri BE Quaedvlieg tudi meni, da bi moral Evropski parlament zavzeti partnersko vlogo pri oblikovanju Strategije dostopa do trgov, nova Služba za zunanje delovanje (External Action Service) pa bi morala delovati bolj učinkovito.

POVEČEVANJE VLOGE ZAVODOV ZA ZAPOSLOVANJE

V Zaragozi v Španiji je 27. in 28. maja 2010 v okviru španskega predsedovanja potekala Konferenca o vlogi in učinkovitosti delovanja Zavodov za zaposlovanje. Svetovalka za socialne zadeve pri BE Helena Stringard je poudarila potrebo po visoko kakovostnih in stroškovno učinkovitih javnih službah za zaposlovanje, tudi prek partnerstev z zasebnimi zaposlitvenimi agencijami. Svetovalka Stringard je izpostavila tudi problem premajhne odzivnosti trga dela, v okviru izobraževanja in usposabljanja delovne sile, na dejanske potrebe delodajalcev.

PREDSEDNIK THUMANN JE NAGOVORIL ZBRANE NA FORUMU NUEVA ECONOMIA

V okviru Sveta predsednikov BUSINESSEUROPE v Madridu od 10. do 11. junija je bil, na povabilo predsednika CEOE Gerardo Díaz Ferrana, predsednik Thumann osrednji govornik na razpravi, ki je bila soorganizirana s strani Nueva Economia forumu in Wall Street Journala. Poudaril je, da je bila Evropa na razpotju, vendar pa ima enostavno izbiro: reformirati se ali še nadalje nazadovati.

Izziv, s katerim se morajo soočite države je kako združiti gospodarsko rast in fiskalno disciplino. To je mogoče doseči le z izvajanjem dolgoročnih strukturnih reform za povečanje potenciala rasti v Evropi na eni strani in omejitev javnega primanjkljaja na drugi strani.

OKREVANJE SE KREPI KLJUB RASTI NEGOTOVOSTI ZARADI VZDRŽNOSTI JAVNIH FINANC

BUSINESSEUROPE je 14. junija predstavilo posodobljeno poročilo Economic Outlook. V poročilu je potrjeno, da se evropsko gospodarstvo krepi, predvsem zaradi oživitve svetovne trgovine in industrijskih aktivnostih.

14. junija je BUSINESSEUROPE predstavil novi Economic Outlook.

BUSINESSEUROPE v letošnjem letu napoveduje realno rast BDP v EU za 1,1% in 1,6% v letu 2011. V prihodnjih mesecih naj bi se brezposelnost v EU stabilizirala malo pod 10%.

Vendar pa negotovost zaradi zadolženosti držav omejuje okrevanje. To je bistveno spremenilo širše gospodarsko okolje in povečalo negotovost podjetij.

STALIŠČA BUSINESSEUROPE O PRENOVI DIREKTIVE O DELOVNEM ČASU

4. junija je BUSINESSEUROPE podalo mnenje glede prenove direktive o delovnem času, ki je na prvi stopnji posvetovanja Evropske Komisije s socialnimi partnerji. Delodajalci se strinjajo z mnenjem komisije, da se je trg dela bistveno spremenil in da to vpliva tudi na organizacijo delovnega časa.

Prenova Direktive o delovnem času mora obravnavati vprašanje dežurstev ter še naprej zagotavljali možnost neupoštevanja največje tedenske omejitve delovnih ur. Socialni partnerji morajo imeti možnost na nacionalni, panožni in podjetniški ravni, dalahko oblikujejo ustrezne dogovore za organizacijo delovnega časa zdaj in v prihodnosti.

PREGLED DOGODKOV

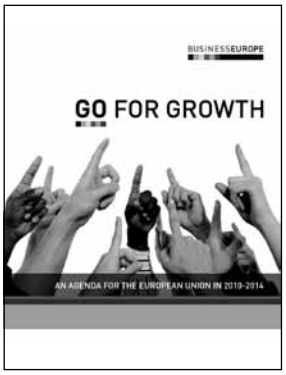
11.5.2010	Izredni sestanek stalnih predstavnikov delodajalskih in industrijskih združenj: poročilo z Izvršnega odbora dne 6. maja; predstavitev aktualnega dogajanja v času španskega predsedovanja; strateške teme za prihodnje tri mesece: razprava s posebnim poudarkom na Evropski parlament; Svet za konkurenčnost dne 25-26. maj 2010: teme, ki bodo obravnavane v pismu BUSINESSEUROPE; Svet predsednikov: odločitev o temah, ki bodo uvrščene na agendo sestanka dne 11. junija.
19.5.2010	Odbor za mednarodna razmerja: strategija WTO (tehnično delo, strategije držav); odnosi s Kitajsko (nove pobude EU); mednarodne investicije; netrgovinske zadeve.
20.5.2010	Delovna skupina za industrijska razmerja: napredek v industrijskih odnosih na nacionalni ravni; uveljavitev direktive o napotenih delavcih; prestrukturiranje; Evropski sklad za prilagajanje globalizaciji; Evropski delavski sveti; udeležba delavcev v evropski delniški družbi in evropski zadrugi; samozaposlitev.
20.5.2010	Odbor za industrijske zadeve: podnebne spremembe (EU podnebna politika po Copenhagnu, implementacija direktive o trgovanju z izpusti toplogrednih plinov); raziskave in inovacije; razvoj integrirane industrijske politike za Evropo; poročilo o napredku delovne skupine za okolje (Sedmi okoljski akcijski načrt Skupnosti, evropska zakonodaja s področja kvalitete zraka in trgovanja z NOx/SO2, nov predlog direktive o celovitem nadzoru in preprečevanju onesnaževanja – IPPC direktiva); reforma proračuna EU.
1.6.2010	Sestanek stalnih predstavnikov delodajalskih in industrijskih združenj: predstavitev aktualnega dogajanja v času španskega predsedovanja; poročilo o aktualnem dogajanju v Evropskem parlamentu in Komisiji; pregled glavnih dogodkov in delovanja BUSINESSEUROPE (priprava na Svet predsednikov dne 11. maja; delovna skupina za industrijsko politiko; osnutek stališča BUSINESSEUROPE o integriranih smernicah; stališče BUSINESSEUROPE o vplivu politike podnebnih sprememb na zaposlovanje; osnutek pisma BUSINESSEUROPE Evropskemu parlamentu o delovne času voznikov tovornjakov).
11.6.2010	Svet predsednikov: ekonomska situacija (Ekonomsko ogledalo BUSINESSEUROPE, ekonomski nadzor, mednarodna agenda); industrijska politika – sprejem stališča BUSINESSEUROPE; podnebne spremembe – razvoj EU agende po Copenhagnu; sporočilo BUSINESSEUROPE za Evropski svet dne 17. junija; skupščina BUSINESSEUROPE.
17.6.2010	Izredni sestanek stalnih predstavnikov delodajalskih in industrijskih združenj: predstavitev aktualnega dogajanja v času španskega predsedovanja; poročilo o aktualnem dogajanju v Evropskem parlamentu in Komisiji; pregled glavnih dogodkov in delovanja BUSINESSEUROPE (poročilo s Sveta predsednikov dne 11. maja; prioritete.
17.6.2010	VBO-FEB delodajalskega/industrijskega združenja v času belgijskega predsedstva v drugi polovici leta 2010, seminar stalnih predstavnikov dne 7. septembra – prva razprava o temah, ki bodo uvrščene na agendo)

Na spletni strani http://www.businesseurope.eu/Content/Default.asp? najdete najnovejše publikacije in stališča BUSINESSEUROPE

PROJEKTI ZDS

IOSHA – IZBOLJŠEVANJE OZAVEŠČENOSTI DELODAJALCEV IN DELAVCEV V SREDNJI IN VZHODNI EVROPI O VARNOSTI IN ZDRAVJU PRI DELU

V tej rubriki boste lahko spremljali dogajanje na mednarodnih in slovenskih projektih, ki jih ZDS vodi oziroma v njih sodeluje kot partner. Seznanjali vas bomo s tekočimi aktivnostmi in rezultati projektov ter vas obveščali o novostih. V tej številki predstavljamo projekt INODEL - Izboljševanje delovnega okolja z inovativnimi rešitvami in Program podpore za delodajalce in zaposlene pri odpravljanju stresa povezanega z delom in zmanjševanje njegovih škodljivih posledic – PPD-Z.

Teja Kadunc

Projekt IOSHA, v katerem ZDS kot partnerska organizacija sodeluje od junija 2009, se je zaključil 21 maja 2010. Vodja projekta, Madžarsko združenje delodajalcev (MGYOSZ), je skupaj s partnerskimi organizacijami iz Slovenije, Avstrije, Hrvaške, Slovaške in Romunije, pripravilo zanimiv projekt in s tem pripomoglo k večjemu ozaveščanju tako na strani delodajalcev kot tudi delojemalcev.

S seminarji na nacionalni in mednarodni ravni je ZDS poizkusilo posredovati čim več koristnih informacij glede zmanjševanja nesreč pri delu in preprečevanju bolezni povezanimi z delovnim mestom. Ker pa je varnost in zdravje pri delu tudi ena izmed poglavitnih tematik EU v zvezi z zaposlovanjem, je bila to le še iztočnica več, da se temu problemu temeljito posveti in se za ciljno skupino projekta pripravi nekaj, kar bo omogočalo boljšo prihodnost na področju zaposlovanja in dela samega.

ZDS je v želji, da ciljno skupino opremi z veliko koristnimi napotki, pripravilo tudi brošuro in risanko na temo 'Varnost in zdravje pri delu', ki ju najdete na: http://www.zds.si/uploads/publications/si/Izboljsanje_zdravja.pdf

V prvem delu mednarodnega projekta sta bila predstavnikom podjetij iz Srednje in Vzhodne Evrope razdeljena dva vprašalnika – en za delodajalce in en za predstavnike zaposlenih. Vprašalnika sta bila namenjena ugotavljanju trenutnega stanja zdravja in varnosti pri delu, ter opredelitvi morebitnih ovir, s katerimi se podjetja soočajo pri uveljavljanju predpisov na področju zdravja in varnosti pri delu. V drugem delu projekta so se zbrali in analizirali podatki, dobljeni na osnovi izpolnjenih vprašalnikov. Na podlagi analiz pa so bila nosilcem odločanja posredovana priporočila.

Zaključna konferenca IOSHA v Budimpešti,14.05.2010.

14. maja 2010 se je v Budimpešti odvila tudi zaključna konferenca IOSHA, s katero je ZDS skupaj s partnerji sklenilo leto dni aktivnosti. Predstavniki vodilnega partnerja so predstavili anketo, analizo ter primerjave po posameznih državah. Podrobneje so predstavili načine kako narediti Evropo bolj varno, zdravo in bolj produktivno. Nadaljnja pozornost je bila namenjena nalogam in aktivnostim na področju socialne varnosti in preventive same ter primeri dobrih praks iz Avstrije. Madžarski predstavnik je predstavil različne vidike zaposlenih v EU glede varstva in zdravja pri delu. Izredno velik pomen je dobila tudi tema 'Kako promovirati zdravje na delovnem mestu, njegova dejanska vrednota skupaj s primeri dobrih praks'.

IOSHA.EU

Glede na trend zviševanja nesreč in bolezni na delovnem mestu, ne samo pri nas, ampak v vsej EU, je nujno potrebno k problemu pristopiti celostno in to z vseh strani, tako delodajalci kot tudi delojemalci. Tudi članice EU so se po Lizbonski strategiji zavezale bistveno znižati število pojavov tovrstnih bolezni in nesreč, saj nesreče na delovnem mestu in z delom povezane bolezni predstavljajo tudi potencialno tveganje za gospodarsko rast v Evropi.

Projekt sofinancira Evropska Unija.

FLEMCEE - FLEKSIBILNO ZAPOSLOVANJE IN RAZVOJ SOCIALNEGA DIALOGA V DRŽAVAH SREDNJE IN VZHODNE EVROPE

Teja Kadunc
Maja Ceglar Ključevšek

Decembra 2009 je ZDS kot partnerska organizacija pričelo s projektom FLEMCEE (Fleksibilno zaposlovanje in razvoj socialnega dialoga v državah srednje in vzhodne Evrope – povečevanje števila dobrih aktivnih delodajalskih praks).

Projekt koordinira Bolgarsko združenje industrialcev (BIA), drugi partnerji v projektu pa so Zveza romunskih delodajalskih konfederacij – ACPR in Konfederacija madžarskih delodajalcev in gospodarstvenikov – MGYOSZ. S strokovnimi znanji in izkušnjami bosta v okviru projekta pripomogli še dve organizaciji, in sicer Center za usposabljanje Saške industrije (BSW) iz Nemčije in Asturijska federacija delodajalcev (FADE) iz Španije.

Lizbonska strategija Evropske unije med svojimi glavnimi področji ciljnih učinkov smatra tudi zaposlovanje in delo s človeškimi viri. Temu primerno se je vsaka članica EU zavezala, da bo razvijala svoje pristope, glede na potrebe in izzive na nacionalnem trgu dela. Ključno dejanje pri vsem tem pa je izmenjava informacij, še posebej med državami članicami in njihovimi delodajalskimi organizacijami iz Bolgarije, Madžarske, Romunije in Slovenije ki sodelujejo pod pokroviteljstvom projekta Flemcee.

Glavni pričakovani rezultat projekta je boljša ozaveščenost in pretok informacij o prožnih oblikah zaposlovanja, njihova praktična uporaba ter doseganje boljše ga socialnega dialoga. V okviru projekta bodo organizirani seminarji o različnih prožnih oblikah zaposlovanja v sodelovanju z lokalnimi in tujimi strokovnjaki. V partnerskih organizacijah so že začeli z nacionalnimi seminarji, na katerih so se razvile razprave, ki so pripeljale do pozitivnih učinkov in zaključkov. ZDS bo seminarje v okviru projekta organiziralo v jeseni.

Projektni partnerji se se 27. maja 2010 sestali na drugem delovnem sestanku v Budimpešti. Razpravljali so predvsem o dosedanjih aktivnostih v okviru projekta in določili prihodnje aktivnosti. V mesecu juniju je bila dokončno vzpostavljena spletna stran projekta - www.flemcee.org, ki je na voljo v štirih jezikih (angleškem, madžarskem, bolgarskem in slovenskem).

Drugi delovnih sestanek projektnih partnerjev FLEMCEE v Budimpešti, 27.5.2010.

V okviru projekta bo organizirana tudi zaključna konferenca v Sofiji, konec leta pa bo izdana brezplačna brošura, ki bo zajemala prakse iz posameznih držav ter priporočila, ki bodo glede na sedanje razmere namenjena posameznim državam.

Projekt financira Evropska komisija, Generalni direktorat za zaposlovanje, socialne zadeve in enake možnosti.

BUSINESSEUROPE bo nudil podporo pri izvajanju projektnih dejavnosti.

BESEDA NEKDANJIH PREDSEDNIKOV, PODPREDSEDNIKOV IN GENERALNIH SEKRETARJEV ZDS OB 15. OBLETNICI ZDS

Miran Goslar, prvi predsednik ZDS

(od 22.2.1994 do 12.3.1997)

»Kot prvi (neprofesionalni) predsednik Združenja delodajalcev se spominjam, kako smo s peščico sodelavcev in sodelavk utirali pot tedanji premajhni delodajalski zavesti. Ne glede na to pa smo že v začetku po teži kapitala in številu zaposlenih v podjetjih, ki so se včlanila v združenje, dosegli reprezentativnost.

Z Gospodarsko zbornico Slovenije nas je vezalo tesno sodelovanje in usklajeno nastopanje. Medtem ko je bilo članstvo v GZS obvezno, je bilo v Združenju prostovoljno, zato smo se odločili za zelo nizko simbolično članarino, zlasti ker mnogi niso razumeli razlike med poslanstvom obeh institucij.

Ustanovitev Ekonomsko socialnega sveta (1994) in razprave v njem so pokazale na pomembnost socialnega dialoga. To je bila tudi priložnost, da naša stališča pridejo v medije. To je bil čas začetnega uveljavljanja delodajalskih stališč, ki so bila dosledno usmerjena v razvoj gospodarstva, njegovo trdnost in konkurenčnost. Sindikalistom sem pogosto očital, da jim ni drugega mar kot višina plač. To je pravzaprav stalnica njihovega nastopanja, ki se do danes ni spremenila, morda se njihova agresivnost le še stopnjuje. Zanimivo je, da so na vrhu sindikalnih organizacij danes še vedno isti funkcionarji kot v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja.

Pogajanja o letnih socialnih sporazumih in o politiki plač so bila vedno dolgotrajna in naporna. Vladni predstavniki so po navadi nastopali kot nevtralni mediatorji, pri tem pa jih je bilo vedno bolj strah sindikatov in njihovih groženj. Poleg tega so si prizadevali, da bi bil Ekonomsko socialni svet bolj debatni klub in njegovi sklepi neobvezni in ohlapni, da bi imela vlada proste roke pri ukrepih ekonomske politike.

Spominjam se nekega svojega intervvuja spomladi leta 1994, ko je bil po dolgem usklajevanju podpisan dogovor o politiki plač. Takrat so mnogi vzneseno ugotavljali, da se je s tem začel uresničevati tako imenovani »socialni mir«. Svaril sem pred prevelikimi pričakovanji. To se potrjuje še danes. Socialne idile ne bomo nikoli dosegli, nasprotja interesov ostajajo stalnica, le dimenzije problemov so v posameznih obdobjih različne.«

Jože Stanič, predsednik ZDS

(od 12.3.1997 do 17.4.2002)

»Socialnega dialoga in tripartitnega sporazumevanja smo se v tistem času, ko sem prevzel krmilo ZDS za spoštovanim gospodarstvenikom, morali še učiti. Kajti to je bila v tistem času seveda novost. Pri našem usklajevanju s partnerji sem vedno vztrajal, da se moramo odločati na podlagi konkretnih podatkov o ekonomskem stanju v gospodarstvu in državi nasploh, kajti po tem je sporazumevanje veliko lažje in enostavnejše. Seveda pa nasprotni strani, npr. sindikati niso vedno bili za tak način, ker je potem to njihova ekstremna stališča demantiralo. Tudi državna stran je mnogokrat taktizirala pri predlaganju in sprejemanju stališč. To dela še danes. Lahko bi rekel, da smo učna leta socialnega sporazumevanja jemali (ali vzeli) uspešno. Pri tem je seveda bilo gospodarstvo vedno tisti partner, ki je mnogokrat ostajal sam in bil čestokrat vsega kriv.«

mag. Stojan Binder, predsednik ZDS

(od 18.4.2002 do 29.3.2006)

»Ob osamosvojitvi Slovenije in s tem odločitvi slovenskega naroda za tržno gospodarstvo je socialni dialog med delodajalci in delojemalci postal nadvse pomemben. Težki pogoji gospodarjenja in obilo bonitet prenesenih iz prejšnjega socialističnega sistema v nove pogoje gospodarjenja so povzročale pogoste spore med delodajalci in delojemalci, ki pa smo jih vedno uspevali razreševati na miren način in s tem preprečevali najtrše oblike borbe delavstva za svoje pravice. Na to smo bili socialni partnerji vedno ponosni. Žal pa nismo pravočasno odpravljali mnogotere preostale anomalije in nelogičnosti, zaradi česar danes v času hude gospodarske krize povzročajo glavobol tako vladi kot delojemalcem in delodajalcem. Tudi to pot računam na razsodnost in pragmatičnost vseh treh socialnih partnerjev, da bomo s pogajanji našli tisti skupni imenovalec, ki bo omogočil dolgoročni razvoj slovenske družbe in gospodarstva, pa tudi človeka dostojno življenje vseh zaposlenih.«

Vitko Roš, generalni sekretar

(od 19.2.1996 do 31.12.2002)

»Uspejo lahko le tisti delodajalci, ki razumejo nujnost socialnega dialoga, spoštujejo tržne zakonitosti in postopno uvajajo sodelovanje delavcev pri upravljanju in delitvi dobička. Pogoje za uspešno sodelovanje socialnih partnerjev je dolžna zagotovitvi država, ki je mnogo predraga in se ne zaveda, da mora biti tudi ona konkurenčna.

Pomembno vlogo pri razvoju socialnega partnerstva v Sloveniji je nedvomno odigralo tudi ZDS in to ravno na osnovi prostovoljnega članstva, ker so nas v tem svojstvu upoštevale tudi sindikalne organizacije pri pogajanjih za kolektivne pogodbe.«

Zvone Gosar, generalni sekretar

(od 1.1.2003 do 16.11.2003)

»Osamosvojitev Slovenije je potekala celovito in odločno, ker so bili znani cilji, včasih tudi pot. Združenje delodajalcev Slovenije je bilo del te poti kot prostovoljna, samostojna in neodvisna organizacija delodajalcev, angažirana doma in v tujini. Naloge organizacije so predstavljale oranje ledine na področju mednarodnega povezovanja in uveljavljanja socialnega dialoga, predvsem pa neodvisnosti v barvitem političnem in klasičnem, standardiziranem gospodarskem okolju. Vizija ustanoviteljev in kasneje predsednikov organizacije je izpolnila pričakovanja in umestila organizacijo trdno v slovenski prostor socialnega dialoga, gospodarskega razvoja in razmerij, predvsem na področju pogajanj, kolektivnih pogodb, uveljavljanja in konkurenčnosti delodajalcev na trgu ob solidnih socialnih pravicah in delovnih razmerjih.

Čestitke in pohvala vsem aktualnim nosilcem in delavcem organizacije od jubileju. Želim jim izpolnitev začrtanih ciljev in nalog na njihovem področju delovanja, predvsem kolektivnih pogajanj. Hkrati je jubilej izziv in apel državi, da lastnike, delodajalce, nosilce obrti in podjetništva uvrsti v organe odločanja, v parlament, na podlagi nove napredne zakonodaje „lastnikov“ kot tvorce novih razmerij in pogojev upravljanje lastnine in delodajalstva tako, da bodo vplivali na lastniška razmerja, reprezentativnost akterjev pri delovnih razmerjih, trgu dela in delodajalcih.«

mag. Samo Hribar Milič, generalni sekretar

(od 17.11.2003 do 23.11.2006)

»Pogled na prehojenih 15 let ZDS me obdaja s ponosom. Iz nekdanje „hčerinske“ organizacije gospodarske zbornice se je razvila v prepoznavno in avtonomno predstavnico delodajalskih interesov, z občutljivim in razvitim odnosom za širše vidike konkurenčnosti slovenskega in evropskega gospodarstva. V času, ko sem bil sam na ZDS, smo se uspešno vključili tudi v evropsko združenje delodajalskih organizacij UNICE - danes BUSINESSEUROPE in v mednarodno združenje delodajalcev v Ženevi, ki predstavljata najvplivnejši delodajalski združenji na svetu. Časi, v katere vstopamo, bodo delodajalsko povezovanje na nacionalni in globalni ravni še intenzivneje pospeševali.«

France Kokalj, v.d. generalnega sekretarja

(od 14.12.2006 do 14.11.2007)

ZDS se je pridružil 28.8.2006, kot samostojni pravni svetovalec. Na področju delovnopravne zakonodaje in gospodarskega prava je bil priznan strokovnjak. Mesto v.d. generalni sekretar pa je nastopil 14.12.2006. Imel močan občutek za socialni dialog in vodilni ton med socialnimi partnerji je prav gotovo dajal on. Od novembra 2007, ko je nepričakovano sklenil svojo življenjsko pot, ga ne le kot sodelavca ampak kot prijatelja, pogrešamo sodelavci, socialni partnerji, člani Združenja delodajalcev Slovenije, vsi, ki jim je kdajkoli svetoval na področju delovnega socialnega prava ter vsi, ki smo se udeležili njegovih izjemnih predavanj na področju delovnega in socialnega prava.

mag. Peter Vilhar, nekdanji podpredsednik ZDS

»Ob visokih jubilejih naj bi naštevali uspehe, odpirali nova delovna mesta, spuščali v obratovanje nove tovarne. Na žalost, realnost je popolnoma drugačna.

Biti upokojenec ni lepo. Staranje v ničemer ni lepo. Toda vsem, ki so danes aktivni, ne zavidam.

Pred dobrimi 20 leti smo se, ob hitrih družbenih spremembah v svetu in Jugoslaviji, mnogi prerodili in polni elana spreminjali okolje delovanja. Razpad Jugoslavije, nova delovna, gospodarska in socialna zakonodaja, iskanje novih trgov, preoblikovanje gospodarskih subjektov, ustanavljanje delniških družb, lastninjenje družb, vstop na borzo, ustanavljanje strank, volitve, tripartitno dogovarjanje in seveda pred 15 leti tudi ustanovitev Združenja delodajalcev Slovenije. Verjel sem v mlado samostojno Slovenijo, v boljši jutri, verjel da se maloštevilnim pridnim Slovenskim rokam prihodnosti ni treba bati.

Razočaran sem. Vedno slabše živimo, vedno več ljudi je lačnih, vedno več delavcev dela za minimalno plačo, vedno več delavcev prejema skoraj min plačo ali pa je sploh ne prejme. Na drugi strani bogati posamezniki, kraja premoženja, tajkunizacija podjetij in celotne Slovenije, propad podjetij, vedno manj ustvarjalnih delovnih mest in rast brezposelnosti, neurejeno mejno vpra-

šanje in zgubljanje slovenskega ozemlja, izbrisani, nerazčiščena trgovina z orožjem, nesposobnost tožilstva in sodstva zaključiti katerokoli perečo zadevo; bitki za oblast posameznikov je podrejeno vse, tudi če pri tem nastane nepopravljiva škoda, militantni pozivi predstavnikov sindikata ter socialna demagogija, pozivanje prvaka opozicije na ulice, zloraba študentov in dijakov, nezrelost in nesposobnost vodij študentov in dijakov, študentski servisi, sive eminence nemirov in najnovejše izpadi dijakov in študentov, razbijanje in zažiganje parlamenta.

Kaj naj naredim. Za začetek bom odšel na referendum in glasoval za ureditev mejnega problema, za mir in sožitje s sosedi.«

Drago Bahun, nekdanji podpredsednik ZDS

»Združenje Delodajalcev Slovenije je s svojim delovanjem pripomoglo, da je socialni dialog postal eden od temeljev za gospodarski razvoj Slovenije. To je tudi edina možna pot v času ko nas čakajo velike strukturne spremembe. Samo s strpnim dialogom ter strokovnim pristopom bomo kos tej nalogi. Prepričan sem, da članstvo ZDS sledi izključno temu cilju.«

MISLI SEDANJEGA VODSTVA

Vanda Pečjak, podpredsednica ZDS

»Prostovoljno združenje delodajalcev Slovenije je v svoji petnajstletni karieri že doseglo svojo polnoletnost. To potrjujejo rezultati, saj z relativno skromno profesionalno ekipo in sodelovanjem članov predstavlja pomemben člen v socialnem dialogu. ZDS se je razvijalo kot malo podjetje, v katerem vsi delujejo za skupni cilj. Pomembni so dobri odnosi, visoka stopnja angažiranja in zagotavljanje strokovne pomoči članom Lepo je sodelovati v taki organizaciji.«

Peter Tevž, podpredsednik ZDS

»Čas, ki ga živimo, je zahteven, a lep. Malo jih je, ki jim je posebej naklonjen. Mednje delodajalci zanesljivo ne sodimo, se pa v polni meri zavedamo široke družbene odgovornosti, ki jo nosimo. Enako se zavedamo, da bo vsak dan več oči uprtih v nas, ker na koncu dneva je rešitev vedno samo v dobrem in boljšem delu. Tega izziva slovenski delodajalci zanesljivo ne bomo zamudili.«

NAGOVOR PREDSEDNIKA ZDS, BORUTA MEHA, NA SLAVNOSTNI AKADEMIJI OB 15. OBLETNICI DELOVANJA ZDS

»Spoštovani gospod predsednik države, dr. Danilo Türk, dosedanji predsedniki, podpredsedniki in generalni sekretarji združenja delodajalcev, spoštovani gostje naših partnerskih organizacij, g. Damir Kuštrak predsednik HUP, g. Bernard Jakalič gen. Dir. Hup, g. Paul Wieser, predstavnik IV iz Avstrije g. Orham Hodič predstavnik unije delodajalcev Črne gore, ter predstavniku partnerske organizacije iz Slovenije Združenja delodajalcev obrti in podjetništva, kakor tudi socialnim partnerjem, vladne delodajalske in delojemalske strani, članom upravnega odbora skupščine ZDS in vam uglednim slovenskim gospodarstvenikom.

Dobrodošli med nami, ob praznovanju 15 obletnice delovanja ZDS, prve prostovoljne delodajalske organizacije v Sloveniji!

Spoštovani gospod predsednik države, dr. Danilo Türk, v čast mi je, da ste ob našem današnjem prazniku z nami.

Prav gotovo se spomnite prvega srečanja z ZDS, neposredno po predsedniških volitvah 2007, ko sem vas obiskal skupaj s takratnim predsednikom Businesseurope g. Salier-jem in generalnim direktorjem g. De Buck-om. Ob tem ste pokazali vaše veliko zanimanje in razumevanje za gospodarstvo. Srečanje je sicer potekalo v času velike gospodarske rasti, vendar je naš pogovor po-

Predsednik ZDS, **Borut Meh,** je nagovoril zbrane na Slavnostni akademiji ZDS 7.junija 2010.

tekal o prizadevanjih za vzdržno in stabilno rast gospodarstva. O rasti, ki ni sama sebi namen, ki ni namenjena zgolj posameznemu delu družbe, temveč vsem članom družbe, še bolj pa našim zanamcem.

Kasneje junija 2008, v času največje gospodarske konjunkture, za katero je večina družbenih določevalcev menila, da bo trajala večno, ste ob sprejemu predsednikov Evropskih delodajalskih organizacij v Mariboru opozorili na nujnost strpnega in ustvarjalnega družbenega socialnega dialoga. Dobro socialno partnerstvo se zgradi v času, ko gre družbi dobro, za čas, ko gospodarstvo ne beleži več visokih indeksov rasti. V Evropi in Sloveniji še v drugi polovici leta 2008 nismo verjeli, da se gospodarska rast umirja, kaj nas čaka?

Gospodarska kriza, za katero vsi pravijo, da je najhujša v zadnjih osemdesetih letih nas je našla nepripravljene. Ne samo nas, poslovneže, gospodarstvo, tudi delojemalcev, vlado in družbo na sploh.

Nenadoma smo spoznali, da v zadnjih letih ni šlo zgolj za vsemogoči proces globalizacije, ki naj bi bil odgovor na vsa vprašanja in rešitev vseh problemov. Spregledali smo dejstvo, da je v veliki meri šlo tudi za pohlep, rušenje vrednot, ki smo jih gradili desetletja.

Naša država s svojo gospodarsko strukturo ni mogla biti in ni bila sokreator negativnih trendov, kateri so nas močno prizadeli. Močno pa smo čutili posledice. Pri izbiri začetih ukrepov za blažitev krize nismo imeli srečne roko. Zato nas je kriza še toliko bolj prizadela.

Kljub napakam in težavam, s katerimi smo se v preteklosti srečevali pa menim, da smo kot delodajalci lahko ponosni na prehojeno pot zadnjih petnajst let.

Združenje delodajalcev, katerega pobudnik ustanovitve je bila GZS, se je od obrobne organizacije, zaradi strokovnosti in ljudi ki so ga v preteklosti vodili in so upoštevali želje in potrebe podjetij, razvila v ugledno, mednarodno priznano in spoštovano organizacijo.

Upam si trditi, da smo skupaj z ostalimi zainteresiranimi organizacijami dosegli, da je bil v Sloveniji vzpostavljen tako bipartitni, kot tripartitni socialni dialog, na izredno visokem nivoju. Kolektivne pogodbe dejavnosti so v veliki meri prepletene z idejami naših članov in strokovnih sodelavcev. Zagotavljam, da imamo najmočnejšo strokovno ekipo za obvladovanje problematike delavnih razmerij, kolektivnega dogovarjanja in za pripravo gradiv za konstruktiven tripartitni socialni dialog. Nikdar pri svojem delovanju nismo v ospredje postavljali zahteve po nekritičnem krčenju pravic delavcev, niti jih nismo poskušali riniti na obrobje, kot nekateri želijo prikazati. Zavzemali smo se za socialno državo, s toliko sociale, kot si jo lahko privoščimo.

Prvi smo začeli govoriti o nujnosti varne prožnosti trga dela. Nekateri nas niso razumeli ali nas še vedno ne razumejo, drugi so hoteli ta prizadevanja prikazati kot ogrožanje socialne varnosti.

V Sloveniji smo med prvimi pričeli opozarjati na nujnost prilagajanja sistema socialne varnosti, staranju prebivalstva in dolgoročnemu vzdržnemu sistemu. Tako kot postaja varna prožnost ena izmed vladnih politik, vlada želi tudi sistem socialne varnosti prilagoditi tako da bo dolgoročno vzdržen.

Vendar v svojih prizadevanjih, nismo, posebej še v zadnjem letu, uspešni. Cilj vseh naših prizadevanj je vzpostavljanje konkurenčnih pogojev za naše, zaradi neugodne strukture, zelo ranljivo gospodarstvo. Temelj vsakega uspešnega poslovnega okolja so konkurenčna podjetja prepoznavna po inovativnosti in rasti. Podjetja, ki delavcem na eni strani zagotavljajo primerne prejemke in dolgoročno socialno varnost, družbi pa plačilo davkov.

Žal kreatorji slovenskega poslovnega okolja ne ustvarjajo pogojev za takšno poslovno okolje. V času največje krize je tripartitni dialog v okviru Ekonomsko socialnega sveta popolnoma zastal. Upam si trditi, da smo danes ravno delodajalske organizacije tiste, ki skušamo ohraniti tako strokovnost, kot dostojnost socialnega dialoga, medtem ko želijo politiki s populističnimi ukrepi ugajati svojim volivcem, delojemalci poskušajo razmere izkoriščati z zaostrovanjem in včasih celo izsiljevanjem.

Postali smo netolerantna družba. Vedno bolj se poskuša s skrajnimi sredstvi protesta izsiliti svoje zahteve ne glede na posledice. Vendar, minula kriza je spremenila marsikatero poslovno okolje. Vzpostavljajo se nova razmerja in novi odnosi, ki temelje na medsebojnem dogovarjanju in razumevanju. Slovenija, če ne želi ostati na obrobju družbenih dogajanj, zato potrebuje nov družbeni konsenz o nadaljnji poti in verjamem, da ga bomo zmogli. Izčrpavanje s pritiski, izsiljevanji nam bo samo škodilo in nas potiskalo še bolj v ozadje evropskih držav.

Zato v gospodarstvu z vso pravico pričakujemo od vlade, da bo vladala in vzpostavljala pogoje, ki nam bodo omogočili enakopravno bitko na globalnem trgu, kjer smo zaradi majhnega domačega trga že tako v podrejenem položaju, od vseh deležnikov socialnega dialoga pa veliko mero razuma in strpnosti.

Ob koncu vsem, ki ste prispevali in dnevno prispevate k temu, da je ZDS danes pomembna in tudi mednarodno spoštovana in priznana organizacija, hvala.«

KAKO POSTATI ČLAN ZDRUŽENJA DELODAJALCEV SLOVENIJE?

V Združenje delodajalcev Slovenije se lahko včlanite v skladu z določili Pogodbe o ustanovitvi in Statuta ZDS ter iz njih izhajajočih pravic in obveznosti, tako da:

1. izpolnite pristopno izjavo na strani 50 Delodajalca in izpolnjeno pošljete na naš naslov: Združenje delodajalcev Slovenije, Dimičeva 9, 1000 Ljubljana,

2. izpolnite elektronsko prijavnico na spletni strani http://www.zds.si/si/clanstvo/pristopna_izjava/?prikaz_forme,

3. pristopno izjavo v PDF formatu natisnete in izpolnjeno pošljete na naš naslov: Združenje delodajalcev Slovenije, Dimičeva 9, 1000 Ljubljana.

Pogodba o ustanovitvi, Statut ZDS, pdf prijava in elektronska prijava so na voljo na http://www.zds.si/si/clanstvo/pristopna_izjava/?prikaz_forme.

Združenje delodajalcev Slovenije je član

BUSINESSEUROPE

VODSTVO ZDS

Borut Meh,
predsednik ZDS

Vanda Pečjak,
podpredsednica ZDS

Peter Tevž,
podpredsednik ZDS

ZA VAS NA ZDS

Generalni sekretar
Jože Smole
E-naslov: joze.smole@zds.si

Svetovalka generalnega sekretarja
Mag. Tatjana Pajnkihar
E-naslov: tatjana.pajnkihar@zds.si

Tajništvo
Martin Šmalčič
Telefon: +386 1 563 48 80
Faks: +386 1 432 72 14
E-naslov: delodajalci@zds.si

Vodja projektov
Frida Bertoncel
Telefon: +386 1 563 48 87
E-naslov: frida.bertoncel@zds.si

Stalna predstavnica ZDS pri BUSINESSEUROPE/ Bruselj
Maja Šoba Tovšak
E-naslov: maja.soba@zds.si

ODDELEK ZA DELOVNO PRAVNE ZADEVE

Samostojna pravna svetovalka
Maja Skorupan, univ.dipl. prav.
E-naslov: maja.skorupan@zds.si

Samostojni pravni svetovalec
Anže Hiršl, univ. dipl. prav.
E-naslov: anze.hirsl@zds.si

ODDELEK ZA PREJEMKE IZ DELOVNEGA RAZMERJA

Vodja oddelka za prejemke iz delovnih razmerij
Mag. Slavi Pirš
E-naslov: slavi.pirs@zds.si

Samostojna svetovalka za prejemke iz delovnih razmerij
Nataša Peterca
E-naslov: natasa.peterca@zds.si

Samostojna svetovalka za ekonomske zadeve
Maja Ceglar Ključevšek
E-naslov: maja.kljucevsek@zds.si

ODDELEK ZA PODROČJE DAVKOV

Vodja oddelka za davke
Kristina Barič Prelogar
E-naslov: kristina.baric@zds.si

ODDELEK ZA MEDNARODNO SODELOVANJE

Vodja oddelka za mednarodno sodelovanje
Mag. Grit Ackermann
E-naslov: grit.ackermann@zds.si

Koordinator projektov
Barbara Hrovatin
E-naslov: barbara.hrovatin@zds.si

Koordinator projektov
Teja Kadunc
E-naslov: teja.kadunc@zds.si

ISSN 1855-8364

Združenje delodajalcev Slovenije g.i.z.
Dimičeva ulica 9
1000 Ljubljana

www.zds.si

